

Lovforslag 1

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 KØBENHAVN K

Modtaget i FSE

Den 7. januar 2005
LST/KS/bef

U / JAN. 2005

Sagsnr. 200400622-50

Også sendt pr. mail til us-jka.post@uvm.dk

Høringssvar vedrørende lovforslag i forbindelse med Strukturreformen på Undervisningsministeriets område

AC har den 1. december 2004 modtaget en række lovforslag vedrørende udmøntning af strukturreformen fra Undervisningsministeriet og er anmodet om bemærkninger hertil.

På Undervisningsministeriets område drejer det sig om:

- Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelser og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.
- Forslag til lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelser og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellem lange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler mv. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område.
- Forslag til ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning og forskellige andre love.
- Forslag til lov om ændring af lov om produktionsskoler, lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område.

AC har i den forbindelse følgende bemærkninger til lovforslagene:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelser og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.

Indledningsvis skal AC påpege, at det vil være u hensigtsmæssigt, hvis der træffes endelig beslutning om dette lovforslag før resultatet af den planlagte analyse af taxametersystemet og statsligt selveje foreligger. Lovforslaget indeholder på nuværende tidspunkt mange uafklarede punkter, hvilket bidrager til det generelle billede af, at videngrundlaget for nuværende er utilstrækkeligt til at udforme et godt og præcist lovgrundlag.

Problemet søges i lovforslaget løst gennem relativt vidtgående ministerbemyndigelser på en række områder, hvilket betyder, at den reelle udfyldning af regelgrundlaget på disse områder vil komme til at foregå uden medvirken af Folketinget. Dette finder AC meget utilfredsstillende.

Overordnet set finder AC således, at der ikke med det foreliggende lovforslag er nogen reel mulighed for at overskue, hvilke konsekvenser de kommende ret omfattende forandringer på de gymnasiale uddannelsesområder og de øvrige ungdomsuddannelser vil få for uddannelserne og ikke mindst uddannelsernes kvalitet.

For AC er det afgørende, at særligt de gymnasiale uddannelser, der fungerer som adgangsgivende til de videregående uddannelser, har en fælles høj kvalitet på tværs af regionerne, og at tilbudet om en adgangsgivende gymnasial uddannelse af høj kvalitet er et geografisk dækkende tilbud til unge landet over.

AC finder det derfor væsentligt, at lovforslaget ikke kommer til at medføre en indskrænkning af det geografiske udbud, og at der bliver en velfungerende styring af kapacitet og elevfordeling på tværs af institutioner og regioner. AC skal således anbefale, at der sikres en reelt koordinerende instans, og det vil være naturligt, at regionerne får reelle kompetencer og sanktionsmuligheder i forhold til institutionernes kapacitet, udbud og elevfordeling. En sådan kompetence kan passende omfatte de almengymnasiale og erhvervsgymnasiale uddannelser.

I lovforslaget indgår, at reglerne om bestyrelsens sammensætning og virke først fastlægges endeligt efter afslutningen af den planlagte analyse af bl.a. selvejet. AC finder det afgørende, at bestyrelserne – herunder også de midlertidige - får de nødvendige ressourcer og det bedst mulige regelgrundlag for deres indsats. Det betyder bl.a., at de for skolen relevante aktører, herunder medarbejderne, skal være repræsenteret i bestyrelsen, og at der skal være præcise angivelser af kompetencefordelingen mellem myndighederne, bestyrelsen og rektor.

I denne forbindelse skal det påpeges, at AC ikke finder det hensigtsmæssigt at åbne for brugerbetaling på ungdomsuddannelserne, således som det gøres med lovforslagets bemærkninger om, at undervisningsministeriets bemyndigelse til at fastsætte regler om betaling uddelegeres til de enkelte institutioners bestyrelser, der herefter alene fastsætter deltagerbetalingen.

Det bør af lovgrundlaget fremgå, at der er mulighed for at give vederlag ikke blot til formanden for overgangsbestyrelsen ved de almengymnasiale uddannelser, men også til de øvrige medlemmer af overgangsbestyrelsen, ligesom denne mulighed også skal gælde formanden for og medlemmerne af de kommende bestyrelser for de selvejende gymnasier.

Af lovforslaget fremgår, at forvaltningsloven og offentlighedsloven er gældende for de selvejende gymnasier og hf. AC skal i stedet foreslå, at man – således som det gælder for universiteterne, jf. universitetslovens § 1. stk. 2 – præciserer, at de almene gymnasier er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Hermed bliver der

sikkerhed for, at øvrige bestemmelser ud over offentlighedsloven og forvaltningsloven også er gældende, fx lov om folketingets ombudsmand mv. og de særlige bestemmelser om behandling af personoplysninger. AC skal også foreslå, at man benytter lejligheden til at indføje tilsvarende bestemmelser for erhvervsskolerne.

AC skal desuden henvise til de **vedlagte** bemærkninger fra Bibliotekarforbundet om at ungdomsuddannelserne bør medtænke biblioteksfunktionen i den samlede virksomhed.

Udover disse bemærkninger skal der henvises til de **vedlagte** selvstændige høringssvar fra Gymnasieskolernes Lærereforening og Dansk Magisterforening.

Forslag til lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelser og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler mv. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område.

AC finder det i udgangspunktet positivt, at ændringsforslaget indebærer, at hovedparten af Centrene for Videregående Uddannelse bliver omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven. AC skal dog opfordre til, at man benytter lejligheden til at ligestille alle Centre for Videregående Uddannelse, således at alle centrene bliver omfattet af de to love.

AC skal som en konkret løsning på denne problematik foreslå, at man – således som det gælder for universiteterne, jf. universitetslovens § 1. stk 2 - præciserer, at CVU'erne er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Hermed bliver der sikkerhed for, at øvrige bestemmelser ud over offentlighedsloven og forvaltningsloven også er gældende, fx lov om folketingets ombudsmand mv. og de særlige bestemmelser om behandling af personoplysninger.

AC forudsætter at der i forbindelse med overdragelsen af de amtslige institutioner følger fuld finansiering med til Centrene for Videregående Uddannelser såvel i etableringsfasen som til den videre drift.

AC skal i øvrigt henvise til de **vedlagte** bemærkninger fra Dansk Magisterforening om tilvejebringelse af praktikpladser i pædagoguddannelsen og de **vedlagte** bemærkninger fra Bibliotekarforbundet om biblioteksfunktionen som et centralt redskab i videnformidlingen samt om at indtænke biblioteksvæsenet i det påtænkte udvalgsarbejde.

Forslag til ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning og forskellige andre love

AC har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Forslag til lov om ændring af lov om produktionsskoler, lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område.

AC har ingen bemærkninger til lovforslaget.

AC skal i øvrigt generelt henvise til de vedlagte bemærkninger fra AC's medlemsorganisationer Dansk Magisterforening og Bibliotekarforbundet samt Gymnasieskolernes Lærerforenings og Dansk Magisterforenings selvstændige høringssvar i relation til lovforslagene.

Personalejuridiske og personalepolitiske forhold mv.

For så vidt angår de personalejuridiske og personalepolitiske forhold, bemærker AC sig, at lovreguleringen af omflytningen af personale og af det nuværende amtskommunalt ansatte personales ansættelsesvilkår i de institutioner, der er omfattet af lovforslagene, generelt sker i det af Indenrigs- og Sundhedsministeriet samtidig fremsatte lovforslag om visse procedurespørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

AC skal i forlængelse heraf henvise til vedlagte notat vedrørende Indenrigs- og Sundhedsministeriets lovforslag om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen, lovforslag om revision af den kommunale inddeling, lovforslag om forpligtende kommunale samarbejder og lovforslag om regioner og nedlæggelse af amtskommuner, HUR og H:S. Notatet rummer AC's bemærkninger til de nævnte lovforslag.

For så vidt angår de særlige personalejuridiske og personalepolitiske forhold, der reguleres direkte i forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, m.fl. (institutionslov) skal AC henvise til bemærkningerne i de af GL og DM selvstændigt afgivne høringssvar vedrørende dette lovforslag. AC skal endvidere henvise til vedlagte høringssvar fra GL vedrørende procedureloven, som skal ses i sammenhæng med GL's selvstændige høringssvar vedrørende institutionsloven.

Det understreger, at det i forhold til overflytning af de nuværende kommunalt og amtskommunalt ansatte til statslige selvejende institutioner må forudsættes, at de garantier regeringen har givet reelt opfyldes. De fremsatte lovforslag findes herunder alt for utydelige og upræcise for så vidt angår overflytning af personale fra de amtslige forvaltninger til de selvejende institutioner og for så vidt angår tjenestemænds overflytning og ansættelsesvilkår.

Lovforslaget (institutionslov) giver herudover anledning til betænkelighed i relation til bestemmelserne om, at institutionernes bestyrelser får tillagt kompetencen til at ansætte og afskedige rektor/leder, lærere og andet personale og til at iværksætte disciplinære foranstaltninger og i relation til bestemmelserne om, at nyansættelse af rektorer/ledere efter overgang til statsligt selveje forudsættes at ske på overenskomstvilkår.

Lovforslaget indeholder en række bestemmelser om forpligtende samarbejder mellem institutioner, om eventuelle sammenlægninger og spaltninger af institutioner og om nedlæggelse af et uddannelsessted, i hvilken forbindelse en anden institution pålægges at optage eleverne fra det nedlagte uddannelsessted. AC finder, at det er uklart, hvilke rettigheder og pligter personalet har i disse situationer – herunder i relation til at ansættel-

sesområdet efter lovforslagene fremtidigt vil være den pågældende selvejende institution.

Regeringen ønsker – jf. bemærkningerne til lovforslagene på Undervisningsministeriets område – at overgangen til selveje i statsligt regi sker på et velforberedt og ordentligt tilrettelagt grundlag, således at også forberedelserne til overgangen til selveje giver tillid og ro i sektoren.

Blandt andet i relation hertil findes det afgørende, at det fastsættes i lovgivningen, at lærerne/medarbejderne – på alle de berørte institutioner - har ret til at vælge et antal repræsentanter til institutionens bestyrelse, herunder til den midlertidige bestyrelse, der skal forberede overgangen til selveje. I forlængelse heraf bør det fastsættes, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er omfattet af afskedsbeskyttelse svarende til tillidsrepræsentanter på det pågældende eller tilsvarende område. Det bør endvidere fastsættes, at alle bestyrelsesmedlemmerne kan ydes særskilt vederlag, herunder at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ydes honorar på lige fod med eksterne bestyrelsesmedlemmer, i den udstrækning de har samme ansvar og pligter. AC finder også dette vigtigt af hensyn til at kvalificere bestyrelsernes arbejde.

Øvrige generelle bemærkninger

Ved lovforslagene er der ikke afsat yderligere midler til at finansiere omkostningerne ved omlægningerne. Disse forudsættes af regeringen afholdt inden for de nuværende økonomiske rammer. AC skal understrege, at en succesfuld gennemførelse af reformen i vid udstrækning hænger sammen med, at de nødvendige midler afsættes hertil, således at omstillingsomkostningerne ikke skal finansieres indenfor de eksisterende kommunale, regionale og statslige budgetter. Der henvises herved til AC's, LO's, og FTF's henvendelse af 5. oktober 2004 til Statsministeren.

Med venlig hilsen

Sine Sunesen

BF's bemærkninger til lovforslag inden for undervisningsministeriets område

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelse til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen (...).

I relation til gymnasireformen ønsker Bibliotekarforbundet, at der i de lovforslag, som vedrører ungdomsuddannelserne tilføjes følgende: "Som et centralt redskab i styrkelsen af videnformidling og videnuveksling og som et led i undervisning og forskning medtænker ungdomsuddannelserne biblioteksfunktionen i den samlede virksomhed". Bemærkningen stammer fra lovforslaget vedrørende universitetsloven.

Forslag til lov om ændring af lov om Centre for Videregående uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v. (...)

Lovforslaget indebærer bl.a., at sygeplejerske- og radiografskolerne placeres i staten, hvor de foreslås organiseret som selvejende institutioner. Derudover indebærer lovforslaget, at de amtslige centre for undervisningsmidler forankres i Centre for Videregående Uddannelse (CVU'er) og at de først og fremmest forankres i kerne-CVU'erne.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at kerne-CVU'erne får tillagt særlige opgaver og koordinerende funktioner i forbindelse med udlægningen af afdelinger fra Danmarks Pædagogiske Universitet samt at de får forskningstilknudning samt videnscenterfunktion. Bibliotekarforbundet opfordrer på den baggrund til, at det - i lighed med bemærkningerne til lovforslag vedrørende universitetsloven - i bemærkningerne indføjes, at kerne-CVU'erne indtænker biblioteksfunktionen som et centralt redskab i styrkelse af videnformidling og videnuveksling.

Bibliotekarforbundet opfordrer endvidere til, at det i bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at man i forbindelse med det påtænkte udvalgsarbejde indtænker biblioteksvæsenet.

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

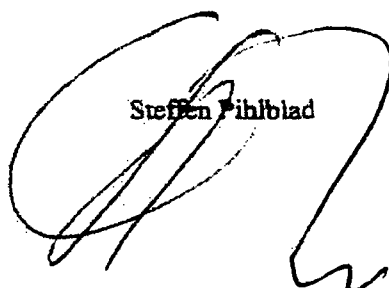
DATO: 13-12-2004
J.NR.: 04-012902-04-2709
REF.: rgr

Høring over forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love

Ved e-mail af 1. december 2004 har Undervisningsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Forslaget giver ikke Advokatrådet anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Med venlig hilsen

Steffen Pihlblad

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelse til højere forberedelseksamen, lov om grundbæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige love

07-01-2005

J.nr. S20-475550

Sagsbehandler

Anne-Dorthe Sørensen

Ulla Lena

Anette Rachlitz

Strukturaftalen slår fast, at fem nye regioner skal være dynamoer for den regionale udvikling. Et led heri er at udarbejde udviklingsplaner, der skal indeholde en overordnet samlet vision for regionens udvikling på sektorområderne natur og miljø, erhverv inkl. turisme, beskæftigelse, uddannelse og kultur samt udviklingen i regionens udkantsområder og landdistrikter.

Regionernes rolle som udviklingsdynamoer vil blive reguleret af en lang række love. Forslaget til lov om ændring af lov om gymnasiet, hf, sosu og almen voksenuddannelse skal der for ses i sammenhæng med lovforslag fra nedenstående ministerier:

- Beskæftigelsesministeriet
- Finansministeriet
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet
- Kulturministeriet
- Miljøministeriet
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
- Trafikministeriet
- Undervisningsministeriet og
- Økonomi- & Erhvervsministeriet

Lovforslagene fortolker og konkretiserer strukturaftalens ordlyd forskelligt. Dermed gives der ikke et entydigt, sammenhængende grundlag for regionernes rolle som udviklingsdynamoer for den regionale udvikling.

Generelt

Undervisningsministeriet har den 1. december 2004 bedt om Amtsrådsforeningens bemærkninger til udkast til lovforslag om udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår det almene gymnasium, hf, social-

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

E-post: arf@arf.dk
Tlf. 3529 8100
Fax 3529 8300

og sundhedsuddannelser, andre ungdomsuddannelser samt voksenuddannelsescentre.

Side 2

I lovdkastet foreslås det, at de amtslige uddannelsesinstitutioner overgår til staten som selvejende institutioner fra den 1. januar 2007. Hermed samles alle ungdoms- og voksenuddannelserne under staten.

Lovforslaget indebærer som de væsentligste ændringer:

- Institutionerne i 2007 overgår til statsligt selvejende institutioner med taxameterfinansiering fra 2008
- Institutionerne fremover skal ledes af bestyrelser
- Midlertidige bestyrelser indsættes i 2006
- Regionerne og institutionerne skal samarbejde om at koordinere den samlede indsats i regionen

Amtsrådsforeningen vurderer, at ændringsforslaget ikke i sin helhed lever op til forligsparternes egne intentioner om en styrkelse af det lokale demokrati og bedre borgerservice. Uddannelserne overgår til staten, og dermed får Undervisningsministeren en række nye beføjelser, som tidligere var forankret lokalt i amterne.

Det fremgår af lovforslaget, at regionsrådet skal koordinere den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret uddannelsstilbud til alle unge i regionen. Regionerne skal tilsvarende sikre, at der er et tilstrækkeligt og varieret voksenuddannelsesstilbud til alle. Opgaven skal løses i samarbejde med de selvejende uddannelsesinstitutioner.

Den foreslåede model indebærer, at regionerne med forholdsvis svage instrumenter skal søge at modvirke de uheldige konsekvenser, der er en følge af at opsplitte uddannelsesansvaret på enkeltinstitutioner.

Lovforslaget indebærer nemlig, at uddannelsesinstitutionerne i fremtiden skal fungere i et markedslignede system med ensartede statslige taxametre. Det kan føre til en koncentration af uddannelsesinstitutioner og smalle fagudbud.

Det bør være et regionalt politisk ansvar at sikre, at der overalt i Danmark er et tilfredsstillende udbud af ungdoms- og voksenuddannelser af høj faglig kvalitet samtidig med at den restgruppe, der ikke får en uddannelse udover folkeskoleniveauet bringes væsentlig ned.

Det ville derfor være mere logisk, at give regionerne myndigheds- og finansieringsansvaret i forhold til alle ungdoms- og voksenuddannelser, så der sikres en lokal forankring hos en folkevalgt myndighed. Selveje og en nuanceret taksameterfinansiering, besluttet af regionsrådet, kan indbygges i en sådan struktur.

Regional koordinering

I forhold til den regionale koordineringsopgave, er det nødvendigt, at der skal skabes klarhed over de forskellige aktørers opgaver. Kompetencefordelingen mellem institutionerne, regionerne og undervisningsministeren skal klart fremgå af loven. Det er samtidig Amtsrådsforeningens vurdering, at koordineringsopgaven især på voksenuddannelsesområdet med fordel kan udvides. I forhold til de regionale udviklingsplaner, hvor man blandt andet samtænker erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitik, bør koordineringen også omfatte de erhvervsrettede voksenuddannelser.

For at sikre et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til alle i regionen, skal regionerne have tilstrækkelige beføjelser til at udføre opgaven. Regionerne bør derfor have lovhjemmel til at give institutionerne påbud – herunder at regionens udviklingsplan bliver bindende for institutionerne. Konstruktionen med de forpligtende samarbejder kan kun fungere, hvis den enkelte skoles beslutninger om f.eks. kapacitetsudvidelser kan tilsidesættes. For at skabe de rette tilbud til regionens unge og voksne bør regionerne gives initiativret i forhold til oprettelse og udvikling af uddannelsesudbud.

Uddannelse som regional udvikling

Det fremgår af strukturreformen, at regionerne som en af deres hovedopgaver har ansvaret for udarbejdelse af udviklingsplaner, der skal indeholde en samlet overordnet vision for regionens udvikling på bl.a. uddannelsesområdet. I forlængelse heraf er det regionernes ansvar i samarbejde med institutionerne at arbejde for, at udviklingsplanen bliver realiseret. For at understøtte den regionale udvikling foreslås, at regionerne kan tildele udviklingstilskud til ungdomsuddannelserne og de almene voksenuddannelser til nærmere bestemte formål. Udviklingstilskuddene skal kobles til den enkelte regions udviklingsplan.

Hvis udviklingstilskuddene skal understøtte den regionale udvikling, skal regionerne tilføres tilstrækkelige ressourcer til at gøre en forskel i forhold til de uddannelsespolitiske indsatsområder. Med ressourcer menes både administrativt personale, viden og penge.

Institutionernes økonomiske forhold

Af lovforslaget fremgår det, at den ønskede taxameterfinansiering først kan gennemføres i 2008, fordi undervisningsministeriet først efter lovforslagets vedtagelse har afsluttet en analyse af hvorledes et taxametersystem skal se ud på det almene ungdoms- og voksenuddannelsesområde. En sådan undersøgelse burde foreligge, før man træffer så vidtgående forslag til ændring af ungdoms- og voksenuddannelserne.

Amtsrådsforeningen skal i øvrigt opfordre til, at også de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser omfattes af analysen.

Ensartede forhold og vilkår for voksen- og ungdomsuddannelserne

Målet med lovforslaget er at sikre bedre sammenhæng i ungdomsuddannelserne samt sikre gode og tilgængelige uddannelses tilbud ved at samle alle ungdomsuddannelser i staten. Herved skulle det blive lettere at gennemføre et mere vidtgående samarbejde mellem alle uddannelsesinstitutioner uanset om hovedformålet er almindelig eller erhvervsrettet. Amtsrådsforeningen støtter dette mål. Som konsekvens af denne målsætning bør man sikre, at der ikke er unødvendige forskelle i vilkårene for de kommende og de allerede eksisterende selvejende institutioner. Det gælder f.eks. reglerne om forvaltnings- og offentlighedsloven og reglerne om det forpligtende samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner. Amtsrådsforeningen er enig i, at de nuværende amtslige uddannelsesinstitutioner bliver underlagt forvaltnings- og offentlighedsloven, da man herved blandt andet får åbenhed omkring institutionernes regnskaber og specielle ansættelsesforhold. Men det bør gælde for alle udbydere af ungdoms- og voksenuddannelser.

Der er forskellige vilkår og krav til institutionerne indbyrdes samarbejde både i forhold til grad af forpligtelse og i forhold til hvad samarbejdet omfatter. Disse vilkår skal gøres ensartede, og for at give regionerne de bedste vilkår for at skabe et tilstrækkeligt og varieret udbud af voksen- og ungdomsuddannelser, bør institutionssamarbejdet være forpligtende og så omfattende som muligt.

Sammenlægning af institutioner

I lovforslaget foreslås, at Undervisningsministeren gives bemyndigelse til at tillade sammenlægninger af to eller flere uddannelsesinstitutioner. Beslutning om at søge om tilladelse til sammenlægning tages af institutionens (midlertidige) bestyrelse.

Det er Amtsrådsforeningens holdning, at der af hensyn til bevarelsen af gode uddannelsesstilbud kan være lokale/regionale forhold, der taler for en sammenlægning af uddannelsesinstitutioner.

Foreningen finder i den forbindelse, at undervisningsministerens bemyndigelse til at fravige bestemmelserne i Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og Lov om CVU, selvejende institutioner mv. (selvejeloven) med henblik på at sikre uddannelsesstilbud på Bornholm, også bør kunne finde bredere anvendelse, hvor det regionalt skønnes hensigtsmæssigt.

Foreningen skal dog samtidig understrege, at en sådan beslutning skal træffes i overensstemmelse med den regionale udviklingsplan, og anbefaler derfor, at regionerne – med deres regionale indsigt – gives høringsret i forbindelse med ansøgninger om sammenlægninger og afvikling af uddannelsessteder.

De midlertidige bestyrelser

Fra 1. januar 2006 skal der på hver institution oprettes en midlertidig bestyrelse som skal forberede institutionernes overgang til selveje. Bestyrelsen er ansvarlig overfor Undervisningsministeren. Det er anført, at Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for kompetenceforholdet mellem amtsrådet og de midlertidige bestyrelser – herunder regler om, at ministeren skal godkende væsentlige økonomiske dispositioner for institutionerne, og at denne godkendelse kan delegeres til de midlertidige bestyrelser.

Amtsrådsforeningen forudsætter at disse bestemmelser ikke vedrører personale spørgsmål, idet amterne fortsat har det fulde personalepolitiske ansvar for sine institutioner i 2006. Amtsrådsforeningen forudsætter i øvrigt, at uddannelsesinstitutionerne i sin helhed vil være omfattet af de regler, der fastsættes i lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen og skal samtidig henvise til foreningens høringssvar til dette lovforslag.

Gymnasiet og hf

Regionernes koordinerende opgaver bør naturligt omfatte beføjelser i forbindelse med kapacitetsfastsættelse/kapacitetsudvidelser. Sådanne beføjelser vil ligge i logisk forlængelse af formuleringerne i lovforslagets § 7C, stk. 2-3 og vil bidrage til opfyldelse af de nationale uddannelsespolitiske mål for ungdomsuddannelsessektoren. På nuværende tidspunkt kan eksistensen af små gymnasier samt gymnasier i forstæderne afhænge af politisk vilje og fordelingen af elever. Hvis de selvejende institutioner fastsætter kapaciteten tilstrækkeligt højt vil der ikke være elever at fordele, med ressourcospild og institutionslukninger til følge.

Det er vigtigt at intentionerne bag gymnasiereformen understøttes af kommunalreformen. Et af resultaterne af gymnasiereformen er øget samarbejde mellem de gymnasiale uddannelser både i forhold til elevfordeling og skift mellem uddannelses typer. Desuden er det også hensigten at skabe ligeværdige ungdomsuddannelser. Derfor er det afgørende, at de koordinerende foranstaltninger, der kommer til at gælde for gymnasiet og hf, også kommer til at omfatte de øvrige gymnasiale uddannelser. De forpligtende samarbejder skal derfor også gælde for hhx og htx, og der bør nedsættes fordelingsudvalg for disse uddannelser. Samtidig fremmes intentionerne i gymnasiereformen ved lade samarbejde om fordeling, informationskampagner, fag mv. være på tværs af de gymnasiale uddannelser.

De grundlæggende social- og sundhedsuddannelser

Dimensionering, uddannelseskapacitet mv.

Forligspartierne ønsker med lovforslaget om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser at skabe større sikkerhed for, at der er tilstrækkelig uddannet arbejdskraft til social- og sundhedsområdet i landet som helhed (generelle bemærkninger til lovforslaget).

Amtsrådsforeningen kan tilslutte sig dette ønske. Det er imidlertid foreningens vurdering, at parternes intentioner vanskeligt lader sig opfylde med den centralisering af opgaven med kapacitetsfastsættelse, der med lovforslaget lægges op til.

Lovforslagets nye § 22b giver undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte et årligt antal uddannelsespladser i overensstemmelse med behovet for færdiguddannede. Undervisningsministeren fordeler uddannelsespladserne på de enkelte institutioner.

Regionerne og kommunerne skal fortsat stille praktikpladser til rådighed, og antallet af praktikpladser skal modsvare behovet for færdiguddannede i regionen.

Regionerne er ikke tænkt ind i opgaven omkring dimensioneringen af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser. Ifølge forligsaftalen "*bemyndiges undervisningsministeren til efter dialog med regionen at pålægge regionerne og kommunerne at oprette et mindste antal praktikpladser*".

Denne *dialog* synes forsvundet i lovforslaget, og dimensioneringen af uddannelsespladser og tilvejebringelsen af beslutningsgrundlaget herfor synes stærkt centraliseret med det foreliggende lovudkast.

Dimensioneringen i de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser forudsætter et lokalt kendskab til kommunernes og regionernes fremtidige behov for arbejdskraft. En vurdering heraf vil naturligt indgå i de årlige drøftelser, kommunerne og regionerne skal have om udviklingen på henholdsvis det sociale og sundhedsmæssige område. Det vil som følge heraf være mere hensigtsmæssigt at den regionale myndighed får den initierende, forhandlende og formidlende rolle i forbindelse med at fastslå det regionale behov inden for de enkelte uddannelser, fordele uddannelsespladserne mellem de enkelte myndigheder (regioner, kommuner, private aktører), koordinere tilvejebringelsen af praktikpladser og varetage dialogen med de myndigheder, der ikke måtte leve op til deres uddannelsesforpligtelse mv.

Lovforslaget giver undervisningsministeren mulighed for – som det også er tilfældet i den nuværende lovgivning – at tvangsdimensionere, men det ville dog være uhensigtsmæssigt, om hver eneste uoverensstemmelse mellem behov for udbud af praktikpladser skulle lande på ministerens bord.

Regionerne bør som minimum skal have indstillingsret til Undervisningsministeriet vedrørende dimensioneringen, herunder fordelingen af uddannelseskapaleteten på de enkelte institutioner i regionen.

Styring – bestyrelser og lokale uddannelsesudvalg

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (s. 30), at forligsparterne ønsker at fremme en mere entydig og gennemskuelig sammenhæng i de erhvervsrettede ungdomsuddannelser, hvorfor drifts-

og institutionsansvaret for social- og sundhedsuddannelserne placeres i staten. Af forligsteksten fremgår desuden, at der tilsigtes en styringsmæssig harmonisering af social- og sundhedsuddannelserne med de øvrige erhvervsrettede ungdomsuddannelser.

Med lovforslaget kan undervisningsministeren efter indstilling fra den midlertidige bestyrelse og bestyrelsen for en institution for en erhvervsrettet uddannelse beslutte, at en amtskommunal institution fra den 1. januar 2007 inddrages i en institution for erhvervsrettet uddannelse.

De grundlæggende social- og sundhedsuddannelser omfattes lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, og der lægges op til et styringsystem svarende til det, der kendes fra erhvervsuddannelsessystemet med institutionsbestyrelser, lokale uddannelsesudvalg mv.

Amtsrådsforeningen kan dog konstatere, at der er afvigelser; Institutionerne *kan* iflg. lovforslagets § 6, pkt.15 (ny § 20 i Lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser) nedsætte et eller flere lokale uddannelsesudvalg, hvorimod nedsættelsen af uddannelsesudvalg på de øvrige erhvervsrettede ungdomsuddannelser er fastsat i Lov om erhvervsuddannelser § 40.

Der nedsættes heller ikke på de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser et fagligt udvalg – derimod *kan* parterne ifølge Lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser § 16 vælge at nedsætte et udvalg for uddannelserne, som det også er tilfældet i nugældende lovgivning.

Amtsrådsforeningen skal endvidere for så vidt angår harmoniseringen af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser med de øvrige erhvervsrettede uddannelser understrege vigtigheden af, at uddannelserne gives mulighed for at bevare deres særlige faglige profil. De grundlæggende social- og sundhedsuddannelser er et uddannelsesområde med stor succes, og de elementer i social- og sundhedsuddannelsessystemet, der har bidraget til denne succes skal bibeholdes. Én af styrkerne i social- og sundhedsuddannelserne er, at de giver uddannelsessøgende mulighed for at følge et struktureret forløb, som ikke genfindes på de øvrige erhvervsrettede uddannelser. De grundlæggende social- og sundhedsuddannelser har derudover været en arbejdsmarkedspolitisk succes bl.a. på flygtninge- og indvandrerområdet.

Almen voksenuddannelse og voksenuddannelsescentre

Som den koordinerende opgave er beskrevet nu efterlader den stor tvivl om kompetencefordelingen mellem region og institution. I uenighedsspørgsmål er det vigtigt at have en klart formuleret ansvarsfordeling, ellers kan opgaven ikke varetages ansvarligt. Regionerne vil være bedre rustet til at varetage opgaver, der skal tjene almenvellet, end institutioner, der konkurrerer med hinanden.

Skal koordineringsopgaven varetages på ordentlig vis, skal regionerne sikres både tilstrækkelige midler samt muligheder for at indhente data. Koordinering, med henblik på at der blandt andet er et tilstrækkeligt udbud, må ske på baggrund af behovsvurderinger, som igen er fremkommet ved hjælp af tal om og analyser om målgruppen. Regionen skal dermed sikres adgang til sådanne oplysninger hos andre myndigheder – og midler til selv at tilvejebringe de nødvendige oplysninger, når de ikke findes andetsteds.

Koordineringsopgaven bør efter Amtsrådsforeningens opfattelse omfatte mere end den almene voksenuddannelse, der udbydes på VUC. De kommende regioner skal udarbejde udviklingsplaner, som samtænker blandt andet arbejdsmarkeds-, erhvervs- og uddannelsespolitik. I den sammenhæng er de erhvervsrettede voksenuddannelser utroligt vigtige, og bør derfor også være omfattet af koordineringsopgaven. Ligesom det bør være muligt at yde udviklingstilskud til disse uddannelser.

Øvrige bemærkninger

I vedlagte til skema med ændringer i forlængelse af samlelov III – gymnasiet og hf, har Amtsrådsforeningen herudover kommenteret enkelte paragraffer og fremkommet med ændringsforslag.

Med venlig hilsen

Kristian Ebbensgaard

Kenneth H. Sørensen

BKF Børne- og Kulturchefforeningen

Undervisningsministeriet,
Uddannelsesstyrelsen

7. January 2005

Høringskrivelse vedr. CVU og amtscentre .

Af lovforslaget fremgår, at de hidtidige amtscentre som følge af kommunalreformen fremover skal være en del af Centrene for Videregående Uddannelser(CVU).

Børne- og Kulturchefforeningen finder ikke, at en sådan lovgivningsmæssig og organisatorisk forankring vil give optimale muligheder for at udvikle amtscentrene, der som følge af deres formål både har en opgave med formidling og udvikling af undervisningsmidler, metodeudvikling og målrettet kursusvirksomhed rettet mod det enkelte fag og fagområde.

BKF ønsker derfor fortsat en gennemgribende ændring af forslaget til lovgivning, således at centrene for undervisningsmidler m.v. bliver kommunalt forankrede.

BKF frygter, at kommunerne med en forankring af amtscentrene i CVU-regi vil være nødsaget til at udvikle kommunale pædagogiske centre, der forestår arbejdet med udvikling af undervisningsmidler og metodeudvikling.

Alternativt tilkendegiver Børne- og Kulturchefforeningen, at amtscentrene udvikler deres virksomhed i regi af CVU i et tæt samarbejde og samspil med kommunerne og kommunernes pædagogiske centraler. I den sammenhæng tilkendegiver BKF på grundlag af udkast til lov og lovbemærkninger:

- Tilfredshed med, at centrene videreføres med uændret formål og opgaveprofil og som samlede institutioner,
- tilfredshed med, at der lægges afgørende vægt på fortsat at fastholde og videreføre det tætte samspil mellem centrene og deres bruger
- tilfredshed med, at der lægges vægt på nem og hurtig adgang til materialesamlinger
- tilfredshed med, at der lægges vægt på introduktion til og undervisning i nye undervisningsmidler

Sekretariat: Rådmandshaven 20, 4700 Næstved, telefon: 55 78 49 13, fax: 55 78 49 48, e-mail: bkf@bkchefer.dk
hjemmeside: www.bkchefer.dk

- tilfredshed med, at der fortsat særligt lægges vægt på korte introduktionskurser

- tilfredshed med, at det nærmere undersøges, hvordan der kan være perspektiver i et kommende samspil mellem CVU'er og centralbiblioteker.

Henvendelse om ovenstående kan rettes til undertegnede på tlf. 2169-7188.

Med venlig hilsen

Per B. Christensen
Formand

BKF Børne- og Kulturchefforeningen

Undervisningsministeriet

Uddannelsesstyrelsen

7. januar 2005

"Samlelov III" - vedrørende gymnasier, SOSU mv.

Børne- og Kulturchefforeningen har følgende bemærkninger til lovforslaget:

1. Vilkår for de selvejende institutioners bestyrelser

- Kommunerne bør som hovedaftager (70% af de færdiguddannede) have dominerende indflydelse i SOSU-skolernes bestyrelser. I bestyrelserne for gymnasier og øvrige ungdomsuddannelsesinstitutioner bør kommunerne som en væsentlig lokalpolitisk aktør have stor indflydelse.

2. Samspillet mellem institutioner og praktiksteder

- Samarbejdet om skoleoptaget til SOSU-uddannelserne mellem SOSU-institutionerne og praktikstederne skal være baseret på dialog.
- SOSU-institutionernes muligheder for som selvejende institutioner at øge omsætningen må ikke resultere i, at de kommunale arbejdsgiveres må aftage flere elever, end de har behov for.

3. Taxameterstrukturen for gymnasier og SOSU-uddannelserne.

Det bør sikres, at taxametrene for gymnasier og social- og sundhedsskoler har en sådan sammensætning, at der også i fremtiden kan opretholdes ungdomsuddannelser og uddannelsessteder i mere tyndt befolkede områder af Danmark.

Henvendelse om ovenstående høringssvar kan ske ved henvendelse til undertegnede på tlf. 2169-7188

Med venlig hilsen

**Per B. Christensen
Formand for BKF**

7. januar 2005

Høringsvar – strukturreform

Bornholms Regionsråd vil indledningsvis takke for de fremsendte udkast til lovforslag. Regionsrådet finder således, at forslagene ligger i naturlig forlængelse af de forhandlinger som Bornholms Regionskommune har haft med indenrigs- og sundhedsministeren.

Regionsrådet har dog følgende bemærkninger:

- *Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love og Forslag til lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område*

J.nr.: 00.01.00A09

Bornholms Regionskommune udarbejder selv sin egen regionale udviklingsplan. Derfor må Bornholms Regionskommune ligestilles med de øvrige regionsråd – kompetencemæssigt såvel som økonomisk.

I bemærkningerne til de to lovforslag ønsker Bornholms Regionskommune tilføjet, at voksenuddannelses tilbuddene fastholdes ”og videreudvikles.” Efter Bornholms Regionskommunes opfattelse er en videreudvikling af voksenuddannelses tilbuddene vital for øens udviklingsmuligheder.

Det er Bornholms Regionskommunes ønske, at Bornholms Akademi skal have samme beføjelser som er tillagt CVU-erne og at Pædagogisk Center dermed kan indgå i Bornholms Akademi.

Derfor må "center for undervisningsmidler" eksplicit tilføjes i § 1, nr. 6 under § 28 b efter "institutioner for videregående uddannelser", hvor ministeren kan gøre undtagelser. Denne konstruktion vil ikke være til hinder for at Pædagogisk Center indgår faglige samarbejder med et kerne-CVU.

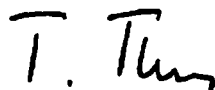
Som det er Undervisningsministeriet bekendt pågår der aktuelt forhandlinger om samarbejde og eventuel sammenlægning mellem en række bornholmske uddannelsesinstitutioner. Bornholms Regionskommune ønsker derfor at lovenes ikrafttrædelsestidspunkt udformes sådan, at eventuelle samarbejder eller sammenlægninger kan etableres inden institutionernes formelle overgang til selveje den 1. januar 2007.

- *Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love*

På baggrund af aftalen om strukturreform og undervisningsministeriets mundtlige bekræftelse af at listen over kommunikationscentre, som overgår til regionerne (anført i bemærkningerne til loven) er endelig forudsætter regionskommunen, at kommunikationscentret fortsat er et bornholmsk ansvar.

Finansieringsmæssigt bør det sikres, at Bornholms Regionskommune på dette område ligestilles med regionerne.

Med venlig hilsen

Thomas Thors
Regionsborgmester

Dir. tlf.: +45 5692 1030
mail: thomas.thors@brk.dk

CFU

Centralorganisationernes
Fællesudvalg
Løngangstræde 25, 4. sal
1468 København K
Tlf 3817 8100 Fax 3817 8130

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

7. januar 2005
12997.2 PW/HF

Høringsvar vedrørende lovforslag om kommunalreformen – Undervisningsministeriet

Forslag til love i forbindelse med kommunalreformen

CFU vil i forbindelse med de mange lovforslag i forbindelse med kommunalreformen udtrykke generel betænkelighed ved den hastighed, hvormed reformen ønskes gennemført, og lovforslagene giver generelt indtryk af, at mange forhold er uafklarede og begrænser vores muligheder for at gennemskue konsekvenserne af reformen.

CFU har koncentreret sig om det personalerelaterede indhold i reformen, og er generelt tilfreds med de udmeldinger, der er kommet fra såvel statsministeren som indenrigs- og sundhedsministeren om, at regeringen lægger afgørende vægt på tryghed for de ansatte, der berøres af kommunalreformen, og at reformen skal gennemføres på en god og ordentlig måde.

Det er vores opfattelse, at en sådan tryghed kun kan etableres ved, at der gennemføres en løbende gensidigt forpligtende dialog med personaleorganisationerne.

En god proces og et succesfyldt resultat forudsætter en åben dialog og et konstruktiv samarbejde mellem ledelse og medarbejdere, hvor alle gives mulighed for at bidrage med viden, erfaringer, ideer og forslag.

CFU ønsker, at medarbejdere og ledere kommer til at opleve gennemførelsen af kommunalreformen som en professionel og personalepolitisk god proces.

CFU skal i øvrigt henvise til de høringssvar, der måtte komme fra de respektive centralorganisationer samt disses medlemsorganisationer.

CFU forbeholder sig ret til at komme med yderligere bemærkninger til lovforslagene samt til lovpakken generelt på et senere tidspunkt.

Der vedlægges kopi af vores høringssvar af 7. januar 2005 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet og henleder især opmærksomheden på vore bemærkninger til udkast til lov om visse procedurespørgsmål, der indeholder synspunkter på de personalerelaterede spørgsmål.

Med venlig hilsen

Peter Waldorff

Et bidrag i høringsfasen.

På amtsrådsmøde i Nordjyllands Amt den 3. jan. 2005 blev med ^{1.0} 17 stemmer (Soc., Radikale, SF, Liste T + en løsgænger) vedtaget et høringssvar til de fremlagte lovforslag vedr. ny offentlig struktur i Danmark.

Venstres og Konservatives amtrådsgrupper kunne ikke stemme for det pågældende høringssvar, men understregede, at det nu er vigtigt, at det i forbindelse med vedtagelse af de nødvendige følgelove, sikres, at strukturreformen får en så hensigtsmæssig udformning som overhovedet muligt, så en positiv overgang til den nye struktur i videst mulig omfang sikres.

I den sammenhæng skal vil jeg for mit vedkommende specielt pege på, at den udprægede styrkelse af statsmagten på det lokale demokratis bekostning bør begrænses - herunder at de mange ministerbeføjelser, som lovforslagene lægger op til, om muligt helt fjernes.

Endvidere er det helt afgørende, at der m.h.t. den vidtgående specialundervisning sikres, at den kvalitet, som i dag ligger i de amtslige tilbud - specielt på specialskolerne både for børn - bevares.

En afklaring af, hvordan en fortsat decentral struktur på VUC-, HF- og gymnasieområdet bevares, er påkrævet. Taxametersystemets udformning vil her få en afgørende betydning.

Ligeledes er der behov for klarlæggelse af, hvordan de mange kulturelle opgaver, som amterne hidtil har varetaget, skal videreføres i en ny struktur.

Endelig gør de meget uens kommunestørrelser og regionsstørrelser det nødvendigt, at det af lovgivningen fremgår klart, hvordan tilbudene til borgerne i de mindre kommuner/regioner kan sikres det ønskelige høje niveau.

Christian Bach Iversen.
Amtsrådsmedlem (V).
Nordjylland.

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Att.: IS-IK2post@uvm.dk

København, 6. januar 2005

Vedr. høring over forslag til lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen m.v.

CVU-Rektorkollegiet vil gerne udtrykke sin tilfredshed med at blive hørt vedrørende dette lovforslag om udmøntning af kommunalreformen på Undervisningsministeriets område.

Vi støtter meget, at der i bestyrelsen repræsenteres en ekspertise, der har kendskab til og erfaring med stiftelse og ledelse af selvejende uddannelsesinstitutioner i statsligt regi. CVU-Rektorkollegiet har et stort kendskab til netop denne personkreds og vi medvirker meget gerne med indstillinger til udpegning af formanden.

Vi har ~~ikke yderligere bemærkninger~~ til lovforslaget, men vil blot benytte lejligheden til at tilkendegive vores parathed til at indgå i de i lovforslagets § 12 nævnte midlertidige bestyrelser, herunder også gerne som formand.

Med venlig hilsen

KNUD MUNKSGAARD
Formand for CVU-Rektorkollegiet

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Att.: IS-IK2post@uvm.dk

København, 6. januar 2005

**Vedr. høring over forslag til lov om produktionsskoler, lov om støtte til folkeoplysende
voksenundervisning m.v.**

CVU-Rektorkollegiet har ingen bemærkninger til lovforslagene.

Med venlig hilsen

KNUD MUNKSGAARD
Formand for CVU-Rektorkollegiet

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Att.: IS-IK2post@uvm.dk

København den 6. januar 2005

Vedr. høring over forslag til lov om ændring af lov om Center for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område

CVU-Rektorkollegiet vil gerne tilkendegive sin tilfredshed med at blive hørt, inden lovforslaget fremsættes, idet vi selv er af den opfattelse, at disse lovændringer vil få stor betydning for CVU'ernes virke og udvikling som uddannelsesmæssige dynamoer for hele sektoren for mellemlange videregående uddannelser.

Vi noterer os, at lovforslaget vil ændre status for alle CVU'er, der omfatter pædagogisk og sundhedsfaglige uddannelser med hensyn til offentlighedens- og forvaltningslovens gyldighed for dem. Vi er af flere årsager meget forbeholdne over den ændrede status. For det første finder vi det principielt inkonsekvent, at nogle CVU'er fremover vil være omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven, mens andre CVU'er ikke er det. Der synes ikke i den forbindelse at være særlige forhold ved de pågældende uddannelser, der vil kunne begrunde den forskellige status. For det andet vil en omfattelse af offentlighedsloven og forvaltningsloven medføre ikke ubetydelige økonomiske omkostninger, idet flere administrative opgaver og rutiner skal indføres for at leve op til bestemmelserne i de to love.

Vi noterer os også med tilfredshed, at CVU'er, der er godkendt til udbud af ungdomsuddannelser, er omfattet af bestemmelserne om samarbejde og koordination i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen og lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen. Disse ungdomsuddannelser er meget væsentlige for de CVU'er, der udbyder dem og vi finder det afgørende, at de indgår i netop dette arbejde på lige fod med de øvrige udbydere.

I forhold til radiograf- og sygeplejerskeuddannelsen finder vi det væsentligt, at loven ikke kommer til at skrue fusionsprocesserne baglæns i de CVU'er, hvor amterne allerede har indgået driftsaftaler omkring sygeplejerske og radiografuddannelsen med et CVU. Dette finder vi tilstrækkeligt sikret gennem lovforslagets § 7, stk. 2 i henhold til hvilken bestyrelsen for CVU'et overtager den midlertidige bestyrelses opgaver. Det må således være afgørende, at netop denne bestemmelse opretholdes i det endelige lovforslag.

CVU-Rektorkollegiet er meget enig i bestemmelserne i lovforslagets § 7, stk. 4, 1) om kravene til formanden for den midlertidige bestyrelse. Det siger sig selv, at vi er meget optaget af placeringen i institutionsbilledet af de sygeplejerskoler for hvilke, der ikke af amtet er indgået driftsaftaler med et CVU. Vi så selvfølgelig gerne en udvikling af hele sektoren for de mellemlange videregående uddannelser, hvor i det store hele alle uddannelser indgår i et CVU.

Vi ser en mulighed for at bidrage til en positiv udvikling af sektoren ved netop at blive centralt placeret som kollegium ved udpegningen af formanden for den midlertidige bestyrelse. Dette er delvist sikret gennem lovforslagets § 7, stk. 5, men vi har vanskeligt ved at forstå de begrundelser, der måtte ligge til grund for, at Rektorkollegiet er involveret i denne proces. Den sidste af de tre mulige indstillende parter – en eller flere landsdækkende eller lokale foreninger af ledere af institutioner for kompetencegivende uddannelser – finder vi i praksis vil være vanskelig at afgrænse og definere. Vi finder det uklart, hvorledes det afgøres, at et bestemt forum lever op til netop denne definition, og hvis afgørelse dette er. Dersom det imidlertid fastholdes ved fremsættelsen af loven, finder vi det betydningsfuldt, at Undervisningsministeriet indgår i en dialog med institutionslederen inden denne udpeger formanden.

For en god ordens skyld skal vi fremhæve, at vi gør de samme betragtninger gældende i forhold til udpegningen af formanden for den midlertidige bestyrelse for Centrene for Undervisningsmidler.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at placeringen af sygeplejerske- og radiografuddannelserne i staten forventes samlet set gennemført udgiftsneutralt for staten. Ud fra CVU-Rektorkollegiets viden er de økonomiske udgifter pr. uddannet meget varierede fra et amt til et andet. Det er os magtpåliggende, at den enkelte skoles økonomiske grundlag i forhold til dens nuværende placering i amtlig regi afdækkes grunddigt, idet vi har en forventning om, at sammenligninger mellem forskellige uddannelsessteder for den samme uddannelse vil blive foretaget, når disse fremover bliver placeret i statsligt regi. For et CVU vil det være magtpåliggende, at eventuelle standardforringelser i forhold til omgivelserne og internt i et CVU vil kunne henføres til, at den statslige økonomi for uddannelserne er anderledes end den hidtidige amtslige – og altså ikke et resultat af et partnerskab i et CVU.

Med hensyn til varetagelsen af opgaven som centre for undervisningsmidler finder vi det væsentligt, at de opgaver, som i dag varetages af Centrene for Undervisningsmidler i amtligt regi, samlet overføres i statsligt regi og vi er meget tilfredse med lovforslagets placering af disse opgaver i CVU'er, der udbyder lærer- og pædagoguddannelsen. I forhold hertil skal vi foreslå, at det i opgaven som center for undervisningsmidler ikke kun formuleres, at dette omfatter en samling af undervisningsmidler, men at det præciseres, at samlingen etableres med sigte på udlån til undervisningsinstitutioner.

Med hensyn til formuleringen af lovens § 2 om Undervisningsministerens fastsættelse af regler om CVU'ernes varetagelse af opgaven som centre for undervisningsmidler skal vi foreslå, at ministeren ikke kun fastsætter regler om inddragelse af brugerne og om brugerbetaling, men også fastsætter det geografiske område, som det enkelte CVU skal servicere.

I og med at det er CVU'er med lærer- og pædagoguddannelsen, der skal varetage opgaven som centre for undervisningsmidler, må det helt naturligt forventes, at institutioner, hvor uddannede herfra arbejder, bliver brugere, men opgaven varetages jo principielt også – i dag og i fremtiden – i

forhold til en bredere vifte af institutioner, hvilket måske med fordel kunne nævnes i bemærkningerne eller bedre indgå som eksempler i lovens § 1, stk. 1.

Med hensyn til den midlertidige bestyrelse vil vi påpege, at lovforslagets bestemmelse om, at en studerende indgår er meningsløs. Vi vil foreslå, at det præciseres, at denne bestemmelse kun er gyldig i forhold til sygeplejerske- og radiografiskoler.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget er der på side 9 opregnet en række forhold, som skal inddrages ved den nærmere placering af CVU'er og centre for undervisningsmidler i ét institutionelt regi. Vi finder det naturligt, at der igangsættes et udvalgsarbejde med sigte på at udrede disse muligheder nærmere og det forekommer os naturligt, at KL som repræsenterende meget centrale brugere indgår i dette arbejde, men vi er uforstående over for, at repræsentanter fra CVU'erne og de nuværende centres ledere ikke indgår på lige fod – og altså nævnes på lige fod med de øvrige i bemærkningerne til lovforslaget.

Med venlig hilsen

KNUD MUNKSGAARD
Formand for CVU-Rektorkollegiet

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Institutionsstyrelsen

Den 7. januar 2005
-/svr

**Høring over lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på
Undervisningsministeriets område**

Bestyrelsesforeningen vil gerne indledningsvis udtrykke tilfredshed med den tilrettelagte procedure vedrørende høringen over lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Undervisningsministeriets område.

Bestyrelsesforeningen noterer med tilfredshed, at det i *Forslag til Lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellem lange uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område, § 8, stk. 3*, foreslås, at sygepleje- og radiografiskoler overgår til godkendelse efter § 3 i lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvvejende institutioner for videregående uddannelser m.v. Derved sikres større ensartethed for uddannelserne og uddannelsesinstitutionerne på MVU-området.

Bestyrelsesforeningen noterer ligeledes med tilfredshed, at CVU'erne, jf. lovforslagets § 6, fremover skal varetage opgaven som centre for undervisningsmidler. Dette vil sikre CVU'erne et kvalitativt løft, jf. forslaget bemærkninger.

Intentionerne i lovforslaget kan bestyrelsesforeningen således helt og fuldt tilslutte sig.

Bestyrelsesforeningen bemærker ligeledes med tilfredshed, at der vil blive fastlagt overgangsordninger vedr. tilskud til sygeplejerske- og radiografuddannelsernes drift, således at der under henvisning til uddannelsesstedernes forskellige vilkår skabes rimelige tidsmæssige rammer for at tilpasse sig de nye fælles økonomiske vilkår.

Bestyrelsesforeningen undrer sig over § 3 stk. 2, idet forvaltningsloven og offentlighedsloven fremover får gyldighed for nogle CVU'er og ikke for andre. I princippet får ændringen næppe den store reelle betydning, idet institutionerne anvender god forvaltningsskik, og derved lever op til både forvaltningslovens og offentlighedslovens intentioner, men vi er af den opfattelse, at der for sammenlignelige uddannelsesinstitutioner (MVU- og KVU-området) på et så væsentligt område retsligt bør være samme grundvilkår.

Det er bemærket, at der f.eks. i bemærkningerne til forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almene voksenuddannelser og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love

er nævnt specifikke CVU'er, f.eks. vedr. PGU. Det forudsættes, at disse bemærkninger ikke er udtryk for undtagelser, og har indsnævrende karakter. Men derimod er udtryk for eksempler, og at CVU'erne også fremover kan udvikle sig forskelligt, og der således fortsat er rummelighed for forskellighed i den institutionelle udvikling.

Vedr. det videre forløb skal bestyrelsesforeningen anmode om, at der så hurtigt som muligt udsendes retningslinier vedr. nedsættelse af de i lovudkastet nævnte midlertidige bestyrelser for de amtslige institutioner, der skal overgå til selveje eller knyttes til CVU'erne. Hensigten hermed er, at eventuelle uklarheder kan begrænses, og at arbejdet med sammenlægninger kan påbegyndes så hurtigt som muligt.

Bestyrelsesforeningen deltager meget gerne i det videre forløb, f.eks. i det udvalgsarbejde, der er nævnt i bemærkninger til lovforslaget s. 9 vedr. udvalgsarbejde med bl.a. deltagelse af repræsentanter fra Kommunernes Landsforening og Undervisningsministeriet om, hvordan de nuværende centre for undervisningsmidler m.v. og deres opgavevaretagelse kan indpasses i og sammentænkes med CVU'ernes samlede opgaver.

På bestyrelsesforeningen vegne

Venlig hilsen
f. Carl Holst

Søren Vang Rasmussen
direkte telefon 7322 2422
svr@cvusonderjylland.dk

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms kanal 25
1220 København K

Att. fuldmægtig Lone Isskov Meyer

7. januar 2005
J.nr. 10 JI/JA

Høring over lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Undervisningsministeriets område

Danmarks Erhvervsskoleforening har modtaget udkast til lovforslag om ændring af en række love på Undervisningsministeriets område i anledning af kommunalreformen for eventuelle bemærkninger.

Danmarks Erhvervsskoleforening vil fremsætte en række bemærkninger til de foreslåede ændringer, primært i Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Vi finder det formålstjenligt, at der regionalt finder en regional koordinerende indsats sted med henblik på at sikre et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesstilbud til alle unge i regionen og samtidig åbne mulighed for en økonomisering med de samfundsmæssige ressourcer.

Dermed skabes muligheder for at forbedre beslutningsgrundlaget for de dispositioner, som bestyrelserne på de selvejende institutioner foretager vedrørende udbud og udviklingsprofil.

Danmarks Erhvervsskoleforening finder det vigtigt, at der bliver klarhed over indholdet af regionsrådets koordinerende indsats, og at koordineringen skal bygge på samarbejde og frivillighed og ikke må få karakter af krav til de enkelte institutioner om for eksempel oprettelse eller nedlæggelse af uddannelser i strid med institutionens kundebehov og i strid med den af bestyrelsen besluttede strategi for skolens udvikling. Institutionens bestyrelse skal fortsat, med skolens deltagelse i konstruktivt og positivt samarbejde om koordineringen regionalt, have den suveræne ledelse inden for de rammer, som Institutionsloven fastsætter.

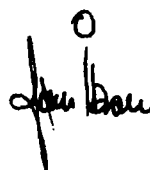
Endvidere må erhvervsskolernes muligheder for at imødekomme arbejdsmarkedets behov for erhvervsrettet grund-, efter- og videreuddannelse ikke forringes som følge af den foreslåede regionale koordinering.

Danmarks Erhvervsskoleforening finder, at den mulighed, som undervisningsministeren tillægges, til at fravige loven med henblik på at skabe mulighed for samarbejde og sammenlægning af institutioner for videregående uddannelser og for ungdoms- og voksenuddannelser på Bornholm bør udstrækkes til andre geografiske områder, hvor tilsvarende behov gør sig gældende.

Endelig vil Danmarks Erhvervsskoleforening fortsat forudsætte, at der skabes ensartede rammeforhold for sammenlignelige uddannelsesinstitutioner, her specielt de gymnasiale, således at der også tilskudsmæssigt indføres lighed på dette område.

I forlængelse heraf vil Danmarks Erhvervsskoleforening anbefale, at der ikke gives valgfrihed for fordelingsudvalgene jf. § 7d, stk. 2 i det nye forslag til Lov for institutioner for uddannelsen til studentereksamen m.fl. til at bestemme, at ledere af institutioner for erhvervsrettet uddannelse inden for det pågældende geografiske område kan være medlem af udvalget. Det vil være særdeles uhensigtsmæssigt, hvis der åbnes for forskelsbehandling her.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jørn Ibsen'. The signature is written in a cursive style with a small circle above the first letter 'J'.

Jørn Ibsen
Sekretariatschef

Birgitte Ammitzbøll/Uvm
13-12-2004 17:01

Til Annagrete Østerbye/Uvm@UVMIN, Jeannette
Jensen/Uvm@UVMIN

cc

bcc

Emne Vids.: Høringssvar j.nr.: 2004-3822-11
Journalisering af udgående post

Journalnr. 2004-3822-11

Sagsgruppe tekst 3822 Love

Dokumentløbenr. I 1-45 759

Historik Journaliseret den 14-12-2004 15:14:27 på sag nummer
2004-3822-11.

Kontorchef Birgitte Ammitzbøll
Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Institutionspolitisk kontor II
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Tlf.: 3392 5000, Direkte Tlf.: 3392 5544
Fax: 3392 5567, E-mail: Birgitte.Ammitzboell@uvm.dk
— Videresendt af Birgitte Ammitzbøll/Uvm den 13-12-2004 17:01 —

"Mette Bess Nielsen"
<Mette.BessNielsen@e
va.dk>

10-12-2004 13:14

Til: <IS-IK2.Post@uvm.dk>

cc:

Vedr.: Høringssvar j.nr.: 2004-3822-11

Journalisering af indgående post

Danmarks Evalueringsinstitut har 1. december 2004 fra
Undervisningsministeriet modtaget forslag til lov om ændring af lov om
Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for
videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser,
lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på
Undervisningsministeriets område (Udmøntning af kommunalreformen for så
vidt angår sygepleje- og radiografiskolerne og centre undervisningsmidler
samt tekniske konsekvensændringer), (J.nr.: 2004-3822-11), med anmodning om
eventuelle bemærkninger.

Danmarks Evalueringsinstitut har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Christian Thune
Direktør

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)
Østbanegade 55, 3. sal
2100 København Ø

T 35 25 46 28

F 35 55 10 11

This e-mail has been scanned for viruses by <http://www.virus112.com>

Danmarks Lærerforening

VANDKUNSTEN 12 · 1467 KØBENHAVN K

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Den 20. december 2004
J.nr. 2004/4000/0009*2/ABC/TS

Sendes alene elektronisk til IS-IK2.post@uvm.dk

Vedrørende høring over lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til HF, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om VUC og forskellige andre love, Deres j.nr. 2004-3450-2

Danmarks Lærerforening har behandlet det fremsendte forslag til ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til HF, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om VUC og forskellige andre love.

Specielt til forslaget om friere adgang til sammenlægning og spaltning af ungdomsuddannelsesinstitutioner og friere udbud af uddannelser vil Danmarks Lærerforening anføre følgende bemærkninger:

Danmarks Lærerforening vil anbefale, at man udsætter færdigbehandlingen af disse lovforslag indtil den netop igangsatte analyse af finansierings- og styringssystemer og bestemmelserne for det centrale tilsyn foreligger. Med de meget store ændringer, de foreliggende forslag lægger op til, er det helt afgørende for vurderingen, at man har mulighed for at vurdere samspillet med eventuelt nye bestemmelser på disse tre væsentlige områder.

Danmarks Lærerforening kan ikke anbefale, at markedskræfterne slippes løs i ungdomsuddannelserne på den foreslåede måde. Sammenholdes med hidtidig praksis vedrørende taxameterfinansiering er der overhængende risiko for, at ungdomsuddannelserne centraliseres i langt højere grad end nu med udtynding af tilbuddene i tyndt befolkede egne til følge. Samtidig er der også risiko for at kvaliteten og identiteten i den enkelte uddannelse udvandes. For eksempel kan den vedtagne gymnasiereform og dens udgangspunkt om, at de forskellige gymnasiale uddannelsers selvstændige profiler komme i vanskeligheder.

Danmarks Lærerforening er meget betænkelig ved den foreslåede dialogstyringsform mellem regionsråd og institutioner, hvor der ikke ses nogen reel handlemulighed for regionsrådet i forhold til skoler og institutioner, der ønsker at se mere på egne behov og muligheder end på den samlede regions behov og muligheder.

Med venlig hilsen
Anders Bondo Christensen
(Sign.)

Thomas Seeberg
(Sign.)

22/12-04/JS

Undervisningsministeriet
Kontorchef Birgitte Amnitzbøll

IS-IK2.post@uvm.dk

7. januar 2005

Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love

Dansk Arbejdsgiverforening
Vester Voldgade 113
1790 København V

Telefon 33 38 90 00
Telefax 33 12 29 76
Kontortid 8.30-16.30
E-mail: da@da.dk
Giro 5 40 08 99

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) skal hermed afgive sine bemærkninger til ovenstående lovforslag.

Indledningsvis skal DA fastslå, at vi jf. DA's tidligere høringssvar af 6. april 2004 vedr. Strukturkommissionens betænkning *overordnet finder det tilfredsstillende*, at der med foreliggende lovforslag sker en samling af de gymnasiale uddannelser under samme politiske myndighed, ligesom også voksenuddannelsescentrene som kommende selvejende institutioner vil høre under staten. Dermed skabes ensartede principper for styring og drift af uddannelsesinstitutionerne, der udbyder gymnasial uddannelse og dermed bedre forudsætninger for en reel ligestilling af uddannelserne.

DA ønsker dog at pege på, at det i selve lovteksten bør tydeliggøres, at regionsrådene alene har en koordinerende rolle for så vidt angår udbud af uddannelser og studieretninger, og at den endelige beslutningskompetence ligger centralt hos Undervisningsministeren, jf. lovbemærkningerne. Af hensyn til at sikre sammenhæng mellem udbud og arbejdsmarkedets behov for uddannet arbejdskraft er det en afgørende forudsætning, at den endelige beslutning om udbud kan ske ud fra en national vurdering.

I den forbindelse er det ligeledes DA's opfattelse, at allokering af uddannelsesmidler til

uddannelsesinstitutionerne bør ske ud fra såvel nationale som regionale behov, hvorfor disse midler derfor ligeledes bør fordeles fra central side.

DA finder det positivt, at der skal gennemføres en analyse af taxametersystemet. DA vil i den forbindelse at opfordre til, at en fremtidig indretning af taxametersystemet sikrer, at udbud af uddannelser og studieretninger sker i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov for uddannet arbejdskraft.

DA skal endeligt bemærke, at det forekommer uhensigtsmæssigt, at institutioner, der udbyder erhvervsgymnasial uddannelse (hbx og htx), ikke nødvendigvis kommer til at deltage i regionsrådenes fordelingsudvalg, der foretager fordeling af ansøgerne.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Mette Ringsted

Dansk Blindesamfund
Landsforening af blinde
og svagsynede i Danmark

København, 06.01.2005
JBR/lo
Direkte tlf. 38 14 88 66

NOTAT

Dansk Blindesamfunds høringssvar vedr. lovpakken, udsendt d. 1. december 2004 i konsekvens af strukturreformen.

Dansk Blindesamfund har, lige siden nedsættelsen af en strukturkommission, deltaget positivt i strukturdebatten, idet en ændret opgave- og strukturreform vil indebære omvæltninger, og det er en chance for at få blandet kortene på en anden måde til gavn for blinde og svagsynede borgere i Danmark.

Desværre må vi konstatere, at hele debatten i alt for høj grad fokuserer på hvordan en fremtidig opgave- og strukturreform kan give samfundet økonomiske gevinster, et specialiseret sundhedsvæsen samt borgerne valgfrihed og decentraliserede løsninger. Der er ikke foretaget grundige analyser af handicapområdet, som fokuserer på behov for faglig bæredygtighed i forhold til meget specialiserede handicapgrupper som bl.a. blinde og svagsynede.

Dansk Blindesamfund har igennem de sidste par år indleveret en række materialer - redegørelser til strukturkommissionen, høringssvar til indenrigsministeriet i forbindelse med strukturkommissionens betænkning, notater og udredninger til div. ministerier i forbindelse med udarbejdelse af den nu fremsendte lovpakke, m.v. - men det virker som om, at alt dette materiale er gået lige i brokkassen - uden overhovedet at blive gennemlæst. I Dansk Blindesamfund kan vi - i den nu fremsendte lovpakke - i hvert fald ikke spore mange af de betragtninger, som vi har fremført, og som bygger på blinde og svagsynedes erfaringer - såkaldte brugere af systemet - gennem mange år.

Selve fremsættelse af lovpakken vedrørende forslag til lovændringer i.f.m. strukturreformen understreger hele systemets manglende forståelse for blinde og svagsynedes situation samt ønske om at forholde sig til vore krav og behov. Lovpakken blev nemlig udsendt via hjemmesider m.v. og fremsendt til Dansk Blindesamfund i et for blinde og svagsynede utilgængeligt medie. Materialet blev i den elektroniske form, hvori den blev offentliggjort, præsenteret i en form som ikke opfylder Videnskabsministeriets krav til tilgængelighed for

Thoravej 35 - 2400 København NV. - Telefon 38 14 88 44 - Skrivetelefon 38 19 36 08
Fax 38 14 88 00 - SE 18 20 39 28 - Giro 300-2217
E-mail info@dkblind.dk - Internet www.dkblind.dk

handicappede. Det tog flere uger for det centrale embedsmandsværk at få rettet op på denne fadæse.

Tilsidesættelsen af vore synspunkter kunne skyldes, at vi i Dansk Blindesamfund har meget anderledes vurderinger end andre grupper i det danske samfund; men på baggrund af foreningens brede kontakter, såvel til andre handicaporganisationer som mange andre grupperinger, vurderer vi i Dansk Blindesamfund, at dette ikke er tilfældet. Nej, Dansk Blindesamfunds udmeldinger falder i tråd med mange andre organisationers og borgergruppers ønsker. Skulle det imidlertid forholde sig sådan, at Dansk Blindesamfund - blinde og svagsynede i Danmark - skulle have nogle helt særegne ønsker, som udspringer af vort handicap, ja, så er antallet af borgere, som er blinde eller svagsynede ikke stort, men det danske samfund må også måles på, hvordan denne lille borgergruppe behandles.

For borgere, som er blinde og svagsynede, er højt specialiseret, faglig viden af vital betydning for, at vi får de rigtige tilbud, som kan afhjælpe følgerne af synsnedsettelsen. Det er således ikke alene afstanden til rådhuset, som er vigtig for blinde og svagsynede, men derimod den tætte kontakt til det synsfaglige miljø.

Den manglende hensyntagen til handicaporganisationernes udmeldinger i de sidste par års strukturdebat er meget bekymrende. Det virker som om, at det politiske system har fastlagt en strategi, hvor man forsøger - gennem den tunge proces - at udmatte handicapbevægelsen, så at vi til sidst forhandler helt ud fra deres ideologiske præmisser - og ikke ud fra faglighed og erfaring.

For at sikre at Dansk Blindesamfunds principielle holdninger til en strukturomlægning af det danske samfund står helt klart, har vi besluttet at fremsende vore mange høringssvar til div. lovudkast i et samlet dokument, hvilket - efter vor opfattelse - giver et egentligt overblik samt indsigt i vore ønsker til den struktur, som fagligt vil kunne forestå opgavevaretagelsen i forhold til blinde og svagsynede borgere.

I afsnit A. gives en gennemgang af de principielle holdninger, som har været grundlaget for vore mange høringssvar og udmeldinger frem til dato.

I afsnit B. fremsættes de minimumskrav, som skal opfyldes ved udformningen af en ny struktur, hvor myndighedsansvaret for opgaveløsningen på en række - for handicapbevægelsen - vigtige områder udlægges til kommunerne og det regionale system indskrænkes. Her er det vigtigt, at der etableres stærke VISO-enheder - se nedenfor.

I afsnit C. fremsættes kommentarer til de enkelte lovområder.

Afsnit D. omfatter konklusion og afsluttende bemærkninger.

A. Dansk Blindesamfunds principielle holdninger til ny struktur i det danske samfund.

Siden særforborgens udlægning i 1980 har ansvaret for afgørelser og rådgivning om støtte til blinde og svagsynede borgere på forskellig vis været delt mellem stat, amter og kommuner.

Primærkommunerne har i dag myndighedsansvaret i forhold til tildeling af visse hjælpemidler, samt i forhold til personlig støtte (hjemmehjælp, ledsagerordning etc.), på revalideringsområdet samt visse dele af beskæftigelsesområdet.

Amterne har myndighedsansvaret i forhold til tildeling af højt teknologiske hjælpemidler og optiske løsninger, voksenspecialundervisning samt en lovfæstet forpligtelse til at stille rådgivning og vejledning til rådighed for kommunerne. Rådgivningsforpligtelsen er forankret på forskellig vis i amterne, f.eks. i synsinstitutter eller kommunikationscentre. Amterne har endvidere ansvaret for driften af de landsdækkende institutioner på synsområdet, nemlig Institut for Blinde og Svagsynede, Synscenter Refsnæs og Videnscenter for Synshandicap.

Dertil kommer de områder, hvor primærkommuner og amter har delt ansvar som følge af grundtakstmodellens opdeling af myndigheds- og finansieringsansvaret.

Staten har ansvaret for driften af Statens Øjenklinik, som særligt har viden om det socialoftalmologiske område samt for driften af Danmarks Blindebibliotek, som producerer og udlåner lyd- og blindeskriftbøger. Staten har endvidere myndighedsansvaret for så vidt angår tildeling af specialpædagogisk støtte til blinde og svagsynede på erhvervsskoler og videregående uddannelser, samt visse hjælpemidler på beskæftigelsesområdet.

Som følge af det opdeltede myndighedsansvar oplever blinde og svagsynede i dag en meget stor grad af forskelsbehandling. Kommuner, amter og staten tildeler f.eks. hjælpemidler efter meget forskellige praksis, der ikke er lige gennemskuelige, og i visse amter har kommunerne endog overført deres beslutningskompetence på hjælpemiddelområdet til det amtslige rådgivningssystem.

Vi oplever endvidere, at den faglige viden om blinde og svagsynedes særlige behov atomiseres år for år, fordi det finansielle systems opbygning giver amterne incitament til at løse opgaverne hver for sig, og fordi sektoransvarsprincippet gør, at de forskellige sektorer finder, at de skal have egen viden om blinde og svagsynede. Der sker således ikke en central opsamling af viden og erfaringer, man opfinder så at sige den dybe tallerken i hvert enkelt amt og hver enkel sektor, hver gang et særligt problem opstår.

En yderligere decentralisering af rådgivnings- og myndighedsansvaret til primærkommunerne vil bidrage endnu mere til atomiseringen af faglighed på synsområdet, og dermed til større forskelsbehandling og tab af retssikkerhed for borgere, der er blinde og svagsynede.

Dansk Blindesamfund bygger denne opfattelse på nyere analyser i betænkningen, som ligger til grund for serviceloven, samt i Udviklingscenter for Specialrådgivnings rapport om synsområdet fra 2000. Her fremgår det tydeligt, at opretholdelse og udvikling af faglighed på synsområdet kræver et stort befolkningsgrundlag, f.eks. 100.000 indbyggere pr. synskonsulent på voksenområdet.

På baggrund af de dårlige erfaringer siden 1980, de gennemførte analyser om faglighed på synsområdet samt erfaringer fra de andre nordiske lande vil Dansk Blindesamfund derfor kraftigt modsætte sig, at myndighedsansvaret og ansvaret for rådgivning og vejledning af blinde og svagsynede borgere decentraliseres yderligere. Der er tværtimod efter Dansk Blindesamfunds opfattelse behov for en centralisering af myndigheds- og

rådgivningsindsatsen, ellers vil blinde og svagsynede borgeres retssikkerhed for alvor være i fare.

For at sikre faglighed på synsområdet samt retssikkerhed for blinde og svagsynede borgere og en bedre ressourceudnyttelse inden for synsområdet vil Dansk Blindesamfund foreslå, at der – uanset hvorledes den kommunale struktur og opgavefordeling bliver - oprettes et mindre antal regionale kompetencecentre, som placeres geografisk i forhold til befolkningstæthed generelt og i forhold til tætheden af blinde og svagsynede specifikt. De regionale kompetencecentre skal, efter Dansk Blindesamfunds opfattelse, have ansvaret for rådgivning og vejledning af borgere med synshandicap, samt have myndighedsansvaret for så vidt angår alle former for støtte til blinde og svagsynede. Dette gælder også det offentliges forpligtelse til at yde støtte til dækning af børn og unges behov for specialundervisning i det almindelige skolesystem.

De regionale kompetencecentre skal være underlagt et nationalt kompetencecenter, som skal sikre koordination og styring af synsområdet. Det vil således være naturligt, at det nationale kompetencecenter også får en styrende rolle i forhold til de selvejende plejehjem på synsområdet samt i forhold til de statslige institutioner på synsområdet, Statens Øjenklinik og Danmarks Blindebibliotek samt de nuværende landsdækkende institutioner, Institutet for Blinde og Svagsynede, Synscenter Refsnæs og Videnscenter for Synshandicap.

Dansk Blindesamfund finder, at et sådant støttesystem skal forankres uafhængigt af kommunale eller regionale enheder, enten i en selvejende institution eller med en eller anden form for statslig tilknytning.

Det er Dansk Blindesamfunds opfattelse, at en struktur med den nævnte opgavefordeling vil sikre en øget faglig udvikling på synsområdet med deraf følgende øget retssikkerhed for blinde og svagsynede borgere samt en betydelig bedre ressourceudnyttelse end tilfældet er i dag.

Den foreslåede struktur vil endvidere give mulighed for en bedre kontakt til myndigheder på tværs af sektorer, så sektoransvaret vil kunne indføres på alle områder med en synsfaglig forsvarlig baggrund. Sektoransvar betyder efter Dansk Blindesamfunds opfattelse ikke, at alle sektorer skal opbygge viden om samt erfaringer med støtte til blinde og svagsynede, men alle sektorer skal vide, hvor viden og erfaringer findes og kan udnyttes.

Det er derfor også vigtigt at fastslå, at det foreslåede system uanset forankring, skal være statsligt eller objektivt finansieret. Antallet af blinde og svagsynede er så lille, at takstfinansiering ikke er muligt, det vil medføre udradning af faglighed, jf. bemærkningerne om det nuværende støttesystem ovenfor.

Dansk Blindesamfund finder, at brugerinddragelsen i det nuværende system har været helt utilstrækkeligt. Dansk Blindesamfund forlanger og forventer derfor, at en kommende struktur- og opgavereform vil indeholde en markant styrkelse af Dansk Blindesamfunds og dermed af brugernes indflydelse på det system, som skal hjælpe os. Indflydelsen må derfor ske gennem organer med reel indflydelse på udformningen og kvaliteten af disse tilbud.

For så vidt angår ankesystemet i en ny struktur finder Dansk Blindesamfund, at anke over afgørelser truffet på de regionale kompetencecentre som foreslået ovenfor først skal indbringes for det nationale kompetencecenter. Dette må ske for at sikre opsamling af erfaringer om regional forskellighed og for løbende at udvikle fagligheden. Efter remonstration i det nationale kompetencecenter skal afgørelsen naturligvis kunne ankes videre i et uafhængigt, toleddet ankesystem.

Dansk Blindesamfund finder, at en struktur- og opgaverreform er en historisk chance for at blinde og svagsynede igen skal få et fagligt velfungerende støttesystem, hvor den enkelte borger er i centrum. Dansk Blindesamfund er klar over, at den øgede centralisering, som foreslås i dette punkt, ikke er i overensstemmelse med tidens trend, men decentralisering må tage højde for faglig bæredygtighed, og Dansk Blindesamfunds erfaringer med decentralisering gennem snart 25 år er, at den faglige bæredygtighed er blevet strakt for langt.

Såfremt alle disse betragtninger - anført i dette punkt - ikke kan imødekommes politisk, må de i hvert fald indgå med stor vægt i de videre forhandlinger.

B. Dansk Blindesamfunds høringsvar til udkast til forslag til Lov om social service - særligt om VISO.

B.1.

Indledning vedrørende VISO

I Dansk Blindesamfund hæfter vi os især ved § 13, der omhandler den nationale videns- og specialrådgivningsinstitution, VISO. Der er i lovudkastet en eklatant mangel på klarhed over hvad VISO egentlig er; men da vi i Dansk Blindesamfund føler at et kommende VISO – kompetencecentre for de enkelte handicapområder – er krumtappen på det handicappolitiske område i en ny forvaltningsstruktur, hvor det amtslige niveau er bortfaldet, er det af allerstørste vigtighed at der skabes klarhed for VISOs kompetenceområder og snitflader til såvel det statslige som det kommunale niveau.

Dansk Blindesamfund vil derfor i dette notat særligt koncentrere sig om strukturen og kompetencetildelingen for et kommende VISO.

B.2

National kompetencecenter for blinde og svagsynede (VISO for blinde og svagsynede)

Der skal under ingen omstændigheder herske tvivl om, at Dansk Blindesamfund finder, at ét VISO, der skal kunne rumme hele handicapområdet, misbrugsområdet, området for udstødte grupper, m.v. er en utopisk tanke. Vi kan ikke forestille os, at en sådan konstruktion kan virke som en handlekraftig videns- og udredningsinstitution med indsigt i alle de detaljerede faglige aspekter, der er tiltænkt indlagt i enheden.

På grund af blinde og svagsynsområdets kompleksitet, omfang og forskelligartede målgruppe ønsker vi i Dansk Blindesamfund, at der som en selvejende institution etableres ét nationalt

kompetencecenter for blinde og svagsynede med mulighed for etablering af regionale enheder under den centrale struktur. Områdets kompleksitets omfang og forskelligartede sammensatte målgruppe fremgår af det beskrevne nedenfor, hvor vi fremsætter minimumskrav til de faktorer som der skal indgå ved etableringen af ét samlet VISO; men Dansk Blindesamfunds hovedkrav er at der skal være ét VISO for blinde og svagsynede.

Dansk Blindesamfund har igangsat et udredningsarbejde, som skal munde ud i en beskrivelse af et sådant nationalt kompetencecenter. Dette udredningsarbejde forventes afsluttet primo februar måned, men vi skal bede om, at der i den lovgivning, som udsendes til høring ultimo januar måned tages højde for, at der på enkeltområder kan etableres nationale kompetencecentre for de handicapgrupper som – efter aftale mellem Social- og Undervisningsministerier og brugerorganisationerne – har et sådant omfang og kompleksitet, at det findes mest hensigtsmæssigt at etablere et sådant.

I Dansk Blindesamfund er vi bekendt med at flere af DSIs medlemsorganisationer har tilsvarende ønsker, hvilket formentlig vil fremgå af DSIs endelige høringssvar til lovpakken, der er udsendt i.f.m. strukturreformen.

B.3.

Kommentarer til etablering af ét VISO for handicapområdet, m.fl. Viden- og specialrådgivningsorganisation - indhold og struktur.

Som nævnt ovenfor skal vi fra Dansk Blindesamfunds side bemærke, at det fremsendte notat om VISO udarbejdet af socialministeriet virker temmelig diffust. Vi håber, at det er udtryk for, at der stadig kan manøvreres i forhold til at få opgaver lagt ind under VISO, det er der behov for.

Vedr. VISO's struktur og organisation

Hvis man vil etablere VISO som en enhed, der skal varetage alle de beskrevne opgaver, både på handicapområdet og på området for udsatte grupper, finder Dansk Blindesamfund, at enheden skal have en overordnet bestyrelse, som alene forestår overordnet planlægning, administration, overvågning o.lign. Al faglighed bør ligge i enheder for de enkelte handicapgrupper samt øvrige grupperinger, og disse enheder skal tillægges en høj grad af selvstyre.

DSI skal naturligvis have en massiv repræsentation i den overordnede bestyrelse, mens de selvstyrende underliggende enheder skal have en massiv repræsentation fra de brugerorganisationer, som er relateret til den enkelte enhed.

Der skal skabes sammenhæng mellem VISO og de regionale "driftsselskaber", f.eks. på synsområdet. VISO skal være samstyrende for disse regionale enheder. De regionale enheder skal også sikres en økonomi - helst via staten men muligvis gennem en påtvungen objektiv finansiering fra kommunerne, f.eks. ved et socialt udviklingsbidrag øremærket specialrådgivning og særlige udredninger i lov om regionernes finansiering.

De regionale enheder skal have afdelinger relateret til de faglige enheder i VISO. Der bør f.eks. på synsområdet være en central enhed, ligesom der i de regionale systemer skal være afdelinger særlig rettet mod støtte til borgere, der er blinde og svagsynede.

Takstfinansiering skal minimeres mest muligt. Man kan efter Dansk Blindesamfunds opfattelse ikke takstfinansiere specialrådgivning, da specialrådgivningen derved risikerer at blive decentraliseret så meget, at den ikke længere bliver speciel. Der findes allerede i dag eksempler på, at takstfinansieringen af Institut for Blinde og Svagsynedes specialrådgivning, f.eks. i forhold til belysning for svagsynede, har medført, at der ikke længere findes nogen særlig viden om dette område i det synsfaglige system. Denne udvikling vil forstærkes med øget takstfinansiering på det regionale niveau.

Endelig mener Dansk Blindesamfund, at VISO skal have en øget tværsektoriel funktion. Som oplægget ser ud lige nu, er det kun social- og undervisningsområderne, der er omfattet, men for blinde og svagsynede er det mindst lige så vigtigt, at beskæftigelsesområdet og sundhedsområdet også bliver en del af VISO.

I forhold til beskæftigelsesområdet er der meget stort behov for, at der er særlig specialrådgivning og udredning, der kan støtte blinde og svagsynede på arbejdsmarkedet. Der er behov for særlige it-hjælpe midler og andre støtteforanstaltninger, der er særlige i hver enkelt sag, ligesom der er behov for arbejdspladsindretning ved stort set hver eneste jobplacering. Denne støtte må ikke takstfinansieres, da arbejdsgivere hermed kan få et incitament til at fravælge blinde og svagsynede, og den særlige specialrådgivnings ekspertise må ikke spredes ud, da viden på disse områder er meget svær at opsamle og beholde. Den øgede digitalisering af den offentlige forvaltning er et godt eksempel på nødvendigheden af særlig viden og specialrådgivning. Her har en enkelt sag f.eks. medført et forbrug af it-konsulenter i 100 timer årligt, blot til særlig tilpasning af den offentlige virksomheds it-løsning.

På sundhedsområdet er det væsentligt, at der tænkes tværsektorielt, når en person får diagnosticeret et synshandicap. Er den nyblinde i erhverv må der etableres en kontakt til beskæftigelsessektoren, er vedkommende under uddannelse må der ske kontakt til uddannelsessektoren etc. Under alle omstændigheder må der etableres specialundervisning for den enkelte i mobility og det bare at kunne klare sig selv i dagligdagen. Kommunerne kan ikke selv klare denne opgave men må have støtte til den specialiserede rådgivning fra VISO's enhed for blinde og svagsynede.

VISO's funktioner

Foruden viden- og specialrådgivningsfunktionerne samt udredningsfunktionen mener Dansk Blindesamfund, at VISO skal tillægges funktionen at fastsætte kvalitetsnormer - såvel for de regionale tilbud samt for kommunernes ydelser. Det må efter Dansk Blindesamfunds opfattelse sikres at kvalitetsnormer bliver indført, og at kommunerne i deres afgørelser skal dokumentere ydelsens art og begrundelse i forhold til fastsatte kvalitetsnormer.

VISO-enhedens kvalitetsnormer skal også kunne omfatte de institutioner, som forbliver i regionalt regi. Vi tænker naturligvis på de specialplejehjem for blinde og svagsynede samt visse af de dagcentre for blinde og svagsynede, som i dag er amtskommunale. De dagcentre

for blinde og svagsynede - dagcentre for særlige grupper, jf. serviceloven - som i dag er primærkommunale skal også undergives VISO's kvalitetsnormer.

VISO skal også have ret til at fastsætte kvalitetsnormer for personer med handicap, som er visiteret til plejehjem eller andre boformer i det kommunale system.

Særlig specialrådgivning

Det er så godt som umuligt at gennemskue, hvad man mener med mest specialiseret rådgivning. Mener man handicapgrupper, der numerisk er få på landsplan, mener man dele af en større handicapgruppe eller mener man overhovedet noget?

Under alle omstændigheder er det Dansk Blindesamfunds opfattelse, at blinde og svagsynede er en særlig speciel gruppe, fordi et synshandicap har så mange forskellige implikationer, der er afhængige af den enkeltes alder, synets status og udvikling, familieforhold, livssituation etc. Gruppen af blinde og svagsynede er langt fra homogen.

På blinde- og svagsynsområdet fortøner alt sig ikke desto mindre i tykke tåger. Som udgangspunkt finder Dansk Blindesamfund, at hele Synscenter Refsnæs, Blindeinstituttet i Hellerup, Videnscentret for Synshandicappede og Statens Øjenklinik skal indgå i VISO; men der er flere områder, som skal integreres og tages stilling til - nemlig:

- Småbørnskonsulenterne, som blev udlagt til amtskommunerne d. 1. januar 2003, skal ikke hjemtages direkte til VISO. Konsulenterne skal arbejde regionalt og skal knyttes til Synscenter Refsnæs, hvorved netværksdannelsen og erfaringsudvekslingen sikres.
- Synskonsulentordningen for børn og unge i grundskolen og i ungdomsuddannelserne. Denne opgave er i dag tillagt amterne, og synskonsulentstøtten retter sig mod det enkelte barn, familien, kammeraterne og skolen. Der er ca. 250 børn og unge i målgruppen, hvoraf ca. 40 er helt blinde, altså en meget differentieret gruppe, der har behov for meget forskellig specialrådgivning. Der er ingen tvivl om, at kommunernes PPR-enheder vil få stort behov for støtte - en støtte som skal leveres af de regionale enheder.
- Relationen til ungdomsuddannelserne, som er så vigtig på blinde- og svagsynsområdet både hvad angår specialrådgivningen og materialeproduktionen skal overvejes. Det vil være helt naturligt at dette vurderes i relation til, at ungdomsuddannelserne jo bliver statsfinansieret i den nye struktur.
- Forholdet omkring konsulentordningen for blinde og svagsynede, som i dag administreres af Dansk Blindesamfund, finansieret via satspuljemidler. Dansk Blindesamfund er næsten lovet, at denne ordning kan videreføres i den nye struktur; men skal det ske via VISO eller hvad? Dækker punktet "blindekonsulenter" i notatet over denne nye ordning?
- Forholdet omkring voksenspecialundervisningen må afklares. Voksenspecialundervisning er for blinde og svagsynede utrolig vigtig, da det er på denne måde, blinde og svagsynede lærer punktskrift, lærer at kommunikere med omverdenen via edb og Internet samt båndoptager/Daisy-afspiller, lærer at finde rundt og lærer teknikker til almindelig daglig livsførelse. Kommunerne skal overtage ansvaret for voksenspecialundervisningen fra amterne, men

voksenspecialundervisning for blinde og svagsynede er speciel, da den kræver speciel viden om teknikker samt særlige specialpædagogiske teknikker til formidling og indlæring, som ikke er almindeligt forekommende. VISO må have ansvaret for fastholdelse og udvikling af disse særlige specielle teknikker og den specialrådgivning det er at formidle denne viden til målgruppen.

- Forholdene omkring den særlige svagsynsoptik, som i dag løses i amterne må afklares. Rigtig mange borgere har haft glæde af, at amterne har tilbudt undersøgelser af, hvilken optik der er bedst for den enkelte, og som bagefter har kunnet købe denne optik med tilskud hos private optikere. Der er tale om specialrådgivning, som ikke ydes af private optikere og som heller ikke ydes af Statens Øjenklinik, men som ikke desto mindre har afhjulpet mange svagsynedes problemer.
- Forholdet til beskæftigelses- og sundhedssektorerne, se ovenfor.
- Hele materialeproduktionsområdet med dets sammenkobling til specielle indlæringsteknikker og specielle hjælpemidler må også overvejes i forhold til produktionen af materialer til studerende og erhvervsaktive samt anden produktion af lyd- og punktmaterialer. I dag sker produktionen af disse materialer på Danmarks Blindebibliotek, Blindeinstituttet i Hellerup, Synscenter Refsnæs og teknisk skole Skive/Silkeborg. VISO kan samle denne produktion i den særlige enhed for blinde og svagsynede og dermed sikre specialviden og -rådgivning om læse- og læringsteknikker, hjælpemidler etc., som er nødvendige for at kunne få udbytte af materialerne, og hvor behovet er meget differentieret i forhold til synsstatus, livssituation, alder etc.
- Forholdet omkring Statens hjælpemiddelcentral for blinde og svagsynede skal afklares. Her ligger et projekt om udbygning af denne funktion, et projekt som delvist er tiltrådt af Amtsrådsforeningen, KL, m.fl. og som antyder central etablering og styring.

Udredningsfunktionen

Det er Dansk Blindesamfunds helt klare opfattelse, at VISO også skal kunne foretage udredninger om blinde og svagsynedes behov for støtte. Som nævnt oven for er gruppen af blinde og svagsynede en meget differentieret gruppe, der har mange forskellige behov som ikke umiddelbart er sammenlignelige. Derfor må blinde og svagsynede kunne få adgang til gratis udredninger, som naturligvis skal omfatte alle de behov, der er nævnt ovenfor, altså også behov på beskæftigelsesområdet og sundhedsområdet.

Særlige udredninger kræver særlig specialrådgivning, så derfor hører udredningerne naturligt hjemme i de særlige VISO-enheder for blinde og svagsynede.

Dansk Blindesamfund er meget bekymret for udsigterne for blinde og svagsynede i det kommende system. Blinde og svagsynede vil som gruppe blive dårligere serviceret af kommunerne fordi de ikke, på trods af sammenlægninger og kommunale samarbejder, får en faglig bæredygtighed, der er stor nok til at klare den enkelte blinde og svagsynedes specifikke problem. Derfor er det så uhyre vigtigt, at VISO får en central rolle over for kommunernes service til blinde og svagsynede. Blinde og svagsynede kan ikke tåle en yderligere nedgang i specialviden og vi tror ikke på at vidensopsamling og -spredning kan hjælpe noget for vores gruppe, det er praktikken, der er vigtig for os.

Som det fremgår af ovenstående vil servicelovens reelle udmøntning være yderst afhængig af, hvorledes man vælger at skrue VISO sammen og dette vil få konsekvenser for en række bestemmelser i denne og anden lovgivning."

Det er Dansk Blindesamfunds grundidé, at der skal oprettes et VISO på alle de områder, hvor der kan etableres et selvstændigt – og fagligt bæredygtigt – miljø. Et eksempel herpå kunne være et nationalt kompetencecenter for blinde og svagsynede ("VISO for blinde og svagsynede"). Vi er dog indstillet på, at man af administrative årsager kan finde det mest hensigtsmæssigt at etablere en overordnet administrativ enhed, der bl.a. skal medvirke til at sikre ensartetheden - se ovenfor.

"VISO – for blinde og svagsynede" skal omfatte al den specialrådgivning, alle de produktionsenheder og alle de særlige øjenlægefaglige kompetencer, der i dag er forankret i landsdels- og landsdækkende institutioner, såsom Institut for Blinde og Svagsynede, Synscenter Refsnæs, Danmarks Blindbibliotek, Statens Øjenklinik, de nuværende amtslige synscentraler og Skive Handelsskole samt i et vist omfang; Blindes Arbejde, Bredegaard og de amtslige specialplejehjem/boinstitutioner på synsområdet.

Når der ses bort fra specialplejehjemmene og Bredegaard er det Dansk Blindesamfunds vurdering, at de landsdels- og landsdækkende funktioner i dag råder over et personale på ca. 300 årsværk. Denne personalenormering skal overføres til VISO for blinde og svagsynede. Nyere analyser (jf. Rapport om Amtenes tilbud på synsområdet med hovedvægt på specialrådgivning - status, problemfelter og løsningsforslag fra 2000) peger dog på, at der er behov for yderligere tilførsel af ressourcer til synsområdet med henblik på at dokumentere, udvikle og kvalitetssikre de faglige spidskompetencer.

Vi forestiller os, at "VISO for blinde og svagsynede" skal operere på såvel et centralt som et regionalt niveau, hvor det regionale niveau er underlagt det centrale. Denne struktur vil fordre en personaleressource, der omfatter minimum 350 årsværk.

Som vi tidligere har givet udtryk for, står det ikke krystalklart, hvad der skal ske med specialrådgivningen på handicapområdet. Vi mener, at servicelovens § 15 (vedrørende den uvildige konsulentordning på handicapområdet) skal bortfalde, idet det nuværende "DUKH" i lighed med den i VISO-notat - udarbejdet af socialministeriet - nævnte blindekonsulenttjeneste skal hjemtages til VISO.

Småbørnskonsulenterne skal ligeledes tilknyttes "VISO for blinde og svagsynede" på det regionale niveau. Der mangler endvidere en afklaring af, hvorvidt den uvildige konsulenttjeneste på synsområdet - der i dag administreres af Dansk Blindesamfund - skal fortsætte - se ovenfor.

Dansk Blindesamfund tager klar afstand fra, at regionerne i lovudkastet beskrives som driftsselskaber, ligesom vi heller ikke tror på, at de forpligtende kommunale samarbejder på nogen måde kan være med til at sikre en fagligt bæredygtig struktur. Vi ser etableringen af "VISO for blinde og svagsynede" som en statslig forpligtelse, hvor der eventuelt kan blive tale om en objektiv kommunal medfinansiering.

C. Kommentarer til lovpakkens enkelte lovudkast.

Dansk Blindesamfunds supplerende kommentarer til udkast til servicelov.

Ud over vore kommentarer til etablering af VISO har vi et par yderligere kommentarer til servicelovens bestemmelser. I uprioriteret rækkefølge er det Dansk Blindesamfunds opfattelse, at:

- Helt store kommuner kan under visse omstændigheder selv oprette og drive tilbud, som der lægges op til i loven. De skal blot følge de kvalitetsnormer, som VISO har formuleret (jf. vores hørings svar til retssikkerhedsloven).
- Dagscentre og specialplejehjem kan videreføres, som en regional del af "VISO for blinde og svagsynede", men det vil kræve en kommunal medfinansiering (takstfinansiering).
- Til sikring af kvaliteten af de truffe beslutninger bør det af § 89 (Afgørelse m.v.) fremgå, at der ved den begrundede afgørelse skal vedlægges en ankevejledning. En henvisning til retssikkerhedsloven er ikke tilstrækkelig.
- Vi støtter kraftigt op omkring DSI's bemærkninger vedrørende den manglende klageadgang i § 117 (Støtte til individuel befordring). Vi ønsker endvidere, at formuleringen: "*Kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til personer...*" erstattes med "*Kommunalbestyrelsen yder tilskud til personer...*"
- I § 166 (Klage og domstolsprøvelse) skal det af stk. 1 sikres, at afgørelser efter §§ 83 og 84 følger de almindelige regler på området (jf. vores bemærkninger vedr. klagerådene til retssikkerhedsloven).
- Formuleringen i udkast til forslag til Servicelovens § 13,3 er lidt tåget. Det skal klart fremgå af Servicelovens § 13, 3, at det alene er VISO's afgørelse om ikke at foretage *udredningsarbejde, der kan indbringes for anden administrativ myndighed.*

Hjælpemiddelområdet kræver en særlig bevågenhed. Kommunerne vil godt kunne forestå de mest almindelige bevillinger ud fra de af VISO fastsatte kvalitetsnormer. Men når det omhandler bevilling af individuelt tilvirkede hjælpemidler (f.eks. svagsynsoptik, CCTV og højteknologiske hjælpemidler såsom computere med synskompenserende udstyr), så mener vi afgjort, at i hvert fald udredningskompetencen bør ligge på det regionale/centrale niveau. Det Landsdækkende Synsråd har ved flere lejligheder givet udtryk for, at der specifikt på hjælpemiddelområdet bør ske en centralisering, da det vil skabe bedre vilkår for afprøvning og udvikling på området. I den forbindelse skal den landsdækkende hjælpemiddelcentral - der er etableret på Institut for Blinde og Svagsynede - udbygges og videreudvikles. Såvel Hjælpemiddelcentralen som rådgivningsfunktionen på Blindeinstituttet bør indgå i VISO og endvidere tilføres ekstra ressourcer som muliggør forskning og udvikling i forbindelse med tilpasning af højteknologisk kommunikationsudstyr til blinde og svagsynede under

uddannelse og i erhverv, således at det kan fungere sammen med eksisterende netværk i de pågældende miljøer. En sådan styrkelse er særdeles vigtig, da blinde og svagsynede i Danmark ofte i dag oplever at være, om ikke hægtet af, så langt tilbage i forhold til at kunne anvende de seneste versioner af software via den synskompenserende teknologi. DSI kan endvidere overveje om den gældende praksis, der vedrører bevilling af "det bedst egnede og billigste hjælpemiddel" skal indskrives i loven.

Dansk Blindesamfunds kommentarer til udkast til Lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

I Dansk Blindesamfund tilslutter vi os langt hen ad vejen DSI's forslag til forbedringer i udkastet til den ny lov. Vi har dog et par supplerende bemærkninger.

Som det fremgår af vores hørings svar vedr. lov om social service anser vi etableringen og den endelige udmøntning af VISO, som servicelovens ubetingede omdrejningspunkt. Det er Dansk Blindesamfunds helt klare opfattelse, at VISO skal have tillagt kompetencen til at fastsætte kvalitetsnormer såvel for de regionale tilbud som for kommunernes ydelser. Kommunerne skal kunne begrunde deres afgørelser i forhold til de fastsatte kvalitetsnormer. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at Dansk Blindesamfund ønsker, at den enkelte borger skal kunne anke over kvaliteten af den ydelse, som kommunen stiller til rådighed. Dette skal fremgå klart og tydeligt af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

I forhold til handicaprådene har vi følgende kommentarer:

- Vi mener ikke, at der skal etableres mere end ét handicapråd i hver kommune. Hvis der f.eks. af regionale hensyn - eller i forbindelse med et udredningsarbejde - skulle opstå et behov for at etablere yderligere råd eller undergrupperinger, er det vores opfattelse, at disse skal underlægges det enkelte handicapråds kompetence.
- Det fremgår af bemærkningerne, at kommunalbestyrelsen udpeger handicaprådets formand. Dansk Blindesamfund mener, at handicaprådet selv bør vælge sin formand.
- Med hensyn til størrelsen af de enkelte handicapråd er det vores opfattelse, at det godt kan variere afhængigt af den enkelte kommunes størrelse, dog skal der sikres paritet mellem brugerrepræsentanter og kommunale repræsentanter.

Til retssikkerhedslovens øvrige bestemmelser har vi følgende bemærkninger:

- Vi støtter DSI's kritiske holdning til klagerådene, som vi mener, bør nedlægges. Med indførelse af handicapråd i alle kommuner vil der være mulighed for at drøfte spørgsmål af mere generel karakter i handicapråd og ældreråd, og klagerådene vil derfor være overflødige.
- Vi mener, at kommunernes mulighed for at anke afgørelser – truffet af de sociale nævn eller beskæftigelsesankenævnet – skal fjernes. Kommunerne råder over administrative ressourcer, som den enkelte borger slet ikke vil kunne matche. Vores

holdning skal også ses i lyset af, at vi – som nævnt ovenfor - ønsker at den enkelte borger skal kunne anke over kvaliteten af den ydelse, som kommunen stiller til rådighed. Vi er overbeviste om, at en manglende klageadgang vil stille større krav til den indledende udredning af den enkelte sag og derigennem være med til at sikre kvaliteten i sagsbehandlingen allerede fra start.

- Det bør endvidere klart fremgå af loven, at udpegede DSI-repræsentanter til diverse råd og nævn, skal have stillet handicapkompenserende ydelser - i form af f.eks. sekretærbistand, materialeproduktion eller døvetolkning - til rådighed for den enkelte.

Dansk Blindesamfunds kommentarer til udkast til lov om forpligtende kommunale samarbejder

Dansk Blindesamfund kan tilslutte sig DSI's holdninger vedr. forpligtende kommunale samarbejder, da vi ikke finder sådant et samarbejde vil tilgodese servicen for den meget lille gruppe af blinde og svagsynede, som kræver en individuel og højt specialiseret service for at kunne få tildelt de nødvendige optiske hjælpemidler, højt teknologiske kommunikationshjælpemidler, mobility-undervisning, ADL-undervisning, forskelligartet support i forbindelse med uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet, m.v. Vi er stadig af den helt klare overbevisning, at en meget stor del af ovenstående sagsområder skal løses i regionalt regi af synscentraler som overordnet styres via VISO for at sikre en ensartet sagsbehandling i hele landet. Dansk Blindesamfund mener ikke, at selv meget store kommuner overhovedet vil være i stand til at løse ovenstående opgaver og frygter således meget for, at servicen til blinde og svagsynede i Danmark vil blive stærkt forringet med den kommende kommunalreform, hvis ikke der gribes ind.

Vi må indtrængende bede om, at DSI fortsat tager skarpt afstand fra tanken om, at kommunale fællesskaber skal kunne løse opgaver inden for det handicappolitiske område.

Dansk Blindesamfunds kommentarer til udkast til lov om kommunal borgerservice

Dansk Blindesamfund kan tilslutte sig DSI's udkast til høringssvar på dette område. Vi ønsker dog at fremkomme med nedenstående kommentarer for så vidt angår kommunikation og tilgængelighed - specielt for blinde og svagsynede.

Det er særdeles væsentligt, at der i større kommuner oprettes flere servicecentre, da afstanden til et center ellers kan blive u hensigtsmæssig stor og svært fremkommelig med den kollektive befordring, som blinde og svagsynede er meget afhængige af. Ved planlægning af servicecentre skal det sikres, at disse placeres hensigtsmæssigt i forhold til kollektive befordringsmidler. Tilgængelighed fra kollektive befordringsmidler frem til servicecentre bør endvidere medtages i kommunernes byplanlægning således at behovet for ikke visuelle gadesignaler, ledelinjer, opmærksomhedsfelter og lignende vurderes og drøftes i de kommende lovpligtige handicapråd. Når man som synshandicappet når frem til centret er det vigtigt, at der er tale om en logisk indretning, således at man kan finde frem til en skranke og blive betjent personligt. Mange blinde og svagsynede vil ikke være i stand til at anvende de elektroniske køsystemer samt ej heller på forhånd udfylde blanketter og lignende

i forhold til det pågældende sagsområde, hvorfor det må kræves, at man ved henvendelse kan få personlig betjening samt eventuel hjælp til at finde frem til den ansatte man skal kontakte. Vedr. hensigtsmæssig indretning af skranker, belysning, møblering, indendørs ledelinjer, anvendelse af farvekontraster kan der henvises til vores hjemmeside www.dkblind.dk, hvor publikationen "Tilgængelighed i detaljen" forefindes.

Dansk Blindesamfund kan fuldt ud tilslutte sig DSI's anbefaling af at elektronisk information skal være tilgængelig for alle, men skal dog fremhæve, at en meget stor gruppe af vore medlemmer har fået konstateret et væsentligt synshandicap i så høj en alder, at de er helt ude af stand til at anvende de højteknologiske kommunikationshjælpemidler. Det skal derfor være muligt at opnå den nødvendige personlige betjening til udfyldelse af blanketter, skemaer m.v. i forbindelse med en henvendelse til servicecentrene.

Dansk Blindesamfunds kommentarer til udkast til Lov om ansvaret og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

I Dansk Blindesamfund tilslutter vi os DSI's forslag til forbedringer i udkastet til den ny lov. Vi har dog et par supplerende bemærkninger.

Dansk Blindesamfund er af den opfattelse, at VISO også bør omfatte den aktive beskæftigelsesindsats. Selv om vi fuldt ud støtter sektoransvarsprincippet mener vi, at VISO skal operere på tværs af sektorer og ad den vej være med til at understøtte og styrke dette princip. Vores visioner for udmøntningen af VISO er nærmere beskrevet i vores hørings svar vedr. VISO, lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Vi har derudover følgende kommentarer til DSI's hørings svar:

- DSI's svar bør tage udgangspunkt i, at handicappede i videst muligt omfang ansættes på normale vilkår, og at der bliver foretaget de nødvendige kompenserende foranstaltninger, f.eks. i form af materialeproduktion, tildeling af hjælpemidler/arbejdsredskaber, personlig assistance og arbejdspladsindretning. Kommunerne skal i den forbindelse forpligtes til at trække på VISO's ekspertise på området. Det er i den forbindelse nødvendigt at "ambulancetjenestesystemet" videreføres og udbygges. Formålet med ambulancetjenesten er at yde en hurtig indsats til personer i den erhvervsdygtige alder, som pludselig får et væsentligt synshandicap, således at arbejdsfastholdelse kan forsøges.
- Udredningen af behovet for hjælpemidler skal ske i det regionale system med udgangspunkt i de kvalitetsnormer, der er fastsat af VISO.
- Den enkelte borger skal have 2 indgange til systemet enten via det kommunale jobcenter eller via det regionale/centrale VISO-niveau, hvor den nødvendige faglige ekspertise er til rådighed.

- I bemærkningerne til lovforslaget får ministeren tillagt bemyndigelse til at oprette videnscentre, disse skal efter vores opfattelse underlægges VISO.

Dansk Blindesamfunds kommentarer til udkast til ændring af lov om folkeskolen

Dansk Blindesamfund kan tilslutte sig DSI's forslag til forbedringer i udkastet til den ny lov. Vi har dog yderligere nogle kommentarer til det fremsendte lovforslag.

Det er Dansk Blindesamfunds grundidé, at også undervisnings- og uddannelsesområdet skal tilknyttes VISO i et Center for uddannelse af Synshandicappede i tilknytning til et nationalt kompetencecenter for blinde og svagsynede ("VISO for blinde og svagsynede").

Folkeskolen:

Det er væsentligt at også blinde og stærkt svagsynede skoleelever, på linje med alle øvrige elever, oplever et sammenhængende og kvalitativt højt undervisningsforløb gennem hele folkeskolen. Dette sikres først gennem en tilstrækkelig og fagligt funderet udredning af den enkelte elevs behov, og dernæst gennem en målrettet efteruddannelse af alle de lærere, der underviser den synshandicappede elev. Der må tages højde for, at udredning og efteruddannelse af lærerne sker i både boglige og kreative fag uanset det ugentlige skemalagte timetal, da helheden i skoleforløbet må sikres.

Det er væsentligt at have for øje, at ud over de særlige specialundervisningsmæssige behov i skolefagene, vil den synshandicappede have et løbende behov for anden specialundervisning på områder som mobility, sociale færdigheder, motorik m.m. Dette gør det naturligt og nødvendigt, at det er det samme faglige miljø, der er til rådighed for eleven, forældrene, skolen og kommunerne, for til stadighed at sikre kendskabet til den enkeltes individuelle og konkrete behov. Derfor mener vi i Dansk Blindesamfund, at det er naturligt at VISO får en opgave med at udstikke retningslinjer for kvalitetsnormer, idet det kommunale system naturligvis mangler den tilstrækkelige specialviden på dette helt specielle område. Gennem VISO skal alle aktører på området sikres en ensartet og høj kvalitet, der kan sammenholdes med kvalitetsnormer som udstukket af VISO.

I uprioriteret rækkefølge er det Dansk Blindesamfunds opfattelse, at nedenstående krav er uomgængelige:

- De enkeltintegrerede blinde og stærkt svagsynede elever skal sikres et individuelt tilbud, der lever op til en kvalitetsnorm som udstukket af det synsfaglige miljø. Sikringen af en minimumsstandard og en høj kvalitet for den enkelte elev skal ske ved at forankre det synsfaglige miljø omkring folkeskoleelevens behov i VISO.
- De relevante undervisningsmaterialer og kompenserende hjælpemidler skal være til rådighed i en tilgængelig form på det nødvendige tidspunkt.
- En tilstrækkelig og kvalificeret specialpædagogisk støtte i form af vejledning fra synskonsulenter, skolelærere og pædagoger, der i alle fag formår at give den nødvendige og grundlæggende specialundervisning og faglige støtte i så nødvendige færdigheder som punktskrift, it-hjælpemidler, talesyntese, CCTV, visualiseringsredskaber m.m. Derigennem sikres en undervisning, hvor den enkelte elev ikke er afhængig af sine visuelle færdigheder for at kunne følge med.

- Hvor det er nødvendigt med støttelærere skal disse ligeledes være fagligt og undervisningsmæssigt opdateret i forhold til at undervise synshandicappede elever
- Der hvor brugerne oplever at kommunerne har svært ved at løse opgaven for den enkelte synshandicappede elev, skal VISO have en mulighed for at sige at opgaven SKAL løses.
- Det er væsentligt at de synshandicappede elevers sociale kompetencer styrkes. Heri ligger en opgave i den specialpædagogiske støtte, men der er samtidig behov for at dette område styrkes yderligere gennem forskning og etablering af viden i et centralt netværk – her må vi i Dansk Blindesamfund igen pege på VISO som det naturlige forankringssted.
- Udredningen af den enkelte elevs behov for specialundervisning og specialpædagogisk støtte, samt den målrettede efter- og videreuddannelse af elevens lærere skal styrkes, hvilket kræver en central enhed til koordinering af videre- og efteruddannelse, der styrer udgifter til PPR-området samt et samarbejde mellem PPR og VISO. Det må herigennem sikres, at alle af den synshandicappede elev berørte lærere og pædagoger får den nødvendige efter- og videreuddannelse. Her kan vi i Dansk Blindesamfund pege på Synscenter Refsnæs' billige og kvalitativt gode tilbud, der fortsat bør bevares.

Dansk Blindesamfunds kommentarer til udkast til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.

Dansk Blindesamfund kan tilslutte sig DSI's forslag til forbedringer i udkastet til de ny love. Vi har dog yderligere nogle kommentarer til de fremsendte lovforslag.

Det er Dansk Blindesamfunds grundholdning, at også undervisnings- og uddannelsesområdet inden for det statslige regi skal tilknyttes VISO i et Center for uddannelse af Synshandicappede i sammenhæng med et nationalt kompetencecenter for blinde og svagsynede ("VISO for blinde og svagsynede").

Gymnasiale uddannelser / ungdomsuddannelser:

Gennem det videre uddannelsesforløb efter folkeskolen, er det stadig meget væsentligt at blinde og stærkt svagsynede elever oplever et fortsat sammenhængende og kvalitativt højt undervisningsforløb, der bygger videre på de vundne erfaringer fra folkeskoletiden og dermed erfaringerne derfra i det synsfaglige miljø.

Den fortsatte tilstrækkelige og kvalificerede specialundervisning og specialpædagogiske bistand må naturligt og mest hensigtsmæssigt funderes i det faglige system, der hidtil har fulgt eleven og dermed virker til en fortsat og naturlig videreførelse i systemet. For at sikre et fortsat relevant og individuelt tilfredsstillende/behovsstillende tilbud skal også dette statslige område inkorporeres i VISO som det naturlige udgangspunkt.

Fra VISO kan yderligere elementer i det synsfaglige miljø kobles på opgaven med den nødvendige støtte til den synshandicappede elev, i en selvfølgelig overgang til nye behov – fra Synscenter Refsnæs til Institut for Blinde og Svagsynede – såvel som synscentraleerne. Dette vil give adgang til at pålægge den nødvendige støtte gennem hele uddannelsessystemet, og dermed sikre at den enkeltes forskelligartede behov for støtte, rådgivning, vejledning bliver af en høj kvalitet. Hermed vil VISO også blive en væsentlig sparringspartner for SU-styrelsen, således at også de statslige myndigheder har et sted at søge viden og får et krav om at leve op til de af VISO udstukne kvalitetsnormer.

I uprioriteret rækkefølge er det Dansk Blindesamfunds opfattelse, at nedenstående overvejelser er uomgængelige:

- Den synshandicappede elev vil fortsat have behov for specialpædagogisk bistand og specialundervisning ved undervisning i nye fag, samt behov for en fortsat styrkelse af de kompenserende færdigheder, punktskrift, it-materiel m.v.
- Særlig viden udmønter sig i særlige uddannelser – og disse må fastholdes. Institut for Blinde og Svagsynede har udviklet øvrige ungdomsuddannelser, der er særligt tilrettelagt for synshandicappede – såsom massøruddannelsen, studietekniker o. lign. Den helt særlige viden om synshandicappedes behov gennem uddannelsesforløbet er relateret til beskæftigelsesmulighederne. Det er således væsentligt, at disse uddannelsesmuligheder bevares, og at den bestående viden om disse faktiske uddannelsesforløb forankres i VISO.

Tilgængelighed, specialrådgivning

Til lovforslagets § 7 d under afsnittet om Regionsråd og forpligtende samarbejder har vi i Dansk Blindesamfund følgende kommentar:

- Hvor det gælder de kommende, af Regionsrådene nedsatte, fordelingsudvalgs opgave med at sikre en fordeling af ansøgerne til de enkelte institutioner i forhold til den fastsatte kapacitet på den enkelte uddannelse, må vi i Dansk Blindesamfund påpege den absolutte nødvendighed af, at den synshandicappede elev har et reelt frit valg af uddannelsessted. Den synshandicappede elev må afgjort fritages fra at blive tvunget over på et andet uddannelsessted end ønsket, da valget af uddannelsessted nødvendigvis er sket efter en konkret vurdering ud fra betragtninger om tilgængelighed, ekspertise og transportmæssige forhold. Det vil være nødvendigt for den enkelte at kunne foretage en vurdering af valg af uddannelsessted i et samspil med VISO, hvor viden om de enkelte gymnasiale uddannelser og øvrige ungdomsuddannelsessteder vil kunne opsamles og videregives, når der er behov.

Øvrige bemærkninger på uddannelsesområdet:

Videregående uddannelser

Også det statslige niveau skal sikres mulighed for at søge faglig rådgivning og ekspertise – dermed forpligtelsen til at benytte denne vej. SU-styrelsens arbejde med at sikre hjælpemidler og særlige materialer skal sikres gennem adgang til dialog med og kontakt til VISO – lige såvel som de enkelte videregående uddannelsessteder skal have denne mulighed/forpligtelse.

Folkeoplysning:

Det bør igen sikres at handicappede er repræsenterede i de kommunale folkeoplysningsudvalg gennem DSI.

Studie- og erhvervsvejledning:

Synshandicappedes erhvervs muligheder er begrænset, og derfor må studie- og erhvervsvejledningen særligt for denne gruppe styrkes på alle måder fra folkeskoleniveau, op gennem ungdomsuddannelserne og videre gennem de efterfølgende uddannelser. Institutet for Blinde og Svagsynede i Hellerup har som en landsdækkende institution spillet en stor rolle særligt på ungdomsuddannelsesniveau, og det er derfor helt naturligt at instituttets erhvervsvejledning, med samt de spæde frø, der er sået i synscentralerne, samles og videreføres gennem VISO.

Materialeforsyning:

Hvor det gælder synshandicappedes særlige kommunikationshandicap, er det væsentligt at nævne den specielle materialeproduktion, der nu sker på forskellige områder til blinde og stærkt svagsynede fra førskolealderen og hele vejen gennem et livsforløb til ældregruppen. Denne materialeproduktion drejer sig eksempelvis om særlige pædagogiske støttematerialer, et vist omfang af materialeproduktion af grafiske materialer, landkort, matematikmateriel, fysikredskaber og lignende, der tilvirkes på Refsnæs og på Institutet for Blinde og Svagsynede – det er vigtigt at disse materialelaboratorier og produktionssteder videreføres i VISO med en tilhørende kvalitetsnorm.

Derudover er der den stadige produktion af punktskriftmateriale, lydbøger og e-bøger, der ligeledes fortsat må sikres – og det med en høj kvalitet.

Overordnet må der i materialeforsyningen ske et samarbejde mellem DBB, Synscenter Refsnæs, Institutet for Blinde og Svagsynede, Skive Handelsskole og Silkeborg Handelsskole – i et samspil gennem VISO. Herved bliver det muligt for den enkelte uddannelsesinstitution eller styrelse, der måtte bringe eksempelvis punkt- eller lydproduktion i udbud, at sikre at udbyder lever op til en formuleret kvalitetsstandard – således at vi ikke risikerer at det er den absolut billigste produktion, der bliver gældende, men en standard, der lever op til normer som udstukket af VISO i samarbejde med relevante parter som eksempelvis Det Danske Punktskriftnævn. Samspil mellem *initiativtagerne* på det statslige niveau og VISO-delen. Udbud af materialeproduktion kræver en vurdering af de indgående tilbud af VISO.

I Dansk Blindesamfund ønsker vi kvalitetsstandarder og minimumskrav for at sikre os mod en udvanding af kvaliteten ved udbud af eksempelvis lyd og punkt. Når det gælder produktion af lydbøger er det væsentligt at disse er opmærkede på en sådan måde, at der er stærk søgefunktion. Hvor det gælder opsætning af punktskrift, skal forkortelsesregler som udstukket af Det danske Punktskriftnævn følges, der skal være bemærkninger af sidetal, der følger den trykte udgave af materialet etc.

Dansk Blindesamfunds kommentarer til udkast til ændring af lov om specialundervisning for voksne samt generelle betragtninger om specialundervisning.

Dansk Blindesamfund kan tilslutte sig DSI's forslag til forbedringer i udkastet til de ny love. Vi har dog yderligere nogle kommentarer til det fremsendte lovforslag.

Det er Dansk Blindesamfunds grundidé, at det samlede undervisnings- og uddannelsesområde skal tilknyttes VISO - med klare kommunikationslinier til det nationale kompetencecenter for blinde og svagsynede ("VISO for blinde og svagsynede").

Specialundervisning for voksne:

Specialundervisning for blinde og stærkt svagsynede er et stærkt specialiseret område og kræver en ofte kompleks udredning, og må derfor løses i et samspil med det regionale system og VISO. I Dansk Blindesamfund har vi erfaring for, at selv med et stort befolkningsgrundlag, kan det være et problem at sikre den relevante specialundervisning. Vi mener derfor bestemt ikke, at specialundervisning for voksne vil kunne løses i kommuner med et befolkningsgrundlag på 20 – 30.000 indbyggere – et kommunalt tilbud kræver langt flere end 100.000 indbyggere, og selv kommunerne i den størrelsesorden vil have vanskeligheder med at løfte opgaven. Den viden der findes på alle disse områder kan ikke løftes af kommuner, heller ikke i et kommunalt samarbejde. Der må sikres en drift af specialundervisningsaktiviteter i regionalt/centralt regi, kvalitetsstyret af VISO.

I uprioriteret rækkefølge er det Dansk Blindesamfunds opfattelse, at nedenstående overvejelser er nødvendige:

- Det er væsentligt at den synshandicappede borger har to indgange til udredning af de for blinde og stærkt svagsynede særlige behov. Det er naturligt for den synshandicappede at kunne gå direkte til det faglige miljø, hvorved der i et samarbejde kan gives et kvalificeret og nødvendigvis et individuelt tilbud. En national enhed sikrer kvalitet og samtidig et beredskab, der kan træde til ved behov – og Dansk Blindesamfund mener, at det alene er en national overordnet enhed, der kan skabe et sådant tilbud.
- Blinde og svagsynede har løbende behov for kompenserende specialundervisning. Dette gælder uanset om den synshandicappede er i uddannelse, erhverv eller på pension. Komplexiteten i udredningen af den enkeltes individuelle behov bliver kun større af at gruppen af blinde og stærkt svagsynede er meget bred, fra det blindfødte eller stærkt svagsynede barn, over den erhvervsaktive, der bliver blind til gruppen af ældre borgere, der mister synet i den tredje alder. Dansk Blindesamfunds område er meget lille og meget specielt, behovene varierer stærkt når målgruppen er så forskellig, og dermed skal tilbudene dække yderst forskellige problemstillinger - hvert enkelt forløb er specialiseret og krævende på grund af denne store variation i målgruppen. Niveaueet i målgruppen er forskelligt, og der er derfor behov for en individuel og konkret vurdering i hver enkelt sag fra en faglig ekspertise på så forskellige områder som: Belysning, punktskrift for nylinde, ADL for nyblinde, førerhundekurser, it-kurser, zoom-tekst, jaws. Der må fortsat være et nationalt kompetencecenter på synsområdet. Hvis dette skrider, vil kvalitet og viden på specialundervisningsområdet forsvinde, og dette kan vi ikke leve med.
- Der må i lovgivningen og udmøntningen af lovgivningen i specialundervisningen for voksne og i den kompenserende specialundervisning for voksne tages højde for et bredt spektrum af behov, fra funktionsnedsættelse, materialebehov, mobility, ADL over

tildeling og brug af hjælpemidler som førerhund, kommunikationshjælpemidler m.m. – idet specialundervisningsområdet skal afhjælpe problemstillinger af vidt forskellig karakter fra kommunikations- og færdenhandicap til en manglende evne til at løse dagligdags problemer som f.eks. indkøb.

- Blinde og stærkt svagsynedes særlige beskæftigelsessituation giver ligeledes et løbende behov for en bred vifte af specialundervisning. På nuværende tidspunkt skal støtten ske i et samspil mellem kommunerne, AF, landsdækkende og amtslige institutioner, hvilket er kompliceret og uoverskueligt. Denne mudrede situation betyder, at viden om og efteruddannelse og videreuddannelse af blinde og svagsynede er ringe og dårligt organiseret. Yderligere decentralisering vil bestemt ikke forbedre situationen, og derfor må synshandicappede nu sikres en koordinering via VISO.
- VISO skal være borgernes indgang til information om det mest kvalitative specialundervisningstilbud – frit valg er essentielt og nødvendigt for at sikre et individuelt tilpasset forløb og tilbud.

Dansk Blindesamfunds kommentarer til udkast til Lov om trafikelskaber

Dansk Blindesamfund kan stort set tilslutte sig DSI's høringssvar på det regionale transportområde men vil dog fremkomme med nedenstående uddybende bemærkninger, som vi finder relevante for blinde og stærkt svagsynede.

Indledningsvis skal Dansk Blindesamfund meget beklage, at der tilsyneladende ikke sker væsentlige ændringer for målgruppen, som kan oppebære individuel handicapbefordring - som tilsyneladende også i fremtiden vil blive vurderet på de nugældende kriterier, hvor brugere skal anvende ganghjælpemidler eller være omfattet af denne målgruppe, men f.eks. på grund af et synshandicap ikke er i stand til at anvende en rollator eller kørestol. Dansk Blindesamfund er fortsat af den klare opfattelse, at en meget væsentlig del af vore medlemmer, som får konstateret et alvorligt synstab i en høj alder, i lige så høj grad er isoleret i eget hjem som ovennævnte målgruppe for transportordningen.

Vedr. specialrejseordninger for handicappede i de kommende regioner:

Der skal sikres ensartede retningslinjer i de forskellige regioner således, at man som handicappet kan rejse på halvpris alene eller til fuld billetpris, når man medtager en ledsager. Dansk Blindesamfunds medlemmer er udelukket fra kørsel i egen bil, at cykle og kan have problemer med at gå længere afstande i forhold til at orientere sig, hvorfor den kollektive befordring er af meget stor betydning for mange af vore medlemmer. Hertil kommer, at en del medlemmer ikke tør eller kan færdes på egen hånd, hvorfor muligheden for at medtage en ledsager bør omfatte alle regioner. Dansk Blindesamfund kan henvise til det gældende regelsæt vedr. rejser med DSB, som efter Dansk Blindesamfunds opfattelse fungerer tilfredsstillende.

Ved sammenlægningen af de nuværende trafikelskaber må det sikres at rejseordningerne ikke forringes for nogen personer med handicap.

Vedr. billetter og abonnementskort:

Vi vil i fremtiden i stigende grad se indførelse af helt utilgængelige billetautomater samt smartcard-løsninger, som ikke eller kun meget vanskeligt kan betjenes af blinde og svagsynede. Det må således i et fremtidigt system sikres, at synshandicappede har mulighed for at købe abonnementskort til en fast pris eller - i forhold til den gruppe af medlemmer, som ikke benytter den kollektive befordring særlig ofte - at kunne købe enkeltbilletter eller klippekort til reduceret pris og med mulighed for at kunne medtage ledsager til halv pris.

Dansk Blindesamfunds kommentarer til udkast til love på sundhedsområdet.

Dansk Blindesamfund kan i det store hele tilslutte sig DSI's høringssvar på området, men vi vil i det følgende komme med nogle tilføjelser som senere vil blive fremsendt til ministeriet og DSI som egentlig høringssvar fra Dansk Blindesamfund.

Dansk Blindesamfund er af den opfattelse, at der fra sundhedssektoren skal være links til det kommende VISO, via Statens Øjenklinik. Øjenklinikken har i dag opgaver på såvel sundhedsområdet som på det sociale område. På *sundhedsområdet* er øjenklinikken virkefelt især diagnosticering, anden udredning og forskning. På det sociale område fører man et synsregister som er en meget væsentlig social foranstaltning, hvorfor det er af stor vigtighed, at der er samarbejde med VISO. Hele den socialoftalmologiske funktion på Statens Øjenklinik - rådgivning vedr. svagsynsoptik (såvel teoretisk som praktisk), vejledning af både kommuner og brugere (blinde og svagsynede) i pensionssager, beskæftigelsesmuligheder samt livsvilkår generelt - må og skal sikres gennem en forankring i VISO. Dansk Blindesamfund forudsætter, at vi som brugerorganisation bliver involveret i drøftelse vedr. den fremtidige finansiering af Statens Øjenklinik, hvilket også var nævnt i det første ikke officielle lovudkast til servicelovens § 180.

Store dele af sundhedssektoren har store mangler for blinde og svagsynede m.h.t. tilgængelighed. Det er stort set umuligt at finde rundt på sygehuse og lignende, hvorfor vi må kræve fornødent personale, som kan sikre at synshandicappede finder frem til de nødvendige undersøgelses- og behandlingssteder. Tilegnelse af den skriftlige information som gives under indlæggelse, ved udskrivning og ambulant behandling er selvsagt et stort problem, da mange af vore medlemmer helt eller delvis er ude af stand til at tilegne sig disse informationer. Vi må således kræve, at der i hele sundhedssektoren sættes på at gøre den elektroniske information tilgængelig - hvilket dog langt fra i fuldt omfang dækker behovet blandt Dansk Blindesamfunds medlemmer, som bør kunne få informationerne på andre medier eller have mulighed for en detaljeret gennemgang af materialet af fagligt personale.

Vedr. de kommende sundhedscentre:

Dansk Blindesamfund vil gerne understrege, at formålet med disse centre er efterbehandling og genoptræning efter et sygdomsforløb. Det er således ikke centrenes formål at forestå egentlig undervisning i f.eks. ADL og mobility efter en væsentlig synsnedsættelse er konstateret. En synslidelse i sig selv kan ikke karakteriseres som en sygdom. Ligeledes vil

Dansk Blindesamfund tage afstand fra, at tildeling af færdsels- eller synshjælpermidler bliver underlagt disse centre. Ovenstående problemstillinger på synsområdet kræver den nødvendige faglige kompetence og skal foretages via de regionale synscentraler som skal være satellitter i det kommende VISO.

D. Konklusion og afsluttende bemærkninger

I de seneste 9 måneder har vi i Dansk Blindesamfund haft flere dialoger - såvel skriftligt som gennem møder - med en række af regeringens medlemmer samt regeringspartiernes ordførere. Alle har de understreget, at det endelige resultat af strukturdebatten skulle munde ud i en ny struktur, der ikke alene skulle smidiggøre opgaveløsningen samt sikre en bedre ressourceudnyttelse i det danske samfund, men den ændrede struktur skulle især komme brugerne af systemet til gode - herunder en optimering af opgavevaretagelsen over for handicappede borgere. Dansk Blindesamfund er - som repræsentant for blinde og svagsynede borgere i Danmark - blevet lovet en væsentlig og afgørende rolle i den endelige udformning af det offentlige system, som skal virke som serviceorgan over for vore medlemmer.

D. 28. april 2004 gav vi fra Dansk Blindesamfunds side udtryk for følgende, såvel overfor Statsministeren som Indenrigsministeren:

"Dansk Blindesamfund vil kunne acceptere at myndighedsansvaret til at visitere til offentlige ydelser til blinde og svagsynede borgere bliver uddelegeret til kommunerne, til trods for at vi i vort høringsvar tilkendegav, at denne tanke var uacceptabel; men forudsætningerne for at vi kan anbefale en sådan videre uddelegering er:

- at der skabes en stærk statslig kompetenceenhed bestående af Blindeinstituttet i København, Synscenter Refsnæs, store dele af de nuværende amtslige synscentraler, Videntcenter for Synshandicap, Statens Øjenklinik, Danmarks Blindbibliotek samt Hjælpermiddelcentralen for Blinde og Svagsynede og at dette statslige kompetencecenter får tillagt en lovfæstet ret til at etablere regionale statslige kompetencecentre
- at finansieringen af det statslige kompetencecentersystem tilvejebringes via en egentlig statsbevilling - takstfinansiering via rekvirering af ydelser fra kommunerne skal alene finansiere en mindre del af det statslige kompetencesystem. Staten vil kunne tilvejebringe finansieringen, via dels de statsbevillinger der foreligger, dels de bloktilskud der i dag ydes amterne til etablering af et synsfagligt miljø. Det kan således oplyses, at amterne - ud fra egne oplysninger - anvender ca. 250 mio. kr. om året til vedligeholdelse af det synsfaglige miljø på amtsligt niveau
- at kommunerne får pålæg om at købe ydelser til blinde og svagsynede via de regionale statslige kompetencecentre, med mindre en kommune har en sådan størrelse, at de selv kan etablere tilbud til blinde og svagsynede borgere - tilbud som opfylder kvalitets- og servicekrav fastsat af det statslige kompetencecenter
- at de 5 specialplejehjem for blinde og svagsynede i Danmark samt institutionerne for beskyttet beskæftigelse for blinde og svagsynede Bredegaard, Blindes Arbejde m.v. bliver underlagt de regionale statslige kompetencecentre eller det centrale statslige kompetencecenter

- at den uvildige konsulentordning for blinde og svagsynede, som i dag administreres af Dansk Blindesamfund og som finansieres som en forsøgsordning frem til og med 2005 gøres permanent
- at det statslige kompetencecentersystem skal kunne yde rådgivning til såvel borgere, kommuner som andre statsinstitutioner med henblik på at sikre den nødvendige faglighed i forbindelse med den overordnede sektoransvarspolitik
- at blinde og svagsynede borgere i Danmark - udover at betragte deres kommune som den primære samarbejdspart - gives ret til at kontakte det statslige faglige miljø direkte
- at de ordninger - blindekonsulentordningen, småbørnskonsulentordningen, og lignende - som staten i de seneste 1½ år har udlagt til *amterne hjemtages* og etableres som tilbud under det statslige kompetencecenter
- at ingen tilbud til løsningen af blinde og svagsynedes behov etableres som fælleskommunale aktiviteter
- at der sikres reel brugerindflydelse på såvel etableringen som driften af det statslige kompetencecenter

Jeg skal ikke nærmere dokumentere hvorfor de ovenfor nævnte tiltag er bydende nødvendige for at acceptere Regeringens udspil til ny struktur, idet argumentationen for et stærkt fagligt miljø på blinde- og svagsynsområdet klart er dokumenteret i flere analyser igennem de seneste 5 år og er endvidere underbygget i Dansk Blindesamfunds høringssvar af 31. marts 2004; men det er meget vigtigt, at hele denne dokumentation bliver bærende for arbejdet i de kommende udviklingsråd. Blinde- og svagsynsområdet er et område med højt specialiserede tilbud til en lille gruppe af medborgere som på grund af handicappets karakter har meget forskellige behov."

Disse krav, som i div. svarbreve - blandt andet fra Statsministeren og Socialministeren - i væsentligt omfang blev imødekommet, må nu sikres indført i de love, som endelig udmønter strukturreformen. De ovenfor anførte krav, som Dansk Blindesamfund har fremsat over for regeringens medlemmer, er minimumsbetingelser for, at vor organisation kan tiltræde kommende lovgivning.

Det er Dansk Blindesamfunds inderlige håb, at vore ønsker til den fremtidige struktur af det danske forvaltningssystem nu bliver hørt og at vi som organisation for blinde og svagsynede i Danmark bliver inddraget i de afsluttende forhandlinger om den endelige konkretisering af den følgelovgivning, som udspringer af strukturreformen.

Jens Bromann
Landsformand for Dansk Blindesamfund

Institutionsstyrelsen
Undervisningsministeret

IS-1K2.post@uvm.dk

07-01-2005
Sagsnr.: 132835

Høring over lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Undervisningsministeriets område

Dansk Byggeri afgiver hermed sine bemærkninger til tre grupper af forslag til lovændringer fra Institutionsstyrelsen:

- Forslag til lov om ændring af lov om produktionsskoler, lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde o daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven) og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område
- Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelse til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love
- Forslag til lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelser og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område

På bygge- og anlægsområdet findes inden for nogle lønmodtagergrupper en del medarbejdere med læsevanskeligheder, som kan få større udbytte af uddannelse og efteruddannelse i kombination med støtteundervisning. Dansk Byggeri kan derfor tilslutte sig, at det gennem ændringerne sikres, at der ikke opkræves deltagergebyr ved deltagelse i undervisning for ordblinde og voksne med læsevanskeligheder.

Dansk Byggeri ser frem til, at institutioner med gymnasiale uddannelser og voksenuddannelsescentre bliver selvejende institutioner i et statsligt regi parallelt med institutionerne for erhvervsrettet uddannelse. Det skaber forventning om en større ligestilling mellem især ungdomsuddannelserne. Det vil dog samtidig kræve, at de erhvervsgymnasiale uddannelser repræsenteres, når regionsrådene fordeler ansøgere.

Endelig synes de foreslåede bestemmelser om regionsrådenes koordination af udbud at være uklare i forhold til kompetencen hos bestyrelserne for de selvejende institutioner og kompetencen hos de faglige udvalg og Rådet for de grundlæggende Erhvervs-

rettede Uddannelser, når det drejer sig om udbud af f.eks. grundforløb på erhvervsuddannelserne i regionalt og nationalt perspektiv. Dansk Byggeri vil derfor anbefale, at bestyrelsernes og de centrale udvalgs kompetence fastholdes af hensyn til sammenhængen mellem udbud og arbejdsmarkedets behov.

Med venlig hilsen
Dansk Byggeri

Marie-Louise Deth Petersen

DANSK INDUSTRI
H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf. 3377 3377 · Fax 3377 3300
di@di.dk · www.di.dk

Undervisningsministeriet
Att: kontorchef Birgitte Ammitzbøll
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

5. Januar 2004

Høring vedr. udkast til forslag til Lov om ændring af lo om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love

Undervisningsministeriet har pr. mail af 1. december 2004 udbedt sig bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag. DI har følgende bemærkninger, idet der ligeledes henvises til DI's bemærkninger til betænkningen fra Strukturkommissionen (nr. 1434, den 5. april 2004).

DI finder det positivt, at der nu lægges op til en mere ensartet styring af ungdomsuddannelserne. DI's forventning er, at selveje og taxameterstyring i alle ungdomsuddannelserne vil medvirke til at understøtte, at disse betragtes som ligeværdige. DI kan også støtte, at voksenuddannelsescentrene overgår til en tilsvarende styring.

I aftalen om strukturreformen fra juni 2004 understreges det, at forligspartierne ønsker, at gymnasier og HF skal overgå til selveje med egen bestyrelse. Det understreges endvidere, at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne skal være eksterne repræsentanter og aftagere, bl.a. fra erhvervsliv og videregående uddannelsesinstitutioner. DI finder det derfor i strid med intentionerne i aftalen, at hverken repræsentanter fra erhvervslivet eller de videregående uddannelser jf. § 12 er repræsenteret i de midlertidige bestyrelser. I overgangsfasen, hvor detaljerne omkring både selveje, struktur, organisering og indhold skal fastlægges, vil aftagerne kunne bidrage med nyttig viden og erfaring til bestyrelsesarbejdet. DI skal derfor opfordre til, at aftagerne også bliver repræsenteret i institutionernes midlertidige bestyrelser.

DI lægger vægt på, at det er de nye selvejende institutioners bestyrelser, som fastlægger eget udbud af uddannelser og studieretninger. Såfremt der måtte forekomme en uoverensstemmelse mellem udbuddet af uddannelser / studieretninger og samfundets behov for kvalificeret arbejdskraft indenfor særlige områder, bør ministeren, efter forudgående høring af de berørte institutioners bestyrelser, have bemyndigelse til at træffe beslutning om de lokale udbud af uddannelser og studieretninger. Det bør derfor understreges, at regionsrådenes rolle i forhold til udbuddet af ungdomsuddannelser alene er af koordinerende karakter.

DI finder det videre uhensigtsmæssigt, at regionsrådene jf. § 7a tildeles en rolle, hvor de kan allokere udviklingsmidler til uddannelsesinstitutionerne i regionen. Det bør være et nationalt anliggende at sikre, at disse midler anvendes i bedst mulig overensstemmelse med de overordnede behov nationalt og regionalt, og sådanne midler bør derfor allokere fra centralt hold.

DI finder det positivt, at institutionerne efter bestyrelsernes beslutning gives mulighed for at fusionere, men finder, at der er behov for at understrege, at fusionerne ikke må føre til, at de enkelte uddannelser mister deres klare faglige profil. De enkelte uddannelsers profiler skal stå tydeligt uanset hvilken institution, der er udbyder.

DI ser frem til en dybdegående analyse af taxameterstyringen og bidrager gerne til dette arbejde. DI lægger i den forbindelse vægt på, at erfaringerne med taxameterstyring fra andre dele af uddannelsesområdet inddrages i analysen. Ligesom repræsentanter fra arbejdsgiverside, erhvervsskolearbejdet og andre områder vil kunne bidrage med deres erfaringer til dette analysearbejde.

I forbindelse med overgangen til den nye styring finder DI det vigtigt, at taxametrene fastsættes på et realistisk grundlag og ikke nødvendigvis med udgangspunkt i det tilskud, som staten yder til institutionerne i overgangsfasen. DI lægger videre vægt på, at der sker en forenkling i taxametersystemet, og at taxametersystemet indrettes, så der skabes en incitamentsstruktur, der sikrer relevans i udbuddet af studieretninger bredt på de gymnasiale ungdomsuddannelser i forhold til arbejdsmarkedets behov.

Med venlig hilsen

Charlotte Rønhof
Forskningschef

/Louise Weinreich
Konsulent

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

6. januar 2005

Høringsvar til forslag til Lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om voksenuddannelse og om vokseuddannelsescentre og forskellige andre love

Dansk Landbrug har følgende kommentarer til lovforslaget, der er en udmøntning af kommunalreformen for gymnasier, hf, social- og sundhedsuddannelser og andre ungdomsuddannelser samt vokseuddannelsescentre.

Lovforslagets mål er at sikre de unge et fleksibelt, sammenhængende lokalt forankret udbud af ungdomsuddannelser. Det skal ved, at de hidtidige amtskommunale gymnasier, sosu-skoler mv. - ligesom landbrugsakolerne og de øvrige erhvervsskoler - bliver statsligt selvejende institutioner med bestyrelser, der står for den daglige drift med ansvar over for undervisningsministeren. Ministeren vil have det overordnede ansvar for udbud, indhold og økonomi for alle ungdomsuddannelser. Dermed kan der skabes en bedre sammenhæng i ungdomsuddannelserne.

Det kan Dansk Landbrug fuldt støtte.

Dansk Landbrug er derimod skeptisk over for, at regionerne alligevel foreslås inddraget i en sådan ellers klar og forenklet ansvars- og byrdefordeling. Vi finder det ikke hensigtsmæssigt, at regionerne får til opgave at koordinere den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser – herunder grunduddannelsen til landmand.

Denne rådgivning af undervisningsministeren, der har ansvaret for den overordnede udbuds- og ramkestyring, bliver allerede i dag varetaget af de ministerielt nedsatte uddannelsesudvalg. På landbrugsuddannelsesområdet er det Landbrugsuddannelsesudvalget, der repræsenterer alle interessenter fra erhvervet, de unge, skoler m.fl.

Med venlig hilsen

Carsten Jensen
Dansk Landbrug

h:\caj\huu\0353caj

Aselborg, 4. sal
Vesterhøjsgade 4A
1620 København V
Telefon 33 39 46 00
Telefax 33 39 46 06
d@danisklandbrug.dk
www.danisklandbrug.dk

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frøderiksholms Kanal 25
1220 København K
IS-IK2.post@uvm.dk

Dm.j.nr. 0401343

20. december 2004

**Vedr. høring over lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på
Undervisningsministeriets område**

Dansk Magisterforening (DM) har fra Undervisningsministeriet modtaget følgende forslag til ændring af:

- lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen,
- lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelsekseksamen,
- lov om grundlæggende social – og sundhedsuddannelser,
- lov om almen voksenuddannelse og voksenuddannelsescentre,
- samt forskellige andre love.

DM har følgende generelle bemærkninger til lovforslaget:

DM anbefaler, at der ikke træffes beslutning om lovforslaget før resultatet af analysen af taxametersystemet og statsligt selveje foreligger, da lovforslaget i sin nuværende form indeholder så mange uafklarede punkter, som man via en lang række ministerbemyndigelser udskyder til senere beslutning udenfor folketinget.

DM står desuden uforstående overfor, hvordan regeringens mål om at forbedre sammenhængen inden for ungdomsuddannelserne kan realiseres ved at etablere en struktur, der kobler institutionernes tilsyneladende selvbestemmelse med et væld af ministerbemyndigelser og et koordinerende regionsorgan uden beføjelser.

Lovforslaget lægger på en række områder op til omfattende forandringer indenfor det gymnasiale uddannelsesområde. Forandringer, der går langt videre end det, der har været drøftet i forbindelse med gymnasireformen og offentliggjort i forbindelse med strukturreformen. Bl.a. introduceres en model for fusioner mellem institutioner med vidt forskellige faglige miljøer og profiler, der ikke blot kan undergrave sikkerheden for et geografisk dækkende ungdomsuddannelsesstilbud, men også fjerner ungdomsuddannelsernes selvstændige faglige profil. Herudover er målet at indføre et aktivitetsstyret finansieringssystem. Erfaringerne indenfor de videregående uddannelser viser, at et sådan finansieringssystem tvinger institutionerne til at prioritere volumen og kvantitet i stedet for uddannelsesernes kvalitet. Der vil derfor opstå en reel fare, at de berørte uddannelser vil opleve en kvalitetssænkning. En sådan udvikling skal DM kraftigt advare

imod, da det har vidtrækkende konsekvenser, bl.a. i forbindelse med de unges mulighed for at gennemføre en videregående uddannelse.

DM har endvidere følgende konkrete bemærkninger vedrørende brugerbetaling på henholdsvis gymnasieområdet og SOSU-området

Jf. 32. §18,r, stk. 3 foreslås det på gymnasieområdet, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om betaling efter stk. 1. I følge lovforslagets bemærkninger uddelegeres denne bemyndigelse til de enkelte institutioners bestyrelse, der herefter alene fastsætter deltagerbetalingen.

Jf. §§23a og 34, stk. 2 foreslås det, dels at andre institutioner, herunder private institutioner kan godkendes som udbydere af de grundlæggende SOSU-uddannelser. Det følger endvidere, at de institutioner, der ikke modtager statstilskud kan kræve betaling for deltagelse i undervisning m.v..

Ifølge bemærkningerne skal det angiveligt sikre, at Diakonhøjskolen i Århus og Diakonissestiftelsen social- og sundhedsskole i Frederiksberg Kommune, kan godkendes som private udbydere af de grundlæggende SOSU-uddannelser i overensstemmelse med reglerne herom. Med forslaget åbnes der dog samtidig mulighed for, at øvrige private institutioner og virksomheder kan udbyde disse uddannelser.

I forlængelse heraf mener DM principielt, at det ikke er den enkeltes ansøgers økonomiske formåen, men ansøgerens kvalifikationer, der skal ligge til grund for adgang til en uddannelse i Danmark. Herudover finder DM, at det er ubegrundet, hvorfor der skal gives øget adgang for private institutioner og virksomheders til at udbyde uddannelser, da dette udbud på kvalificeret måde varetages af de allerede eksisterende offentlige uddannelsesinstitutioner.

Afslutningsvis skal DM i forhold til overflytning af de nuværende kommunalt- og amtskommunalt ansatte til statslige selvejende institutioner understrege, at det forudsættes, at de garantier regeringen har givet reelt opfyldes. DM finder endvidere, at det fremsatte lovforslag hvad angår tjenestemænds overflytning og ansættelsesvilkår er for utydelige og upræcise, og skal derfor tage et kraftigt forbehold herfor.

Med venlig hilsen

Elisabeth Tosti

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Modtaget i FSE

07 JAN. 2005

Frederiksberg den 6. januar 2005.

Mom/or/hth

Høringsvar vedr. forslag til ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.

Social- og Sundhedsskolen for Frederiksberg kommune, der er en del af Den danske Diakonissestiftelse og bestyrelsen for Den danske Diakonissestiftelse, der driver Social- og Sundhedsskolen (i det efterfølgende dækket af den samlede betegnelse Diakonissestiftelsen) fremsender hermed sine kommentarer til ovenstående love.

Diakonissestiftelsen finder det glædeligt, at det specifikt af aftalen om strukturreformen fremgår, at uddannelserne, som efter aftale med Diakonissestiftelsen gennemføres på Diakonhøjskolerne i Århus, Dianalund og på Frederiksberg, kan fortsætte uændret.

Af forslag til ændring af lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser fremgår, at Undervisningsministeren endvidere kan godkende at andre institutioner og virksomheder kan udbyde de enkelte grundforløb og uddannelser, men Diakonissestiftelsen ønsker, at det direkte fremgår af lovforslaget, at SOSU-uddannelserne på Frederiksberg uændret kan fortsætte og udvikles som en del af Diakonissestiftelsens uddannelser..

SOSU-uddannelserne på Frederiksberg har og ønsker fortsat at have en stærk faglig og lokalt forankret profil, som bygger på de diakonale værdier, nærheden i mødet med det enkelte menneske og den høje faglige kvalitet i uddannelse, pleje og omsorg.

Den lokale forankring gør SOSU uddannelserne til et vigtigt lokalt arbejdsmarkedspolitisk redskab, hvor uddannelserne tilrettelægges ud fra lokale behov og målgruppens sammensætning. SOSU-uddannelserne løfter en stor og værdsat opgave på integrationsområdet og søgningen og sammensætning af hold på Frederiksberg udmærker sig ved en international profil med op til 45 % elever af anden etnisk oprindelse end dansk.

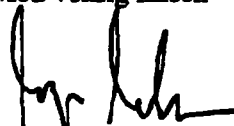
Sekretariatet

Den danske Diakonissestiftelse · Peter Bangs Vej 1 · DK 2000 Frederiksberg · Tlf. 38 38 41 80 · Fax 38 87 14 93
Protector: Hendes Majestæt Dronningen

Diakonissestiftelsen imødeser etablering af lokale uddannelsesudvalg, som vil betyde en større lokal forankring af uddannelsespolitiske fokusområder. Samtidigt finder Diakonissestiftelsen det vigtigt at understrege, at den praktikpladsgaranti, der er unik for SOSU-området, fastholdes i en fremtidig regionsstruktur. Diakonissestiftelsen indgår gerne i et regionalt forpligtende samarbejde.

Med hensyn til såvel den midlertidige som den fremtidige permanente bestyrelse finder Diakonissestiftelsen det vigtigt, at Social og Sundhedsskolen fortsat er forankret i Diakonissestiftelsen.

Med venlig hilsen

Mogens Madsen
bestyrelsesformand

Ole Richter
skoleleder

Hanne Thomsen
generalsekretær

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

København den 07-01-2005
J.nr.: 70-022

Sendt pr. mail: IS-IK2.post@uvm.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.

Det Centrale Handicapråd og Center for Ligebehandling af Handicappede har med tak modtaget forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love i høring.

Vi har følgende bemærkninger:

Det fremgår af forslaget (punkt 3 og 4 under de generelle bemærkninger), at den enkelte institution og dens bestyrelse vil få ansvaret for at sikre, at budget- og driftsmæssige forpligtelser overholdes. I overgangsperioden vil staten yde tilskud til institutionernes drift, herunder blandt andet udgifter til specialundervisning. Efter overgangsperioden overgår institutionerne til taxameterfinansiering.

Vi mener, institutionernes forpligtelse til at yde specialundervisning og specialpædagogisk bistand, skal løses via en ordning, der omfatter flere institutioner samlet, således, at der sikres tilstrækkelige midler og ekspertise til opgaven. Vi foreslår, at ordningerne administreres i SU-styrelsen, som har stor erfaring med andre tilsvarende ordninger.

Med venlig hilsen

Ane Esbensen

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

6. januar 2005

Det Kommunale Kartels høringsvar til Forslag til lov om ændring af lov om Institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om Institutioner for uddannelse til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.

Undervisningsministeriet har den 1. december 2004 sendt *Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelse til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love* i høring. Ministeriet har i den forbindelse bedt om bemærkninger til lovforslaget fra Det Kommunale Kartel (DKK).

DKK har anmodet om bemærkninger fra medlemsforbundene, og har modtaget vedlagte bemærkninger fra Forbundet af Offentligt Ansatte, som hermed overbringes Undervisningsministeriet.

Med venlig hilsen

Claus Wendelboe
Udviklingschef

**FORBUNDET AF
OFFENTLIGT ANSATTE**

**OFFENTLIGT ANSATTES
ARBEJDSLØBESHEDSKASSE**

DKK
Sekretariatet
Att.: Claus Wendelboe
Stauings Plads 1-3, 4.
1607 København V

22. december 2004
J.nr.: 04/001/02202-10.61.01
DK/perl/clac
Deres ref.: Claus Wendelboe

Vedr: Lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelse til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love

Bidrag til DKK's høringsvar på ovenstående lovforslag

Forbundet af Offentligt Ansatte takker for muligheden for at afgive bemærkninger i forbindelse med høring af ovennævnte lovforslag.

Forbundet af Offentligt Ansatte ønsker indledningsvis at udtrykke utilfredshed med den hast regering har valgt at gennemføre lovgivningen på. Det betyder, at lovgivningen ikke bliver gennemtænkt og til tider sjustet. Vi kunne godt ønske, at regeringen vil gå mere i dialog med medarbejderorganisationerne om medarbejdernes fremtidige vilkår, mere end det er tilfældet. FOA havde gerne set, at regeringen havde søgt et bredere og et mere stabilt flertal i folketinget for reformen for dermed at skabe holdbare og trygge rammer for reformprocessen og den fremtidige struktur.

FOA er enig i, at en reform af den offentlige opgavefordeling skal gennemføres, men den lovgivning, vi bliver præsenteret for, er i mange tilfælde et udtryk for en øget central og ministeriel styring. Det betyder, at offentligheden ikke har et reelt indblik i de ændringer, der kommer til at ske i forbindelse med kommunalreformen og dermed også ringe indflydelse på forandringen af den offentlige sektor.

Kommunalreformen gennemføres på et usikkert grundlag.

Forbundet af Offentligt Ansatte deltager gerne i en god og konstruktiv dialog om lovforslaget og kommunalreformens udmøntning generelt. Vi er interesseret i, at vi også i fremtiden har en bæredygtig offentlig sektor.

FOA
Stauings Plads 1-3
1790 København V

Telefon 46 97 26 26
Telefax 46 97 23 00

E-post adresse. Forbund: foa@foa.dk
E-post adresse, A-kassen: oaa@foa.dk

Giro 8 01 47 95
Medlem af I.O

Bemærkninger til lovforslaget

Indledningsvis skal siges, at forbundet generelt hilser sigtet med den nye kommunalreform på uddannelsesområdet velkommen. Sigtet med at skabe sammenhæng i ungdomsuddannelserne, sikre gode og tilgængelige uddannelses tilbud samlet under staten og dermed skabe mulighed for mere ensartede vilkår for unge under uddannelse, er en styrke ved lovforslaget. Ligeledes ser vi det som en fordel, at unge sikres grunduddannelser, der er individuelle, fleksible og forløbsmæssigt sammenhængende. Udbud af uddannelser der er lokalt/regionalt forankrede, og som kan give den unge uddannelsessøgende et nærværende uddannelses tilbud.

FOA støtter også intentionerne om at skabe bedre sammenhæng i uddannelses tilbud til voksne.

Der imod finder forbundet den korte høringsfrist utilfredsstillende, idet vilkårene for især at gennemføre en intern demokratisk proces, er vanskelig.

Det er forbundets generelle holdning, at uddannelsesinstitutionerne skal ligge i en geografisk passende afstand fra de unge og voksnes bopæle, og at der som udgangspunkt foregår grundforløb, grundlæggende social- og sundhedsuddannelse, pædagogiske grunduddannelse og relaterede voksen-, efteruddannelse på de social- og sundhedsskoler, der eksisterer i dag, hvis placering netop tager højde for, at folk har forholdsvis let adgang til uddannelse over alt i landet. Desuden vil det sikre mulighed for tilgang af arbejdskraft til lokalområdet.

FOA ser ligeledes social- og sundhedsskolerne som fortsatte institutioner, der udbyder social- og sundhedsuddannelser, fordi disse skoler netop har spidskompetencerne til at uddanne elever inden for social- og sundhedsområdet.

Det er yderst vigtigt for forbundet, at der afsættes økonomiske midler på finansloven, der til fulde dække udgifterne i forbindelse med overgangen til selveje. At der vil foretages en generel analyse af styringssystemet, før de endelige rammer for selvejelovgivningen pr. 1. januar 2008 fastsættes, finder vi særdeles fordelagtigt.

Midlertidige bestyrelser

Som det fremgår af lovforslaget foreslås det, at der for hver amtskommunal institution ned sættes en midlertidig bestyrelse til forberedelse af overgangen til selveje indtil en egentlig skolebestyrelse er etableret. FOA vil på det kraftigste opfordre til at denne midlertidige bestyrelse får repræsentation fra lønmodtagerside, og at de kommende skolebestyrelser bliver paritetisk sammensat. I §1, §10, stk 2 fremgår det, at *undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om bestyrelsens sammensætning og virke.....* FOA vil hertil understrege over for ministeren, at pariteten indskrives i loven. Dette på lige fod med §5, stk 2 i Bekendtgørelse af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvor netop den paritetiske

sammensætning af institutionens bestyrelse er beskrevet. FOA finder det i øvrigt hensigtsmæssigt, at de midlertidige bestyrelser i overgangsperioden fungerer sideløbende med de gamle fællesbestyrelser og at deres delte opgavefordeling er tydeligt ekspliciteret.

Lokale uddannelsesudvalg

Hver institution *kan nedsætte et eller flere lokale uddannelsesudvalg (§6, §20) der tilsammen dækker de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser som institutionen udbyder.* Forbundet ønsker en skærpelse af denne paragraf og anmoder derfor om, at institutionerne skal nedsætte lokale uddannelsesudvalg. Vi hilser det velkomment, at der eksplicit i lovudkastet står, at uddannelsesudvalgenes repræsentation er ligeligt fordelt mellem arbejdsgiver og arbejdstager. De opgaver, som er tiltænkt de lokale uddannelsesudvalg, er af overvejende faglig karakter og mindre af driftmæssig karakter, hvilket indikerer et ønske om kontinuerlig dialog omkring uddannelsernes fortsatte indholdsmæssige udvikling – både skoleundervisningen og praktikuddannelsen. Ovenstående ser FOA som en væsentlig pointe i, at fremføre synspunktet med hensyn til at institutionerne skal etablerer lokale uddannelsesudvalg.

Dimensionering af praktikpladser

§6, §22b indeholder angivelse af antal praktikpladser, der skal være til rådighed for institutioner, der er godkendt til at udbyde social- og sundhedsuddannelserne, og antallet af praktikpladser skal modsvare behovet for færdiguddannede i regionen. I de tilhørende bemærkninger tydeliggøres at dimensioneringsforpligtigelsen, der i fremtiden påhviler regionsrådene og kommunalbestyrelserne, på uddannelsen til social- og sundhedshjælper og til social- og sundhedsassistent videreføres. Denne videreførelse af dimensionerings forpligtigelse såvel på det kommunale område, som på sygehusområdet er for FOA meget central og vigtig, i det den sikrer kommende social- og sundhedslever et trygt uddannelsesforløb, hvor energien kan koncentreres om den faglige og personlige udvikling.

Der skal der imod ikke herske nogen tvivl om, at FOA stærkt appellerer til, at dimensioneringsforpligtigelsen ligeså indføres på den pædagogiske grunduddannelse.

FOA finder det hensigtsmæssigt, at oplysninger om uddannelserne fra regionsråd, kommunalbestyrelser og institutioner indgives til ministeren, således at det noget sparsomme statistisk belyste uddannelsesområde, får data i fremtiden at arbejde med.

Optag til social- og sundhedsuddannelserne

Som det fremgår af den gældende lov for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, er optag til grundforløbet og social- og sundhedsuddannelserne betinget af en ansøgning til skolen – i fremtiden institutionerne – og at de fastsatte adgangskrav selvfølgelig indfries. Eller sagt med andre ord så handler det lidt populært sagt om "skoleoptaget". At denne gældende ordning videreføres i lovforslaget støtter forbundet til fulde. Forbundet mener fortsat, at samarbejdet mellem skolen og praktikstedet er et væsentligt bidrag til, at eleven oplever sin

uddannelse som værende fagligt og personligt udviklende, og i særdeleshed kan mærke et sammenhængende uddannelsesforløb.

Rådsindflydelse

For så vidt angår regionsrådenes tiltænkte opgaver vil vi henvise til LO's høringsvar, der i deres generelle betragtninger påpeger regionsrådenes koordinerende rolle, og at rådene skal understøtte udviklingstiltag og samarbejde mellem regionens institutionerne. Som supplement hertil sympatiserer FOA med, at klageinstansen for elever på de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser og på den pædagogiske grunduddannelse overgår til den regionale statsforvaltnings virksomhed, hvilket formentlig muliggør en mere ensartet klagegang og afgørelse på klagehenvendelser.

Generelt set indebærer lovforslaget en øget ministerindflydelse, hvilket fx er hensigtsmæssigt, hvad angår fastsættelse af ensartet optagelseskriterier for uddannelserne på social- og sundhedsområdet. For Forbundet af Offentligt Ansatte vil det på sigt være magtpåliggende, at det nuværende udvalg for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser dels forbliver høringsberettiget og dels får status som et fagligt udvalg, hvis de uddannelser der hidrører social- og sundhedsområdet på sigt harmoniseres med erhvervsuddannelserne.

Med venlig hilsen

Per Lange
Faglig Chef

Claus Cornelius
Chefkonsulent

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Dronninglund, den 06.01.05

Høringsvar vedr. lovforslag til implementering af strukturreformen, Undervisningsministeriet.

På Dronninglund Gymnasiums bestyrelsesmøde den 06.12.2004 behandlede vi det udsendte lovforslag vedr. bl.a. uddannelse til studentereksamen (forslag til lov om ændring af lov om institutioner...).

Vedr. pkt. "Regionalråd og forpligtende samarbejde".

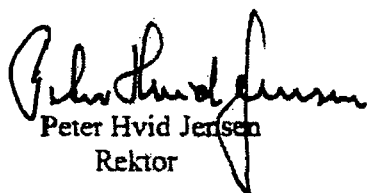
Det er bestyrelsens opfattelse, at det såkaldte forpligtende samarbejde mellem de selvejende institutioner ikke giver regionalrådet tilstrækkelige muligheder for at opretholde den eksisterende decentrale gymnasiestruktur. I sidste ende kan bestyrelsen på de store skoler, typisk de store byskoler egenhændigt vælge at opskrue kapaciteten og på den måde gradvist fjerne eksistensgrundlaget for de mindre skoler i landdistrikterne.

Vi skal derfor foreslå, at institutionernes kapacitetsfastsættelse og ændringer heri skal godkendes af regionsrådet.

Vedr. de midlertidige bestyrelser.

Der optræder ikke forældrerepræsentanter i de midlertidige bestyrelser. Det synes vi er både uheldigt og uforståeligt. Forældrene er repræsenteret i de eksisterende bestyrelser, bl.a. fordi mange af eleverne er under 18 år. Forældrene har således en direkte og legitim interesse i det stedlige gymnasiums fremtid.

Vi skal derfor foreslå, at deltagerkredsen i de midlertidige bestyrelser udvides med en til to forældrerepræsentanter.

Peter Hvid Jensen
Rektor

Med venlig hilsen

Carl Christian Pedersen
formand for bestyrelsen

· Lone Isskov Meyer
Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Den 7. januar 2005

J.nr. 4349.22 [10.21.1] SL/sih/kt

Høringer vedr. strukturlovforslag for uddannelsesområdet

Hermed følger et samlet høringssvar fra De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) til de 4 lovforslag, som er blevet fremsat på Undervisningsministeriets område i forbindelse med strukturreformen.

Myndighedsstruktur, formelle ansvarsfordelinger

Der er næppe tvivl om, at større kommuner kan og bør løse flere specialundervisningsopgaver i forhold til børn og unge med handicap, samt at et øget kommunalt specialundervisningsansvar kan bidrage til at øge rummeligheden i folkeskolen.

Samtidig er det klart for DSI, at kommunerne ikke kan eller bør løse alle specialundervisningsopgaver i forhold til børn og unge med handicap. Der er undervisningsopgaver, som bedst løses i nationalt eller regionalt regi.

Der er derfor et stort behov for på et tilstrækkeligt og veldokumenteret grundlag, at få afklaret, hvor niveauet for arbejdsdelingen mellem stat, region og kommune bør placeres, før der træffes endelig beslutning herom.

Overordnet er det derfor DSI's vurdering, at overleveringen af specialundervisningsområderne fra amterne til kommunerne, går alt for hurtigt, og at fokuseringen på struktur gør, at der ikke er den fornødne opmærksomhed på, om undervisningen for børn og unge med handicap får det stærkt tiltrængte kvalitetsløft – endsige kan holde den nuværende kvalitet.

Struktur og indhold er ikke adskilt. En given struktur kan understøtte eller sabotere et godt indhold eller en kvalitetsudvikling.

DSI mener derfor, at der er behov for et grundlæggende analysearbejde forud for, og en længere periode til overlevering fra amter til kommuner, end der er lagt op til i lovforslagene.

For DSI er det også klart, at det nødvendigvis må være en uadskillelig del af strukturreformen at se på bibeholdelsen og udviklingen af kvaliteten i tilbuddene på undervisningsområdet for børn og unge med handicap. Meget mangler i forhold til indsatsen i dag, hvis kvaliteten skal løftes op til det lovgivningsfastsatte og dermed politisk ønskede niveau. En udviklings- og undervisningsindsats er nødvendig såvel centralt som regionalt og lokalt.

Konkret vil DSI derfor foreslå, at den glidende decentralisering fra region til kommune af specialundervisningen for børn og unge med handicap, sker efter sammenlignelige principper, som er foreslået på det sociale område, hvor opgaver overføres i takt med, at kommunerne specifikt anmoder om at modtage dem og ser sig i stand til at løse opgaven kvalificeret – og i dialog med ministeriet, Kontaktudvalget og De Regionale Udviklingsråd.

For DSI er det vigtigt at understrege, at samme fremgangsmåde ud fra sammenlignelige behov og problemstillinger, skal vælges i forhold til decentraliseringen af voksenspecialundervisningen fra amter/regioner til kommuner.

Det skal her igen understreges, at DSI ikke finder det fagligt forsvarligt at placere så store dele af ansvaret for og implementeringen af opgaveløsningen af specialundervisning for voksne i kommunerne, som besluttet af forligspartierne bag strukturreformen.

For DSI er det også vigtigt at påpege, at der i lovforslagene klart mangler en fremadrettet løsning, som på en tilstrækkelig måde sikrer eksistensen af og kvaliteten i voksenspecialundervisningen på kommunikationscentrene.

I det nuværende forslag vil der opstå uhensigtsmæssige situationer, hvis ikke aftalegrundlaget ændres, så det forebygges, at en eller flere store kommuner i en region – i strid med andre kommuners interesser – ønsker at trække sig ud af samarbejdet. Takstbetalingen må kombineres med objektiv statslig finansiering, så den samlet finansierer og styrker regionernes udviklingsincitamenter.

For DSI er det meget uklart, hvilke overvejelser, der ligger bag lovforslagenes fordeling mellem regionale og kommunale specialundervisningstilbud for voksne og vidtgående tilbud til børn og unge med handicap. Det er DSI's klare forventning, at der snarest igangsættes en kortlægning over, hvilke opgaver, der specifikt ligger i de enkelte institutioner. Vi forventer herefter, at institutionerne vil blive placeret i hhv. regioner (som lands- eller landsdelsinstitutioner) eller kommuner i forhold til deres opgaveportefølje. Særligt, hvad angår undervisningstilbud til børn med ADHD og autisme, finder vi, at der bør placeres opgaver på regionalt niveau.

Hvad angår Skolen på Kastelsvej bør den placeres på samme niveau, som de øvrige lands- og landsdelsdækkende tilbud, mens Børnekliniikkens rådgivning og vejledning bør placeres som en af skolens opgaver, således at viden og kompetencer samles. Den viden, kompetence og ekspertise, der er i skolens rådgivning og vejledning, bør naturligt være en del af VISO. Børn, som er blevet opereret med cochlear implant, bør omfattes af VISO og lands- og landsdelsdækkende tilbud i fornødent omfang.

Vi har forstået, at Skolen på Kastelsvej først var tænkt placeret i det regionale niveau og siden er flyttet tilbage til Københavns Kommune. Vi kan på ingen måde se det hensigtsmæssige eller den faglige begrundelse i at bevare skolen i kommunalt regi. Kun en lille andel af skolens elever bor i Københavns Kommune, og erfaringerne viser, at forældrene til de øvrige børn ikke oplever samarbejdet omkring at have børn i en skole under Københavns Kommune som uproblematisk. Hvorimod samarbejdet med skolen er udmærket. Vi ønsker, at Undervisningsministeriets tilsynsforpligtelse for specialskoler opretholdes – også når disse overgår til kommunalt niveau.

Det er endvidere et klart ønske fra DSI, at KVIS II forlænges på et tilstrækkeligt fagligt og økonomisk niveau og bliver en slags sparringspartner for de regionale udviklingsråd, ligesom KVIS II bør fungere over en længere periode for at få de amtslige specialskoler for børn og unge med handicap mere ind i udviklingen – skoler, som for manges vedkommende beklageligvis hidtil ikke har deltaget nævneværdigt i KVIS I.

Den revision af specialundervisningsområdet, som skulle finde sted i 2004-05, ophæves efter forslaget. Vi vil i stedet foreslå, at revisionen flyttes til 2008-09. En revision i 2008-09 bør bl.a. også benyttes til at rette de uhensigtsmæssigheder, der er for, hvornår der kan gives støtte til elever på private grundskoler. En ændring af dette regelsæt skal sikre, at børn, som har et handicap, og deres forældre har samme frie valg af skole, som andre.

Det er væsentligt, at undervisningsområdet følges og kvalitetsevalueres løbende. Derfor er det også nødvendigt, at de regionale udviklingsråd er forpligtet til at afgive årlige beretninger til Undervisningsministeriet og Folketinget om specialundervisningsområdet og indsatsen for, at børn med behov for specialtilrettelagt undervisning kan følge undervisningen i kommunens skoler. Det er ikke nok, at udviklingsrådene alene forpligtes til at afgive årlige beretninger via sociallovgivningen, da det er Undervisningsministeriet, som har og skal have sektoransvaret. Beretningsforpligtelsen på uddannelsesområdet bør også fremgå af lovgivningen vedrørende uddannelsesområdet.

For DSI er det utrolig vigtigt, at strukturreformen resulterer i forbedringer for personer med handicap. Derfor er det vigtigt, at der skabes et statistisk grundlag, som bredt set beskriver tilstanden i dag – og derved giver mulighed for, som der er behov for, kvalificeret at beskrive udviklingen fremover. Dette kan evt. ske via inddragelse af De Regionale Udviklingsråd, VISO m.v.

PPR og VISO

Med flytningen af det fulde myndighedsansvar for specialundervisningen af børn og unge med handicap til kommunerne, er det nødvendigt, at PPR styrkes betydeligt i forhold til deres faglighed og kapacitet. Det er nødvendigt, at PPR bliver mere synlige på skolerne som inspiratorer og supervisorer. Samtidig kan vi konstatere, at der ofte er en alt for lang ventetid på at få en udredning i forhold til, hvilken undervisning et barn har behov for. Hvis kommunerne til fulde skal leve op til sin myndighedsforpligtelse, og en øget undervisningsforpligtelse i forhold til ALLE børn, så skal ventetiderne for udredning i PPR m.v. væsentligt ned.

Vi har desværre måttet konstatere, at PPR ikke altid har den fornødne viden om, hvilken undervisning børn og unge med handicap har behov for. Der er simpelthen ikke kvalitet nok i udredningerne, hvor der er tale om børn med mere komplicerede og komplekse problemstillinger. Derfor er det nødvendigt, at der bliver mulighed for, at VISO foretager udredninger i de komplicerede og komplekse sager i forbindelse med uddannelse – både, når det handler om børn, om unge og om voksne.

For DSI er der ingen tvivl om, at et bredt funderet, helhedsorienteret og velfungerende VISO, som bl.a. også dækker undervisningsområdet, er den afgørende forudsætning for strukturreformens gennemførelse.

VISO vil kunne sikre, at den udredning, der gives på såvel uddannelses- som social- og hjælpemiddelområderne, trækker i samme retning og er af ensartet kvalitet og indhold. Det vil ikke være hensigtsmæssigt for udviklingen af kvalitet eller for samarbejdet mellem borger og PPR og VISO, hvis den samme borger skal have ydelser flere steder fra til aktiviteter, som kræver samme (type) hjælpemidler, compensation og arbejdsteknik.

I forhold til undervisning, fritidsaktiviteter og gøremål i hjemmet vil der ofte være et vist sammenfald – såvel, som der ofte vil være et sammenfald i forhold til beskæftigelses- og sundhedsindsatsen.

Specialskolerne – nationale, regionale eller kommunale – skal indgå som videnseheder i VISO. Det vil være en sikring af, at der er en central opsamling af viden for undervisning af børn med særlige behov.

Det er også DSI's vurdering, at VUC's ordblindeundervisningssektioner, kommunikationscentre samt kommunale voksenspecialundervisningscentre/institutioner skal bidrage til VISO-samarbejdet med systematiserede erfaringer, viden og effekt af undervisningen. Alt sammen for at bidrage til udviklingen af kvaliteten i specialundervisningen, uanset hvor denne er forankret.

Desuden bør der ændres i lovgivningen omkring lærernes grunduddannelse og efteruddannelse, ligesom forskningen i specialpædagogik bør opprioriteres kraftigt. Dette bør ske i erkendelse af, at de lande, som vi sammenligner os med, og som har gennemført en ændret

ansvarsfordeling og lagt større tyngde lokalt, også er lande, der har en læreruddannelse og efteruddannelse, hvor de specialpædagogiske elementer er vægtet højere, end det for tiden er tilfældet i de danske uddannelser.

VISO skal være en mulighed, som kommunen kan vælge at benytte, og VISO skal være en mulighed, som borgeren kan vælge at benytte. Hvis borgeren tidligere har fået støtte til udredning via VISO, eller borgeren af andre grunde mener, at alene VISO har den fornødne ekspertise til at foretage en kvalificeret udredning, så skal borgeren kunne henvende sig direkte der. VISO skal ikke tage sig af alle problemstillinger, men kun de særlige, og VISO har derfor mulighed for at henvise personen tilbage til udredning, f.eks. i PPR eller på uddannelsesinstitutionen.

Sektoransvaret skal bibeholdes, da det er en afgørende forudsætning for en effektiv indsats til fordel for personer med handicap, og Undervisningsministeriet skal være en betydelig aktør i forhold til VISO. Undervisningsministeriet skal derfor både være placeret i VISO's ledelse med en repræsentation med rimelig tyngde, ligesom Undervisningsministeriet skal bidrage økonomisk til VISO på et fornuftigt niveau.

Det er nødvendigt at indrette ordningerne således, at det er sektoren, der har hovedansvaret inden for egne ordninger, men samtidig således, at den nødvendige tværsektorielle viden inddrages og benyttes, således at løsningerne får den højest tænkelige kvalitet (hvilket ofte ikke er ensbetydende med, at det er den dyrest tænkelige løsning).

Finansiering og forsyning

DSI finder klart, at snitfladen mellem opgaveløsningen i hhv. kommunalt og regionalt regi ligger for højt og tilfældigt i forhold til, at opgaverne kan løses fagligt forsvarligt. Vi undrer os f.eks. over den tilsyneladende tilfældige løsning, at Kirkebækskolen skal være kommunalt drevet, finansieret og administreret, mens Geelsgaardsskolen skal være regionalt drevet. De bør begge være regionalt placeret. Ligeledes ønsker vi, at skoler, der underviser f.eks. børn med betydelig grad af ADHD og autisme, driftsmæssigt skal lægges i det regionale regi.

For DSI er det vigtigt, at undervisningsopgaver vurderes i forhold til deres krav til specialisering og herefter placeres i det regi, hvor der er de bedste muligheder for at løse opgaven bedst. Derfor opfordrer vi til, at undervisningsområdet analyseres med henblik på forud at etablere det bedste beslutningsgrundlag for den rette organisatoriske placering.

Kommunal visitering, finansiering og efterfølgende regional forsyningsforpligtelse – det er modellen for løsning af alle de undervisningsopgaver, som anses for at være for specialiserede til en fuldt ud kommunal løsning. Det er undervisningsministeren, som skal udstede bekendtgørelser for alle de områder, hvor dette bliver tilfældet: Kommunikationscentrenes aktiviteter, særlige regionale undervisningstilbud for børn m.m. For at sikre den bedste regulering heraf, er der behov for, at Folketinget udsteder nogle retningslinier herfor.

For DSI er det afgørende, at finansieringen af regionale special- og voksenundervisnings-tilbud indrettes, således at stabilitet og udvikling fremmes mest muligt og kassetænkning forebygges mest muligt. Det sikres kun via et gennemsigtigt betalingssystem baseret på den rette blanding af statslig objektiv og kommunal takstfinansiering – som sikrer mulighed for forebyggelse af ventelister, den rette udvikling og et vist konkurrenceelement.

DSI er enig i, at større kommuner kan etablere og drive flere specialiserede tilbud, end det er muligt i dag, men skal samtidig advare imod, at kommuner ensidigt kan beslutte selv at "tage over". DSI vurderer, at sådanne beslutninger altid skal træffes på et oplyst og diskuteret grundlag, f.eks. i dialog med Undervisningsministeriet eller De Regionale Udviklingsråd.

Det er fint, at kommunerne én gang årligt skal udmelde, hvad de det kommende år forventer at bruge af regionale tilbud. Det er imidlertid ikke alle behov, der kan forudses for det kommende år. Det er vigtigt at sikre, at nye behov, der ikke har kunnet forudses, alligevel kan tilgodeses med en specialiseret indsats. Det kan f.eks. være få meget komplicerede enkelt-sager, der kræver en helt individuel placering. Vi er til tider nede på meget små størrelser, og for meget særlige tilbud er der måske ikke engang en person med særlige behov pr. årgang.

Det forudsætter efter DSI's vurdering, at regionerne skal kunne udvikle og opretholde et vist beredskab i forhold til at kunne imødekomme ændringer af kommunernes udmeldte efterspørgsel. Det skal være således, at mennesker med handicap altid og hurtigt kan få adgang til det rette tilbud, som visitationen peger på.

Det forudsætter efter DSI's vurdering også, at regionerne skal gives mulighed for, med udgangspunkt i deres erfaringer eller forventninger, at tage initiativ til udvikling af nye tilbudstyper, som de vurderer, der er behov for, men som kommunerne endnu ikke har efterspurgt.

Selvom der er tale om årlige rammeaftaler i forhold til forventet forbrug, bør det også sikres, at samarbejdsaftalerne har en langt længere tidshorisont. Det kan være svært for regionerne at fastholde og udvikle de enkelte tilbud, hvis de hele tiden – årligt – er truet af ændring/lukning.

Det vil endvidere være et problem for fagligheden i tilbuddene og for regionernes drift, hvis f.eks. én større kommune i regionen kan melde sig ud af det regionale specialiserede samarbejde og etablere egne løsninger for egne borgere.

DSI mener, at forventet efterspørgsel skal meldes ud årligt, mens aftaler om samarbejde altid skal være bredest mulige og have en løbende varighed på mindst fire år.

DSI mener endvidere, at f.eks. opsigelser af samarbejdsaftaler m.v. altid skal forelægges Undervisningsministeriet og De Regionale Udviklingsråd.

Der skal i tilknytning hertil stilles krav om et tæt samarbejde med de berørte borgere og deres organisationer, f.eks. via De Regionale Udviklingsråd.

DSI er fortsat principiel modstander af kommunale fællesskaber og finder det nødvendigt, at der opstilles gennemsigtige, afbalancerede og ensartede kriterier og regler for, hvordan kommuner benytter voksen- og specialundervisningspladser hos hinanden. Disse kriterier og regler skal klart beskrive, hvordan kommuner kan og skal købe eller forpligtes til at udbyde pladser. I denne sammenhæng skal brugerens retssikkerhed og muligheder for at klage fastlægges. Det må ikke være uklart, hvordan det fungerer, når et barn undervises i nabo-kommunen, og barnet og/eller forældrene ikke er tilfredse med tilbuddet. Fælleskommunale ordninger må struktureres således, at f.eks. barn og forældre ikke mister overblik og indflydelse, og der skal være klarhed både på uddannelsesinstitutionen og i de kommunale forvaltninger om kompetence og ansvar.

Voksenspecialundervisningen

Voksenspecialundervisning er ikke det samme som specialundervisning for børn og unge med handicap. Det skal derfor fremgå af lov eller lovbemærkninger, at voksenspecialundervisningen skal foregå i et voksenpædagogisk miljø. Det er DSI's vurdering, at når voksenspecialundervisningen risikerer at ligge som det eneste voksenundervisningsområde i kommunen (eller næsten, som det eneste undervisningsområde i en region), så er voksenspecialundervisningen i fare for at miste den voksenpædagogiske dimension. Det må forhindres gennem regler, opmærksomhed, efteruddannelse og links mellem de forskellige voksenområder.

Adgangen til voksenspecialundervisning må ikke blive mere bureaukratisk, end den er i dag. I den nuværende lovgivning har enhver borger ret til at henvende sig til en institution, der udbyder voksenspecialundervisning og få vurderet sit undervisningsbehov i forhold til institutionens kompetencer. Det er væsentligt, at denne ret bibeholdes i en ny struktur, hvor myndighedsansvaret for voksenspecialundervisning overtages af kommunerne, men hvor opgaven kan placeres andetsteds. Mange mennesker med behov for voksenspecialundervisning har ikke mod på, ressourcer til eller overblik til at finde vejen ind i voksenspecialundervisningen, når den går over kommunens sagsbehandler, ligesom der bliver tale om en unødvendig langsommelig proces, og en proces, hvor den kommunale sagsbehandler skal have overblik over egen kommunes, omegnskommunernes og regionstilbud på området.

En placering af voksenspecialundervisningen således, at indgangen bliver gennem kommunens socialforvaltning, er en svækkelse af sektoransvaret for voksenspecialundervisningen. Behovet for undervisning samt en vurdering af, hvilke resultater der kan opnås via undervisning, er en pædagogisk opgave. Ved at lægge denne opgave i socialforvaltningen risikerer man let, at vurderingen får et andet – socialt – fokus, og voksenspecialundervisningen

vil dermed som helhed få et andet fokus. For at bevare sektoransvaret og området fokus er det tvingende nødvendigt, at det fortsat er en mulighed at få en vurdering af undervisningsbehovet direkte på uddannelsesinstitutionen.

Med den foreslåede placering vil kommunikationscentrene overgå til regionerne, mens voksenspecialskolerne overgår til kommunerne. En del af voksenspecialskolernes undervisning er inden for samme områder som kommunikationscentrene. Ikke alle kommuner vil komme til at drive en voksenspecialskole. Visitation bliver en ny opgave for den kommunale sagsbehandler. Det er urimeligt at forestille sig, at sagsbehandleren kan have overblik over tilbud med parallelt indhold, men forankret i forskellige niveauer, og hvor kommunen ofte ikke råder over et eget tilbud.

For mange mennesker er det af stor betydning, at voksenspecialundervisningen kommer i gang hurtigt efter personen har fået et handicap. Dette gør det yderligere væsentligt, at udredningsopgaven er entydigt placeret og kan gennemføres hurtigt. Vi ønsker ikke, at der skal være risiko for udsættelse via en bureaukratisk forhandling mellem kommune og region.

Visiteringsopgaven kan fint bibeholdes hos skolelederen. Dog med den mulighed, at skolelederen henviser til udredning i VISO – eller, at borgeren selv henvender sig for udredning i VISO, når borgeren ved eller formoder, at der er behov for udredning herfra. Det er derfor væsentligt, at borgere med et betydeligt handicap og behov for voksenspecialundervisning, får adgang til at anmode om udredning hos VISO.

Der mangler viden om voksenspecialundervisningen. Det er væsentligt, at voksenspecialundervisningen kortlægges. Kortlægningen skal imidlertid ikke alene benyttes for at få lagt nye snitflader ind omkring, hvad der er undervisning, og hvad der er genoptræning. Kortlægningen skal i lige så høj grad bruges som arbejdsredskab for kontaktudvalg og regionale udviklingsråd, når de skal se på områdets udvikling og sikre, at der sker udvikling og ikke forringelser i service og kvalitet i forbindelse med den nye struktur.

Voksenspecialundervisningen er allerede nu tilrettelagt meget forskellig fra amt til amt. Forskelligheden er ikke alene affødt af positiv tilpasning til lokale forhold. Der er ofte tale om et tilbud, hvor der er mangler og forskelle, som er begrundet i, om der er politikere, ledere og lærere, som lige netop er optaget af ét bestemt fagfelt. Allerede i den nuværende struktur er betjeningen simpelthen for uens. Det vil blive mere forskelligt med en meget uens og nogle steder kommunal forankring af området. Her er det ikke muligt at adskille struktur og indhold. Kortlægningen skal benyttes til at sikre den fornødne udvikling, ensartethed og oprettelse af de manglende tilbud i regioner og kommuner, hvor de mangler.

Vi finder i øvrigt, at der er behov for en gennemgang af de nuværende amtslige institutioner, der giver voksenspecialundervisning inden for tale-, høre- og synsområderne. Det ser ikke ud til, at der er en linie i, hvilke institutioner, der på opfordring fra kommunerne skal drives af regionen, og hvilke, der skal drives af kommunerne. Vi vil anbefale, at "snittet"

lægges ens på landsplan, såvel af overskuelighed for brugeren, som for at sikre, at det landsdækkende net for opsamling og formidling af viden og resultater bliver sikkert og gennemskueligt. Desuden forekommer det ikke logisk eller sandsynligt, at en undervisning, som i en region, skal foretages af det regionale niveau, i en anden region kan eller skal foretages af det kommunale niveau.

Så vidt vi kan se, så fremgår det ikke af lovforslaget, men vi går ud fra, at de nuværende amtslige synskonsulenter og deres opgaver placeres på de amtslige tale-, høre- og synsinstitutioner, der viderefører voksenspecialundervisningen.

DSI forventer endvidere, at aktører inden for tale-, høre- og synsområdet ses i sammenhæng med VISO.

Ungdomstilbuddet

Det er en særlig vigtig opgave at få kortlagt ungdomstilbuddet i regi af voksenspecialundervisningslovgivningen for at forebygge en negativ udvikling i forhold til adgang til og indhold af dette tilbud. De tilbud, som amterne har (haft), er af stærkt svingende længde og kvalitet – og nogle amter har slet ikke et sådan tilbud. Det er utilfredsstillende, at der ikke for længe siden er fundet en landsdækkende og permanent løsning med et relevant ungdomsuddannelses tilbud for de mange unge, der går i voksenspecialundervisningens ungdomstilbud. Den helt store gruppe her er unge udviklingshæmmede uden anden mulighed.

Det er særligt vigtigt, at ungdomstilbuddet overvåges og registreres med henblik på at sikre, at der ikke sker forringelser i forhold til indhold og udbredelse. Det meget uens tilbud, der findes i dag, kan ikke bære forringelser eller reduktion i adgang.

Vi mener, at den foreslåede organisering af ungdomsuddannelsen vil kunne medføre en betydelig forringelse af tilbuddet – desværre allerede over kort tid. Der bør være pligt til at etablere og fastholde et ensartet landsdækkende tilbud. Nu atomiseres tilbuddet på omkring 100 forskellige kommuner mod de tidligere 13 amter og de 3 særlige kommuner. Det betyder, at der er en stor risiko for, at ungdomstilbuddet nogle steder forsvinder, da der ikke er lovpligtig forpligtelse til at opretholde det.

I lovbemærkningerne er det uklart, om det er regionerne, der skal/kan udvikle ungdomstilbuddet. En meget stor del af ungdomstilbuddet bliver kommunalt, og vi går ud fra, at det er hensigten, at både kommuner og amter udvikler de ungdomstilbud, de hver især har, samt er opmærksomme på nye behov. Vi finder, at dette bør tydeliggøres.

Der skal etableres en ungdomsuddannelse, som er politisk, administrativt og økonomisk placeret på samme niveau, som andre ungdomsuddannelser. Tilbuddet skal være tre-årigt, og der skal være udstrakt mulighed for at lave et individuelt tilrettelagt forløb, hvor bl.a. moduler fra andre ungdomsuddannelser, daghøjskoler, praktikforløb eller specialtilrettelag-

te individuelle undervisningsforløb kan indgå. Vi betragter det som helt nødvendigt, at der bliver lavet en sådan indholdsmæssig følgelovgivning. Alt andet er diskrimination.

Vores ønsker om, at ungdomstilbuddet lovfæstes, og at muligheden for at tage en ungdomsuddannelse gøres ensartet på landsplan, understøttes af såvel rapporten fra Evalueringsinstituttet om voksenspecialundervisning, som af Amtsrådsforeningens evaluering af aktiviteterne på voksenspecialundervisningsområdet.

Specialpædagogisk støtte ved selvejende ungdomsuddannelser, VUC og SOSU-skoler i statsligt regi

Ved gymnasier, VUC, SOSU-skoler m.fl. skal der være mulighed for, at eleverne får specialpædagogisk støtte via en ordning i SU-styrelsen. Ordningen skal sikres økonomiske via finansloven og ekspertisen vedrørende specialpædagogisk støtte samles til gavn for den faglige kvalificering og en rationel anvendelse af de ressourcer, der er nødvendige til området.

Dette bør skrives klart ind i loven.

Ordblindeundervisning

Den specialpædagogiske støtte for den kompenserende ordblindeundervisning overføres til staten. Vi skal i den forbindelse foreslå, at også specialpædagogisk støtte til voksen efter- og videreuddannelser udbygges og systematiseres i samme enhed. VISO skal kunne fungere, som en del af og benyttes i sammenhæng med dette.

Det er væsentligt, at ordblindeundervisningen foretages ud fra de specialpædagogiske principper, der benyttes ved kommunikationshandicap. Ligeledes er det nødvendigt, at undervisningen udbydes af mange udbydere. Målgruppen er stor, og tilbuddet vil blive benyttet af flere, jo mere umiddelbar adgang, der er til undervisning.

Finansieringen er en akilleshæl ved denne undervisning. Kursister i VUC's ordblindeundervisning vil ofte være dyrere, end VUC's andre kursister. Derfor må det klart understreges, at VUC's midler til denne undervisning ikke kan flyttes til VUC's andre opgaver.

Brugerinddragelse

Vi ønsker relevant repræsentation fra såvel DSI, som direkte fra brugerne. Dette gælder, hvad angår regionale udviklingsråd, klageorganer, bestyrelser ved uddannelsescentre og institutioner.

Det er vores erfaring, at brugerinddragelse er afgørende for at sikre den rette udvikling.

Klageadgang – for børn og unge med handicap

Klageadgangen skal udvides. For børneområdet skal det være sådan, at der kan klages over al specialundervisning – uanset timetal. Ligeledes skal der kunne klages over anden specialpædagogisk støtte end undervisning – f.eks. hjælpemidler, materialer og tolkning. Det er urimeligt, at en afgørelse ikke kan påklages til et retssikrende organ, hvis den f.eks. er under 12 timers ugentlig specialundervisning.

Bestemmelsen om, at der alene er klageadgang for over 12 timers ugentlig specialundervisning kan betyde, at f.eks. klageadgangen for nogle enkeltintegrerede blinde børn bortfalder. Blinde børn, som har mange særlige hjælpemidler, særligt tilrettelagte materialer, men måske "kun" 10 ugentlige støttetimer, vil miste klageadgangen. Det er hverken rimeligt eller hensigtsmæssigt, idet der er mange, som skal arbejde sammen, mange forskellige aspekter af undervisningen, som skal passe sammen, og dermed mange steder, hvor indsatsen kan gå galt, og der dermed også er et klagebehov.

Vi ønsker, at der oprettes regionale klagenævne med et landsdækkende klagenævn, hvortil sager, der er principielle eller generelle, kan ankes. Ligeledes må der være en hvis praksiskoordinering, der sikrer mod, at de regionale forskelle bliver for store. Regionale klagenævne vil sikre, at det ikke mere er kommunen, der skal behandle sager om kommunens tilbud. Samtidig vil et sådant system kunne fungere uden meget lange sagsbehandlingstider. Herved bringes undervisningsområdet i overensstemmelse med social- og beskæftigelsesområdet.

Efterkommes dette ønske ikke, så skal vi under alle omstændigheder anbefale, at der fremtidigt kan klages over enhver form for specialundervisning for børn og unge til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Bliver sagsmængden for stor til, at et enkelt klagenævn kan håndtere sagsmængden inden for rimelig tid, kan/skal der nedsættes parallelle nævne.

Af forslaget er det ikke klart, om forældre kan klage over, at deres barn modtager mindre end 12 timers specialundervisning direkte til Klagenævnet, eller om det vil være en klage til kommunen. Det bør være muligt at klage til Klagenævnet over, at et barn modtager mindre end 12 timer – dette vil være i tråd med, at forældre i den nuværende situation kan klage over, at deres barn ikke er visiteret til undervisning efter § 20, stk. 2 – dette alene en bemærkning til mulighederne for at klage til klagenævnet, således som muligheden er beskrevet i høringsmaterialet.

Så vidt vi læser lovforslaget i sammenhæng med lov om forpligtende kommunalt samarbejde, så er der en lille del af den specialundervisning for børn, der skal foregå i et forpligtende samarbejde, der ikke vil kunne klages over i Klagenævnet for vidtgående specialundervisning.

Det drejer sig om den del af specialundervisningen, som er af varig karakter, men som er under 12 timer pr. uge, samt over den pædagogisk-psykologiske rådgivning i forbindelse

hermed. Det vil være hensigtsmæssigt at sikre, at snittet for undervisning i forpligtende kommunale samarbejder, og snittet for, hvornår det er muligt at benytte klagenævnet, som minimum ligger samme sted, som uden for de forpligtende samarbejder. Det er afgørende for retssikkerheden på området, at der ikke er nogle børn, som får undervisning i et forpligtende kommunalt samarbejde, og samtidig kun har klageadgang i den kommunale struktur.

Det skal være helt klart, hvilke klager i forhold til småbørn, som kan behandles hvor – og de skal have samme muligheder uanset bopæl.

Klageadgang – for voksne med handicap

For voksenspecialundervisningen ønsker vi samme mulighed. Begrænsningen, der siger, at der alene kan klages over retlige forhold ved voksenspecialundervisningen, må fjernes. Det SKAL være muligt at klage over vurderinger, over kvalitet og omfang, samt over den specialpædagogiske støtte og kompensation, der gives i tilknytning til undervisningen. En udvidelse af klageadgangen på området vil være med til at sikre den enkelte et kvalificeret tilbud, ligesom det vil være med til at sikre kvaliteten i voksenspecialundervisningen generelt.

Vi mener, at de samme regionale og landsdækkende klagenævn kan benyttes til både undervisning for børn, unge og voksne.

Ændres der ikke i modellen for klagenævnet, finder vi, at den sammensætning, der er foreslået i lovforslaget, er rigtig, og afspejler viden og repræsentation i forhold til de opgaver, som nævnet skal løse.

Korte erhvervsuddannelser

Som følgelovgivning bør sektoransvaret implementeres, hvad angår specialpædagogisk støtte og kompensation til de korte erhvervsuddannelser.

Overgangen mellem specialskoler og korte erhvervsuddannelser er besværliggjort af, at det ikke er tydeligt, hvilke kvalifikationer eleverne har, når de afslutter skolegangen på en specialskole – dette gælder både skoler, som underviser efter folkeskolelovens § 20, stk. 1 og 2. Eleverne, som afslutter skolegangen herfra, har derfor ikke tilstrækkelig mulighed for at dokumentere, at de har de fornødne færdigheder i forhold til at gå videre på en kort erhvervsuddannelse.

Vi skal benytte lejligheden til at foreslå, at DSI får plads i Rådet for Kortuddannede.

Folkeoplysning

Vi finder, at det vil være på sin plads at benytte ændringerne af lovkomplekset til at genindføre den obligatoriske repræsentation for handicaporganisationerne i folkeoplysningsudvalgene.

For os har det været tydeligt, at mange folkeoplysningsudvalg – uden handicaprepræsentation – ikke har haft det nødvendige blik for den særlige opgave, det er at lave folkeoplysning for mennesker med handicap eller således, at folkeoplysningen også kan benyttes af mennesker med handicap. Vi ser en sådan repræsentation som afgørende for at sikre den bredest mulige folkeoplysning og som værende i direkte forlængelse af FN's Standardregler for mennesker med handicap nr. 18.

Kort høringsfrist

Høringsprocessen for hele dette enorme lovarbejde er meget kort. Det tidspres, som ligger over hele processen, bekymrer DSI. Med den korte høringsfase har det været yderst vanskeligt for DSI's medlemsorganisationer at indgå i en uddybende dialog med deres medlemmer og relevante repræsentanter for derved at skabe sig et grundigt overblik over hele reformen, mulige konsekvenser og ikke mindst mulige faldgruber. Det medfører en stor risiko for at overse væsentlige problemstillinger for mennesker med handicap i de mange lovforslag.

Vi forbeholder os derfor ret til i den kommende tid at fremkomme med supplerende synspunkter, ligesom vi også forventer at blive inddraget i de videre forhandlinger om lovforslagene og justeringen af disse.

For spørgsmål og ønsker om yderligere oplysninger kan der rettes henvendelse til uddannelsespolitisk konsulent Signe Højsteen på e-mail: sih@handicap.dk eller tlf.nr. 3638 8530.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
Formant

Bilag: Hørings svar fra Danske Døves Landsforbund, Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark, HjerneSagen, Dansk Parkinsonforening, Dansk Epilepsiforening, Kirkebækskolen, Foreningen for Stammerne i Danmark og Landsforeningen Autisme.

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

J.nr.: pasc/apd 10-2

5. januar 2005

Vedr. høring over:

Udkast til forslag til ændring af lov om institutioner for uddannelse til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmannsgade 4
DK-1790 København V
tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk

Specialarbejderforbundet (nu 3F) har med tak modtaget ovennævnte forslag i høring og har i den anledning følgende bemærkninger:

Forslaget er en udmøntning af kommunalreformens virkninger på styring og struktur m.v., men vi noterer, at det også rummer andre ændringer omkring ovennævnte uddannelser m.v.

For så vidt angår ændringerne i institutionsloven står vi noget uforstående overfor regionsrådets tiltænkte funktion som koordinator af udbudet af grundforløb i erhvervsuddannelserne. For at øge kvaliteten har erhvervsskolerne måttet begrænse og specialisere udbudet, således at mange brancher kun er repræsenteret på en - eller ganske få skoler. Erhvervsskolerne udbud er derfor ikke regionsopdelt, men landsdækkende. Vi går ud fra, at forslaget ikke sigter mod at ændre den udvikling, ligesom vi også går ud fra, at undervisningsministeriets godkendelseskompetence overfor erhvervsskolerne uddannelsesudbud med dette forslag ikke overføres til regionsrådet.

Efterfølgende kommentarer vedrører alene lov om:

- almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre
- forberedende voksenundervisning (FVU)
- specialundervisning m.v. for voksne.

Vi ser overførselen af dansk for ordblinde voksne fra specialundervisningsloven til FVU-loven som et udtryk for, at løsning af voksnes læseproblemer fremover skal findes inden for en fælles indsatsram-

me, men med udgangspunkt i den enkelte voksnes helt aktuelle problem: den dårlige læsefunktion.

Dette åbner for en mere smidig og deltagervenlig indsats, som vi tidligere har foreslået, og derfor ikke har yderligere bemærkninger til.

Derimod kan vi ikke anbefale den monopolisering af VUC, som forslaget lægger op til:

VUC bliver nu eneudbyder af FVU og ordblindeundervisning. Andre aktører kan komme på banen, men kun efter overenskomst med VUC. Dette er af flere årsager uacceptabelt:

1) VUC har ikke tidligere kunnet udbyde ordblindeundervisning, men med det nye forslag skal VUC forestå både visitationen, undervisningen, plantægningen og samarbejdet i regionen. Da det drejer sig om en kompliceret og højt specialiseret aktivitet, er det helt uacceptabelt, at VUC - uden viden og erfaring - tildeles en så central funktion, uden rådgivning og uden deltagelse fra de organisationer og aktører m.fl. som i regionen har erfaring og viden om de ordblinde, om dysleksi, om rekruttering til ordblindekurser og om de regionale erhvervsmuligheder for ordblinde.

2) Udbudet indenfor voksenundervisning er i nogen grad præget af kvalitetsforbedrende konkurrenceforhold. Efterspørgslen efter kvalifikationer sker oftere og oftere via faglige organisationer eller virksomheder, som professionelt er i stand til at vurdere kvalitet i de regionale tilbud. Det er derfor helt i modstrid med sund fornuft, Folketingets og regeringens egen politik samt brugernes interesser, at monopolisere FVU og ordblindeundervisningen.

Vi skal derfor foreslå, at regionsrådene tildeles kompetence til at rådgive, vejlede og godkende omkring læse/ordblindeindsatsen i så vidt muligt samme omfang som amtsrådene. Dels for at sikre at den opbyggede ekspertise og erfaring i amtsrådene ikke går til spilde, men nyttiggøres og bevares, dels for at undgå den uheldige konstruktion, at én bestemt skoleform - udover at være kursusudbyder - tillige gives retten til at lede og fordele adgangen til statstilskud blandt regionens øvrige voksenskoler.

Af betænkningen om AVU fra Brinthusvalget og af bemærkningerne til AVU-loven fremgår, at det er et hovedsigte med den almene voksenundervisning, at give voksne muligheder for at opnå bedre kvalifikationer på arbejdsmarkedet, dels for at sikre sig et solidt grundlag for selvforsørgelse, dels for at skabe vækst i velfærdssamfundet. Derfor har kontakten til arbejdsmarkedet gennem partsrepræsentationen i centerrådene været et vigtigt grundlag for VUC's markante vækst siden lovens vedtagelse i 1989.

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmannsgade 4
DK-1790 København V
tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

Ved VUC's overgang til selvejende institution ændrer centerrådene status til bestyrelser, uden at hovedsigtet med AVU i øvrigt ændres. Det må således antages, at rådernes forpligtelser i forhold til regionens arbejdsmarked videreføres af bestyrelserne. Vi vil derfor kraftigt henstille til, at der i det endelige forslag indføres bemærkninger om, at arbejdsmarkedets parter indbydes til at deltage i bestyrelserne for VUC.

Vi skal herunder bemærke, at som en konsekvens af amtemes nedlæggelse fjernes også begrundelsen for FVU-rådet, som rådgivende i FVU-spørgsmål overfor amtsrådet. Der kan næppe rejses tvivl om, at parternes medvirken i FVU-rådene er en væsentlig årsag til den kraftige vækst, der har præget området. Men VUC's overtagelse af amtsrådenes styrende og planlæggende funktioner i forhold til FVU begrænser ikke behovet for rådgivning og tilrettelæggelse af indsatsen i samarbejde med parterne på det regionale arbejdsmarked. Da der ikke lægges op til andre styrende og rådgivende organer, er denne opgave formodentlig tiltænkt den kommende bestyrelse, hvilket således kun forstærker behovet for partsmedvirken i bestyrelserne.

Endelig har vi noteret, at de gældende muligheder for klager over afgørelser truffet af VUC ikke videreføres, eller erstattes med nye regler om klageadgang overfor en anden myndighed.

Typisk vil en kursist klage over ikke at blive optaget til en undervisning. Uden et formelt klagesystem vil den pågældende være henvist til domstolene eller til en politisk behandling. Dette er en urimelig svækkelse af retsstillingen for en gruppe af kursister, som formodentlig har det allersvageste udgangspunkt, når de vil forsvare deres rettigheder overfor systemet.

Vi opfordrer derfor til at indføre bestemmelser om, at klager over afgørelser truffet af VUC indbringes for bestyrelsen med mulighed for efterfølgende at rejse sagen overfor regionsrådet hhv. undervisningsministeren.

Afslutningsvis oplyses, at vi har medvirket i udformning af høringsvar afgivet af LO, som vi i det hele taget henholder os til.

Venlig hilsen

Poul Erik Skov Christensen / Kim Olsen

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmarssyde 4
DK-1790 København V
tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk

Pædagogisk Medhjælper Forbund
St. Kongensgade 79
1264 København K
telefon 33 11 03 43 E-mail: pmf@pmf.dk

Forbundet af Offentligt Ansatte

Stations Plads 1-3
1790 København V
Telefon: 4697 2626 E-mail: foa@foa.dk

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

6. januar 2005
j.nr. 04/001/02202-10.61.01
LDC/PERL/CLAC
Deres ref: Lone Isskov Meyer

Forslag til ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.

Hermed fremsender Forbundet af Offentligt Ansatte og Pædagogisk Medhjælper Forbund vores fælles kommentarer og bemærkninger til ændring af ovennævnte lov. Forbundene har modtaget høringsbrevet den 1. december 2004.

Indledningsvis skal siges, at forbundene generelt hilser sigtet med den nye kommunalreform på uddannelsesområdet velkommen. Sigtet med at skabe sammenhæng i ungdomsuddannelse, sikre gode og tilgængelige uddannelsesstilbud samlet under staten og dermed skabelse af mulighed for mere ensartede vilkår for unge under uddannelse, er en styrke ved lovforslaget. Ligeledes ser vi det som en fordel, at unge sikres grunduddannelser, der er individuelle, fleksible og forløbsmæssigt sammenhængende. Udbud af uddannelser der er lokalt/regionalt forankrede, og som kan give den unge uddannelsessøgende et nærværende uddannelsesstilbud.

FOA og PMF støtter også intentionerne om at skabe bedre sammenhæng i uddannelsesstilbud til voksne.

Der imod finder forbundene den korte høringsfrist utilfredsstillende, idet vilkårene for især at gennemføre en intern demokratisk proces, er vanskelig.

Det er forbundenes generelle holdning, at det i forbindelse med social- og sundhedsskolernes overgang til selveje må sikres, at grundforløb, grundlæggende social- og sundhedsuddannelse, pædagogiske grunduddannelse og relaterede voksen-, efteruddannelse, fortsat udbydes på de eksisterende skoler. Det er vigtigt fortsat at sikre en geografisk spredning af uddannelserne, så der er en forholdsvis let adgang til uddannelse over alt i landet. Desuden vil det sikre mulighed for tilgang af arbejdskraft til lokalområdet.

FOA og PMF ser social- og sundhedsskolerne som fortsatte institutioner, der udbyder social- og sundhedsuddannelser, fordi disse skoler netop har spidskompetencerne til at uddanne elever inden for social- og sundhedsområdet.

Det er yderst vigtigt for forbundene, at der afsættes økonomiske midler på finansloven, der til fulde dækker udgifterne i forbindelse med overgangen til selveje. At der foretages en generel analyse af styringssystemet, før de endelige rammer for selvejelovgivningen pr. 1. januar 2008 fastsættes, finder vi særdeles fordelagtigt, fordi der således gives mulighed for, at et tilstrækkeligt taxameter ydes til institutionernes fremtidige drift og bevaring af kvalitet i social- og sundhedsuddannelserne.

Midlertidige bestyrelser

Som det fremgår af lovforslaget foreslås det, at der for hver amtskommunale institution nedsættes en midlertidig bestyrelse til forberedelse af overgangen til selveje indtil en egentlig skolebestyrelse er etableret. FOA og PMF vil på det kraftigste opfordre til at denne midlertidige bestyrelse får repræsentation fra lønmodtagerside. Vi finder det i øvrigt hensigtsmæssigt, at de midlertidige bestyrelser i overgangsperioden fungerer sideløbende med de gamle fællesbestyrelser og at deres delte opgavefordeling er tydeligt ekspliciteret.

I de kommende permanente skolebestyrelser, forudsætter forbundene, at de bliver paritetiske sammensat. I §1, §10, stk 2 fremgår det, at *undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om bestyrelsens sammensætning og virke.....* FOA og PMF vil hertil understrege over for ministeren, at pariteten indskrives i loven. Dette på lige fod med §5, stk 2 i Bekendtgørelse af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvor netop den paritetiske sammensætning af institutionens bestyrelse er beskrevet.

Lokale uddannelsesudvalg

Hver institution kan nedsætte et eller flere lokale uddannelsesudvalg (§6, §20) der tilsammen dækker de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser som institutionen udbyder. Forbundene ønsker en skærpelse af denne paragraf og anmoder derfor om, at institutionerne skal nedsætte lokale uddannelsesudvalg. Vi hilser det velkomment, at der eksplicit i lovudkastet står, at uddannelsesudvalgenes repræsentation er ligeligt fordelt mellem arbejdsgiver og arbejdstager. De opgaver, som er tiltænkt de lokale uddannelsesudvalg, er af overvejende faglig karakter og mindre af driftmæssig karakter, hvilket indikerer et ønske om kontinuerlig dialog omkring uddannelsernes fortsatte indholdsmæssige udvikling – både skoleundervisningen og praktikuddannelsen. Ovenstående ser FOA og PMF som en væsentlig *pointe* i, at fremføre synspunktet med hensyn til at institutionerne skal etablere lokale uddannelsesudvalg.

Dimensionering af praktikpladser

§6, §22b indeholder angivelse af antal praktikpladser, der skal være til rådighed for institutioner, der er godkendt til at udbyde social- og sundhedsuddannelserne, og antallet af praktikpladser skal modsvare behovet for færdiguddannede i regionen. I de tilhørende bemærkninger tydeliggøres at dimensioneringsforpligtigelsen, der i fremtiden påhviler regionsrådene og kommunalbestyrelserne, på uddannelsen til social- og sundhedshjælper og til social- og sundhedsassistent videreføres. Denne videreførelse af dimensionerings forpligtigelse såvel på det kommunale område, som på sygehusområdet er for FOA og PMF meget central og vigtig, i det den sikrer kommende social- og sundhedsselever et trygt uddannelsesforløb, hvor energien kan koncentreres om den faglige og personlige udvikling.